

مُسْرِفَش

(تالیف نما)

۶

۱۹۹۴

ئىزدىنىش

(تاللانما)

1994-يىل 6-سان

(نۇمۇمىي 72-سان)

(ئايلىق ژورنال)

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ نەزەرىيىۋى ژۇرنالى «ئىزدىنىش»نىڭ
1994-يىللەق 8- ۋە 9-سانلىرىدىن تاللاپ تەرجىمە قىلىندى

مۇندەر بىچىرىتىكى

پۇتون پارتىيە ۋە پۇتون مەملىكتە خىزمىتىدىكى چولقۇشنى پۇختا ئىگىلەش كېرەك

..... ژۇرنالىمىز ئوبىزورچىسى(1)

ئىسلاھات، تەرىھقىيات، مۇقىملق جەريانىدا ئىشچىلار سىنىپىغا جان-

..... دىلىمىز بىلەن تايىنایىلى ۋېي جىەننىڭ(2)

چىرىكلىككە فارشى تۈرۈشنى چوققۇرلاشتۇرۇشتا، مۇستەھكەملىش،

ئەمەلىيەشتۈرۈش ۋە قەتىي داۋاملاشتۇرۇشنى تۇتۇش لازىم

..... خۇ زۇگىن(3)

ئىسلاھات-بىچىرىتىشكە دائىر مۇھاكىمە.

ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى ئىسلاھاتنىڭ يولى ئۆستىدە ئىزدىنىش..... بىي لەچىن(4)

★ 5-ئائىنك 5-كۈنى نەشىرىدىن چىقىتى★

ئەشىر قىلغۇچى: مىللەتلەر نشرىياتى

بىبىجىڭ خېپىڭلى شىمالى كۆچ 14-قورۇ. پۇچتا نۇمۇرى: 100013

مەملىكتە ئىچىدە بىرلىككە كەلگەن پۇچتا ئەكالىت نۇمۇرى: NC11.2498

باشقۇچى: مىللەتلەر باسما زاۋۇتى

ئىزەتلىك: مىللەتلەر نشرىياتى ئېلېكترونلۇق مەتبىء سەستېمىسى

باش تارقىتىش گۈرنى: بىبىجىڭ گېزىت. ژۇرنال تارقىتىش ئىدارىسى

ژۇرنالغا يېزىلىش گۈرنى: مەملىكتىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى پوچىتاخانىلار

پارچە سېتىش ۋە ئەكالىتىن سېتىش گۈرنى: مەملىكتىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى پوچىتاخانىلار ۋە، شىنخۇا كىتابخانىلىرى

چەت ئەللەرگە تارقىتىش گۈرنى: جۇڭگۇ خەلقئارا كىتاب سودىسى باش شەركىتى (بىبىجىڭ «399» خەت ساندۇقى)

پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىدىكى چوڭ ئىشنى پۇختا ئىگىلەش كېرەك

زۇرنىلىمىز ئوبىزۇرچىسى

پۇرسەتى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، تېچقۇرىش دائىرىسىنى كېڭىيەتىش، تەرقىقە- بىاتى تېزلىتىش-مۇقىملەقىنى ساقلاشتىن ئىبارەت بۇ "بەش سۆزلۈك فاڭچىن" پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى يىلىنىڭ بېشىدىلا بەلكىلگەن بۇ يىلىق پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىدىكى چوڭ ئىشتۇر. يېقىندىلا ئاياغلاشقان 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيەنىڭ 2-يىغىنى ۋە 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك سىياسى كېڭىشنىڭ 2-يىغىندا، قۇرۇلتاي ۋە كىللەرى ۋە سىياسى كېڭىش ھەيئەتلەرى بۇنى قىرغىن قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى ھەمدە بۇ چوڭ ئىشنى قوغداش، ئۇنىڭغا بويىسۇنۇش ۋە خىزمەت قىلىش شەرتى ئاستىدا، قانداق قىلىپ ھەرقايىسى جەھەتلەردىكى خىزمەتلەرنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا خېلى كۆپ ئىتايىن ياخشى پىكىر ۋە تەكلىپەرنى ئۇتتۇرۇغا قويدى. ئىسلاھات-تېچقۇرىش، تۇقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە تىجىتمائىي مۇقىملەقىقا ئالاقدار بولغان بىر قاتار چوڭ-چوڭ مەسىلەر ئۇستىدە كۆپچىلىك كەڭ دائىرىدە ئورتاق تونۇشقا كەلدى.

خەلق ۋە كىللەرى ۋە سىياسى كېڭىش ھەيئەتلەرى شۇنى تولۇق تونۇپ يەتتىكى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بۇ فاڭچىنى خەلقئارا ۋەزىيەت ۋە ئىچىكى ۋەزىيەتنى ئىلمىي تەھلىل قىلىش ۋە توغرا مۆلچەرەش ئاساسدا بەلكىلگەن. خەلقئارا ۋەزىيەتنى قارايدىغان بولساق، ھازىرقى دۇنيا كونا ئەندىزىدىن بېكى ئەندىزىگە ئۆزگەرىۋاتقان ئۆتكۈنچى دەۋردە تۇرماقتا ھەمدە كۆپ قۇتۇپلىشىشقا قاراپ تېز تەرقىقىي قىلماقتا، تىنچلىق، ھەمكارلىق ۋە تەرقىقىيات ھەرقايىسى نەل خەلقىرىنىڭ ئورتاق تەلىپى بولۇپ قالماقتا. كۆپلىكەن دۆلەتلەر ئۆزلىرىنىڭ ستراتېگىيە ۋە تاكتىكسىنى ۋاقتىدا تەڭشەپ، كۆپچىسى ئاساسلىق زېھنىي كۆچىنى ئۆزلىرىنىڭ ئىچىكى مەسىلسىنى ھەل قىلىشقا قارىتىپ، ئۆزلىرىنىڭ تۇقتىسادىي كۆچىنى ۋە ئۇنۋېرسال دۆلەت كۆچىنى ئاشۇرۇشنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويماقتا. دۆلىتىمىز توغرا دىپلوماتىك سىياسەت ۋە تاشقى خىزمەت فاڭچىنىدا چىڭ تۇرغاغقا، بولۇپىمۇ تۇقتىسادىمىز تېز تەرقىقىي قىلىپ، ئۇنۋېرسال دۆلەت كۆچىمىز ذور دەرىجىدە كۆچەيىگەچكە، خەلقئارادا ئابورويىمىز بارغانسىرى يۇقىرى كۆتۈرۈلمەكتە. ئاز ساندىكى غەرب چوڭ دۆلەتلەرى سوتىسيالىستىك جۇڭگۈغا قارىتا پات-پاتلا ئەقلەسىزلا رچە "چۈپەيلىك" قىلىدىغان بولسىمۇ، ئەممە، ئۇمۇمىي جەھەتنى بېتىقاندا، بىز ياخشى خەلقئارا مۇھىتتا تۇرماقتىمىز، پايدىسىز شارائىتنىن پايدىلىق شارائىت كۆپرەك، پاسىسپ ئامىلدىن ئاكتىپ ئامىل كۆپرەك. دۆلىتىمىزنىڭ ئىچىكى ئەۋۋالدىن قارايدىغان بولساق، كۆچىنى توپلاپ ئۇن نەچە يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق، خەلق ئىكلىكىمىز ئىلکىرىكىدە.

دىن كۆپ پۇختا بولغان ماددىي ئاساسقا ئىكە بولدى، يېقىنى بىرنه چىچە يىلدا نۇ داۋاملىق حالدا يۇقىرى سۈرنىت بىلەن ئىشىپ كەلدى، باشقا جەھەتلەردىكى قۇرۇلۇشلارمۇ داۋاملىق حالدا بىڭى تەرەققىياتقا بېرىشىپ تۇردى. ئىسلاھات، ئېچۈپتىش ۋە تەرەققىيات جەھەتتىكى غايىت زور مۇۋەببەقىيەتلەر پۇتۇن مەملىكتە خەلقنىڭ ئىسلاھاتقا بولغان ئىنتىلىش كۈچىنى ۋە بەرداشلىق بېرىش كۈچىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپلا قالماستىن، دۆلتىمىز ئىقتىسادنىڭ چەت نۇل كاپتالى ۋە تېخنىكىسىغا بولغان جەلىپ قىلىش كۈچىنىمۇ ئاشۇردى. بۇلارنىڭ ھەممىسى مەملىكتىمىزنىڭ ئىسلاھات-ئېچۈپتىش ۋە تەرەققىيات ئىشلىرىنى تېخىمۇ چوڭقۇز قاتلامدا، تېخىمۇ كەڭ دائىرىدە ئېلىپ بېرىشى نۇچۇن تېپىلغۇسىز تارىخى يۈرسەت يارىتىپ بەردى. بىز پۇرسەتى ئېنىق كۆرسەك، پۇرسەتىك قەدرىگە يەتسەك، پۇرسەتى چىڭ تۇتساق ۋە ئۇنىڭدىن ياخشى پايدىلەنساق، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات جەھەتتە تەشەببۈشكەرلىققا ئىكە بولۇپ، ئانچە ئۇزۇق بولىغان ئاقت ئېچىدىلا جۇڭخوا مىللەتلەرىنىڭ يېڭىدىن كۆتۈرۈلۈشنى ئىشقا ئاشۇرالايمىز. مەركىز ئۇتۇرۇغا قويغان "بەش سۆزلۈك فائچىن"نىڭ ماھىيىتى ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق-تىن ئىبارەت. شۇڭا پارتىيە ۋە دۆلەتتىك بۇ يىلىنى خىزمەتتىكى چوڭ ئىشنى قوغداش ۋە ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقتنى ئىبارەت ئۆچ تەرەپتىك مۇناسىۋەتتى تۇغرا بىر تەرەپ قىلىشتىن ئىبارەت. ئىقتىسادىي تەرەققىيات زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ مەركىزى، ئىسلاھات ۋە باشقا بارلىق خىزمەتتىكى نىشانى، شۇنداقلا ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاشنىڭ ئاساسى؛ ئىسلاھات ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى كۈچلۈك ھەركەتلەندۈرگۈچ كۈچ؛ ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاش بولسا ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتە كەم بولسا بولمايدىغان ئالدىنىقى شەرت. ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق بىر-بىرىنى تولۇقلابىدو، ئۇلار مەملىكتىمىزنىڭ سوتىيالىستىك زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشدا خۇددى شاخمات تاختىسىدىكى بىر-بىرىگە زىچ باغانغان ستراتېتكىلىك ئۇرۇقلار، بۇلارنىڭ ھە بىرىنى ئوبىدان ماڭالايدىغانلا بولساق، ھەممىسى يۈرۈشۈپ كېتىدۇ؛ ئۇنىڭ يېزىنى جايىدا ماڭىمساق، قالغان ئىككىسىمۇ قىيسىن ئەمۇالغا چۈشۈپ قالىدۇ-دە، پۇتکۈل ۋەزىيەت ئۆگۈشىزلىققا ئۇچىرىشى مۇمكىن، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقتنى ئىبارەت ئۆچ تەرەپنى زىچ بىرلەشتۈرۈش، ئۇرگانىك حالدا بىرلىككە كەلتۈرۈش ھەم ئون نەچە يىللەق ئىسلاھات-ئېچۈپتىشە هاسىل بولغان تارىخى تەجربى-ساقلارانىڭ يەكۈنى، ھەم پارتىيىنىڭ يېڭى دەۋردىكى ئاساسىي لۇشىھەننى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ تەلىپى. ئەملىيەت داۋامدا بۇ ئۆچ تەرەپتىك دىئالېكتىك مۇناسىۋەتتىنى ياخشى ئىكىلەش زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بېلىپ بېرىشتىكى مۇھىم رەھبەرلىك ئۇسۇلى ۋە رەھبەرلىك سەنئىتى. بىز چوقۇم تىرىشىپ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز، ئېچۈپتىش دائىرسىنى كېڭىيەتىشىمىز، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم، ئەينى ۋاقتىتا بىز يەنە مۇقىم ئىجتىمائىي سىياسىي مۇھىتىنى ساقلاشقا نۇزىچىل ئەملىيەت بېرىپ، مۇقىملىقنى ساقلاش ئاساسدا ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات ئارقىلىق جەمئىيەتتىك ئەبەدىي ئامان بولۇشغا كاپالاتلىك قىلىشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنى بىر-بىرىگە ماسلىشىدە-غان، بىر-بىرىنى ئىلگىرى سۈرۈدەنغان قىلىپ، سوتىيالىستىك زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ

داۋاملىق غەلبىدىن بىڭى غەلبىگە قاراپ ئىلگىرىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىشىمىز لازىم. بۇتون پارتىيە ۋە بۇتون مەملىكت خىزمىتىكى چوڭ نىشنى بۇختا ئىكىلەش ۋە قەتىي قوغداش مۇچۇن، ھۆكۈمەت ئەمەر-پەمانلىرىنىڭ بىرلىكى ۋە كەسکىنلىكىنى ئالاھىدە تەكتىلەپ، ھەممە تەرمېنىڭ تىدبىر ۋە ھەرىنەتكەتلەرنىڭ بىردهك ماسلىشىپ تۈرۈشىنى ساقلاش كېرەك، بىزنىڭ ئالدىمىزدا تۈرۈۋەلاقان ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات ۋەزبىسى شىتايىن مۇشەقەتلىك ھەم ئېغىر. زامانىي ئارخانا تۈزۈمنى تۈرتسىش، بازار سىستېمىسىنى يېتىشتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، ئۇنىمۇلۇك بولغان ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەش-تىزگىن-لەش سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، بۇل مۇئامىلىسى، مالىيە-باچ، مەبلغ سېلىش، تاشقى سودا ۋە ئىجتىمائىي كاپالەت قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىسلاھاتلارنى يۈرۈشلەشتۈرۈپ بولغا قويۇش ئىشلىرىنىڭ ھەممىسى سوتسيالىستىك بازار ئىكلىكى تۈرۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتا ھالقىپ تۇتۇپ كەتكىلى بولمايدىغان، ئۇنىڭ تۈستىكە توغرى ھەل قىلىنماي بولمايدىغان مەسىلىلەر دۇر. تۇتكەن بىلنىڭ ئاخىرىدىن بۇيان، ھەركەز ۋەزبىهتىنى كۆزىتىپ، بىھتىياتچانلىق بىلەن تەدبىر كۆرۈپ، يۈقرىقى جەھەتلەر دە بىر قاتار چوڭ-چوڭ ئىسلاھات لايىھىسىنى ئارقا-ئارقىدىن تۇتۇرۇغا قويدى، ھازىر ئېلىپ بېرىلىۋەلاقان بىر نەچە تۈرلۈك ئىسلاھاتلارنىڭ ھەممىسى "فاتىق جەڭ"، بۇنى ئىسلاھات جەريانىدىكى "مۇستەھكم قورغانغا ھۈجۈم قىلىش جېڭى" دېيشىكە بولىدۇ، بۇ ئىسلاھاتلار ئىلگىرىكى ئىسلاھاتلاردىن روشنەن پەرقىلىنىدىغان ئالاھىدىلىككە ئىكە: ئۇ تۆۋەندىن يۈقرىغىچە بولغان تۈرتكىنى ئاساس قىلىشىن يۈقرىدىن تۆۋەنكىچە تەشكىللەك، پىلانلىق، قەدمەم-باسقۇچلۇق حالدا ئالغا سۈرۈشنى ئاساس قىلىشا تۆزگەردى: ئايىرم-ئايىرم تەدبىر ئارقىلىق ئالغا سۈرۈشنى ئاساس قىلىشىن تۆرتكىنى ئاساس قىلىشا تۆزگەردى: كونا تۆزۈلمىدىن بۆسۈپ ئۆتۈشنى مۇھىم نۇقتا قىلىشىن بىڭى تۆزۈلمىنى تۇرۇنىتىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىشقا بۇرۇلدى؛ ئاساسلىقى سىياسەت ئارقىلىق تۆرتكە بولۇش، پىته كەلەش ئارقىلىق بۇرۇلۇش ياساشتن بارغانسىپرى قانۇنىڭ تۆرتكىسى، كاپالىتى ۋە چەكلىشىكە تايىنىدىغان بولۇشقا بۇرۇلدى. شۇنىڭ تۇچۇن ھەركەزنىڭ ئىسلاھاتقا دائىر سىياسەت ۋە ئەمەر-پەمانلىرى ئىلان قىلىنسا، نوبۇزغا ئىگە بولىدۇ، ھەرقانداق ئالاقدار ئۇقتىسادىي پائالىيەت سۈپىكىتلىرى ئۇنى قەتىي ئىجرا قىلىشى كېرەككى، سودىلىشىقا، كۆنۈپ تۈرۈشقا ئۇرۇن يوق. تەرەققىياتىمۇ نەھۋال شۇنداق. ئۇقتىسادىي قۇرۇلۇمىنى تەڭشەش، ئاساسىي قۇرۇلۇشقا مەبلغ سېلىش كۆلەمىنى، مال باهاسىنى، ئىناۋەتلىك قەرز كۆلەمىنى كونتىرول قىلىش قاتارلىق جەھەتلەر دە ھەركەزنىڭ ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەش-تىزگىنلەش تەدبىرىنىڭ نوبۇزنى ھەققىي تۈرددە قوغداش كېرەك. ھەرقايىسى رايونلار، تارماقلار، ھەرقايىسى كەسپ-ساهەلەرنىڭ ھەممىسى ئومۇمىيلىقنى، ئىسلاھات، ئىسلاھات، تەرەققىي ييات ۋە مۇقىملەقتنى ئىبارەت چوڭ ئىشنى ھەمىدىن ئەلا بىلىپ، "بۇتون مەمە-كەت بىر تاختا شاخمات" دەيدىغان ئاڭىنى كۈچەيتىشى، ھەركەم باشباشتاڭلىق قىلىدىغان، تۇزى بىلگەنچە ئىش كۆرۈدىغان خاتا قىلىقلارغا قەتىي قارشى تۈرۈشى ۋە ئۇنى قەتىي تۈزىتىشى لازىم. ئىسلاھات چۈكۈرلاشقانسىپرى بازارنىڭ رولى شۇنچە كېڭىيىپ، ھەرقايىسى ساهەلەردىكى چۈكۈر قاتالاملىق زىدىيەتلەرگە شۇنچە تېكىلىدۇ،

ئەسلىدىكى مەنپەندەت مۇناسىۋىتى ۋە مەنپەندەت قۇرۇلمىسى شۇنچە زور ھەجمىدە ۋە شۇنچە چوڭتۇر دەرىجىدە تەشىلىدۇ، بۇ حالدا، غايىنى، ئىنتىزامىنى، ئىتتىپاقلقىنى، نۇمۇمىلىقىنى تەكتىلەش، جاپا-مۇشەققىنى بىللە كۆرۈش، بىر تۇتاش پىلانلاپ تەڭ ئېتىبار بېرىش روهىنى جارى قىلدۇرۇش تېخىمۇ زۆرۈر بولۇپ قالىدۇ. ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ مەلۇم باسقۇچىدا، مەلۇم رايونلارنىڭ، مەلۇم ساھەلەرنىڭ دۆلەتكە كۆپىرەك تۆھىپ قوشۇشى مۇقدىرەر نىش، بەزىدە كۆز ئالدىكىي مەنپەندەت بىللە يېراق كەلگۈسى مەنپەندەت، قىسمەن مەنپەندەت بىللە نۇمۇمىي مەنپەندەت ئېتلىشىپ، توقۇنۇشۇپ قالىدىغان ئەھۋالار كېلىپ چىقىدۇ. بۇنداق ئەھۋالغا دۈچ كەلگەندە، قىسمەن مەنپەندەتنى نۇمۇمىي مەنپەندەتكە قەتىي بويىسۇندۇرۇشنى، كۆز ئالدىكىي مەنپەندەتنى يېراق كەلگۈسى مەنپەندەتكە قەتىي بويىسۇندۇرۇشنى تەكتىلەش لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندila، ئاندىن خەلق ئىكلىكى يۈقرى سۈرەت بىللەن يۈكسللىش داۋامىدا ئۇقتىسادى تۈزۈلمە ئىسلاھاتنى ئۇڭشۇلۇق ئىلگىرى سۈرۈش ۋە تۈزۈلمىنى يەڭىكۈشلەشنى تېزلىتىش داۋامىدا خەلق ئىكلىكىنى ھەم تېز، ھەم ياخشى راواجلاندۇرۇشنى پۇقۇن مەملىكتە دائىرسىدە، نۇمۇمىي جەھەتتە، ھەققىي ئەمەلکە ئاشۇرالايمىز.

ماددىي مەدەننەيت بىللەن مەنۋىي مەدەننەيتى "ئىككى قولدا تۇتۇش" تا چىڭ تۇرۇش سوتىسيالىستىك زامانىۋلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ پۇتكۈل جەريانىغا سىڭىدىغان ستراتېكىلىك فاكچىن، شۇنداقلا خىزمىت-مىزدىكى چوڭ ئىشنى قوغداش ۋە ئىلگىرى سۈرۈستە سۈرۈستۈرۈش ئىشلەپ ئەتكىشلىك ئىشتۈر. سوتىسيالىستىك زامانىۋلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، جۇڭخۇا مىللەتلەرنى كۈللەندۈرۈش ئىشى يۈكسەك ماددىي مەدەننەيت بەرپا قىلىشىمۇ، يۈكسەك مەنۋىي مەدەننەيت بەرپا قىلىشىمۇ تۇز ئىچىگە ئالىدۇ، بۇ ئىككى مەدەننەيتىڭ ھەر ئىككىلىسى يۈكىلدۈرۈلگەندە، ئاندىن جۇڭگۈچە سوتىسالىزم قۇرۇپ چىقىتۇق، دەپ ئېيتالايمىز. ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئىجتىمائىي بایلىقنىڭ ئاشقانلىقىدىبىل ئەمەس، ئەمكە كچىلەرنىڭ سۈپىتىنىڭ يۈقرى كۆتۈرۈلگەنلىكىدىمۇ ئىپادلىنىشى كېرەك. ئەگەر بىرەر رايوننىڭ ئۇقتىسادى يۈقرى كۆتۈرۈلۈش بىللەن بىرگە، ئىجتىمائىي كەپىيياتى بۇزۇلۇپ كەتسە، ئۇ حالدا ئۇنى ھەققىي تۈردە تەرەققى تاپتى ۋە ئالغا ئىلگىرىلىدى دەپ ھېسابلىغلى بولمايدۇ. بىر قول قاتىقراق، بىر قول يۇشاقاراق بولۇش پارتىيەنىڭ ئاساسىي نەزەرىيە ۋە ئاساسىي لوشىنىكە مۇۋاپىق كەلمەيدۇ. ماددىي مەدەننەيتىكلا ئەھمىيەت بېرىپ، مەنۋىي مەدەننەيتىكە سەل قاراش دۆلەت ئۇچۇنمۇ، مىللەت ئۇچۇنمۇ، شەخس ئۇچۇنمۇ بىر خىلىتىنائىن خەتلەركى خاھىش ھېسابلىنىدۇ. بىز كۈچىنى مەركەزەشتۈرۈپ ئۇقتىسادىي ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتى ياخشى تۇتۇش بىللەن بىرگە، ھەققىي ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ مەنۋىي مەدەننەيت قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشىمۇز، ماڭارىپ، ئىلىم-پەن، مەدەننەيت ئىشلەرنى كۈللەنلىك ئەشتۈرۈشىمۇز، خەلقە قارىتلغان توغرا ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ساغلام مىللەي روهىنى جارى قىلدۇرۇشىمۇز، سوتىسيالىستىك دېموکراتىيەنى راواجلاندۇرۇپ، سوتىسيالىستىك قانۇن-تۈزۈمنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، چىرىكلىكە قەتىي قارشى تۇرۇپ، تۈرلۈك قانۇنغا خلاپ جىنايى ھەركەتكەلگە زەربە بېرىپ، ياخشى ئىجتىمائىي تەرتىپ ۋە ئىجتىمائىي كەپىيياتىنى ساقلاپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات ئۇچۇن ياخشى مۇھىت يارىتىشىمۇز، خەلق

ئىكلىكىنىڭ ئىزچىل، تېز، ساغلام راۋاجلىنىشغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك. پۇئۇن پارتبىيە ۋە پۇئۇن مەملەكت خىزمىتدىكى چوڭ ئىشنى پۇختا ئىكىلەپ. سۇجىتمائىي مۇقىملىقنى ساقلاش شەرتى ئاستىدا كىيىنكى باسقۇچلۇق ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات ئىشلىرىنى پۇختا قەدەم بىلەن ئىلگىرى سۈرۈش-سۈرەلمەسلىك يېڭى تارىخىي شارىتتا ھەر دەرىجىلىك دەبىرىي كادىرىلىرىمىزنىڭ نەزەرىيىسى سەۋىيىسى، سىياسەت سەۋىيىسى، بىلەن دەرىجىسى، خىزمەت ئىقتىدارى ئۈچۈن يېڭى سىناق ۋە تۆلچەم بولۇپ، ھېسابلىنىدۇ. بىز چوقۇم يۈوكسەك تارىخىي مەسئۇلىيەتچانلىقا، كۈچلۈك دەور تەخىرسىزلىكى ۋە خەۋەپ تۈيغۈسغا ئىكە بولۇپ، پارتبىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گۇۋۇبۇننىڭ ستراتېكىيلىك نۇرۇنلاشتۇرۇشغا يېقىندىن ئەگىشىپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتقا بولغان رەھبەرلىك خىزمىتىگە تولۇپ تاشقان قىرغىنلىق بىلەن ئائىلىنىشىمىز، پۇختا، بېرىلىپ ئىشلەپ، بىردىك ئىتتىپاڭلىشىپ، تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىمىز كېرەك. شۇنى تولۇق تونۇپ يېتىشىمىز كېرەككى، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، تېچچۈتىش دائىرسىنى كېڭىتىش، تەرەققىياتنى تېلىتىش جەريانىدا، يېڭى مەسىلەر ئۆزۈلەي چىقىپ تۇرىدۇ، بۇنداق ئەمەرالدا، ھازىر ئىكەللەرنى بىلەرگە ۋە ئىلگىرىكى تەجرىبىلەرگلا تايىنپ ئىش قىلىش زادىلا كۇپايە قىلمايدۇ. بىز ئۆزىمىزدە ئىيەرسىزلىكەرنىڭ بارلىقنى، نۇرغۇن نەرسىلەرنىڭ بىزگە تونۇش ئەمەلسە-كىنى، ئۇنى بىلەيدىغانلىقىمىزنى سەممىيەت بىلەن بېتىراپ قىلىشىمىز ۋە بۇنىڭ تۇرتىكىسىدە قېتىرقىنىپ تۆكىنىپ، تىرىشىپ يېڭى بىلەلەرنى ئىكلىپ، ماھارىتىمىزنى ئۆزلۈكىز ئۆستۈرۈشىمىز لازىم، ئىسلاھات-مۇ-چۈچۈتىشنىڭ ئۇلغۇ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ماركىزىمىز ئاساسىي نەزەرىيىسىنى يېڭىباشتىن سىستېم-لىق ئۆكىنىشىمىز ۋە چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈشىمىز، ماتېرىيالىستىك دىئالېتكىنى پىشىق ئىكلىشىمىز ۋە تەقىقلەشىمىز كېرەك. ئەڭ مۇھىمى، يولداش دېڭ شىاۋىپتىنىڭ جۇڭگۈچە سوتىسالىزىم قۇرۇش نەزەرىيىسى ياخشى ئۆكىنىشىمىز ۋە ياخشى تەقىقلەشىمىز ھەم ئۇنى ئىدىيىۋى ئاساس ۋە نەزەرىيىۋى قبلىنامە قىلىپ، پارتبىيە 14-قۇرۇلتىيى ۋە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3-ئۆمۈمىي يېغىنىنىڭ ھۈچجەتلەرنى ئۆكىنىش-مىز، سوتىسالىستىك بازار ئىكلىكىگە دائىر ئاساسىي بىلەلەرنى ئۆكىنىشىمىز، پارتبىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقدار فاڭچىن-سېياسەتلەرنى، قانۇن-نۇزاملىرىنى ئۆكىنىشىمىز ۋە تەتقىق قىلىشىمىز كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە ئۆزىمىزنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، زامانىۋى پەن-تېخنىكىغا دائىر بەزى ئاساسىي بىلەلەرنى ئۆكىنىشىمىز ۋە ئىكلىشىمىز، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ پايدىلىق تەجرىبىلەرنى ئۆز ئىچىكە ئالغان، بازار ئىكلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە باشقۇرۇش جەھەتە ئۇمۇمۇزلۇك قوللىنىلىدىغان ئۇسۇلارنى ئۆكىنىشىمىز ۋە ئىينەك قىلىشىمىز كېرەك. مەركەز بەلگىلەرنى چوڭ-چوڭ ئىسلاھات تەدبىرىلىكە قارىتا، بىز ئۇنىڭ مەزمۇنىنى چۈشىنىپلا قالماي، بەلكى ئۇنى ئۆزۈشنىڭ ئاساسىنىمۇ چۈشىنىشىمىز كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا ئاندىن مەركەزنىڭ تەدبىرىلىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشتىكى توغرىلىق، ئاڭلىقلۇق ۋە قەتىلىكىنى ئۆستۈرەلەيمىز.

ھەممىدە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، ھەققەتنى ئەمەلىيەتنى ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشا ئەمەلىيەت بېرىش پارتبىيەت ئۆزىنىڭ ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ ۋە قەشىي داۋاملاشتۇرۇپ كەلگەن

پىكىر قىلىش نۇسۇلى ۋە خىزمەت نۇسۇلى. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي يولداشلار نۇمۇمىلىقنى قوغداش، مەركەزنىڭ بىر تۇتاش نۇرۇنلاشتۇرۇشغا بويىسۇنىش شەرتى ناستىدا نۆز تارمىقنىڭ، نۆز رايونىنىڭ خىزمەتنى ئاكتىپلىق، تەشەببۈسكارلىق ۋە ئىجادچانلىق بىلەن قانات يايىدۇرۇشى لازىم. ھەم نىدىيىدە ئازاد بولۇپ، دادىل نىزدىنىپ، قىيىنچىلىقنى بىلىپ تۇرۇپ ئالغا ئىلگىرىلەيدىغان چىداملىق روھىنى جارى قىلدۇرۇش، ھەم ھەققەتنى ئەمەلىيەتنى نىزدەپ، ئەمەلىي نۇنۇمكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئېتھىياتچان-ئە- مەلىيەتچىل بولۇشتەك ئىلمىي پوزىسىيەنى تىكىلەش كېرەك. تەكشۈرۈپ تەتھىق قىلىشنى كۆپرەك بىلىپ بېرىش، سۈپىيكتىپچىلىقنى ئازاراق قىلىش: ئەمەلىي نىشنى كۆپرەك قىلىش، قۇرۇق سۆزى ئازاراق قىلىش، سۆلەتۋازلىق، شەكلىۋازلىق قىلماي، مەركەزنىڭ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم. ئىسلاھاتنىڭ تەرەققىياتنى تەدبرلىرىنى نۆز تارمىقدا، نۆز رايوندا بىر-بىرلەپ ئەمەلىيەشتۇرۇش لازىم. ئىسلاھاتنىڭ داۋىلىنى كۆرۈلگەن كۆزىتىپ، نۆز ۋاقتىدا تەحرىبىلەرنى يەكۈنلەپ تۇرۇش، ئىلگىرىلەش داۋامىدا كۆرۈلگەن كەۋدىلىك مەسىللەرنى نۆز ۋاقتىدا بايقاپ تۇرۇش ۋە ھەل قىلىپ تۇرۇش لازىم.

خەلق ئاممىسى ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش، سوتىيالىستىك زامانىۋلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئاسا- سىي كەۋدىسى ۋە مەنپەئەتدارى، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ ئاخىرقى مەقسىتى پۇتكۈل خەلقىزنى تېخىمۇ بەختلىك، تېخىمۇ گۈزەل تۇرمۇشقا ئىكە قىلىشتن ئىبارەت. ئەمما چوڭ-چوڭ تۇزۇللىكىلەرنىڭ ئىسلاھ قىلىنىشى ۋە مەنپەئەت قۇرۇلمىسىنىڭ نۆزگىرىشى داۋامىدا، بىر قىسم كادىرلار ۋە بىر قىسم ئامىنىڭ بەھرىمەن بولۇۋاقان مەنپەئىتى مەلۇم تەسرىگە نۆچىرىدۇ، تۇخاشش بولىغان رايون ۋە قاتلاملاردىكى ئامىنىڭ مەنپەئەت ئېلىش دەرىجىسىمۇ نۇخشاش بولمايدۇ، بۇنىڭلىق بىلەن بەزى زىددىيەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن. بۇنىڭغا چوقۇم يۈكىدەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز، ھەرگىز بېپەرۋالق قىلىماسىلىقىمىز كېرەك. بىر تەردەپتىن، ئىدىبىتى-سياسى خىزمەتنى تېنچىكە ۋە بۇختا ئىشلىشىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە جامائەت پىكىرىنىڭ توغرا يېتەكلەش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. 15 يىللەق ئىسلاھات-ئېچە- ۋېتىشنىڭ غايىت زور نۆزگىرىشنى بارلىقا كەلتۈرگەنلىكىدىن ئىبارەت جانلىق پاكىتلارغا بىرلەشتۈرۈپ، ئىسلاھاتنىڭ خەلقنى بېيتىش، دولەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش بىلەن بولغان مۇقەررەر باغلىنىشنى، دولەت مەنپەئىتى، كوللىكىتىپ مەنپەئىتى ۋە شەخسىي مەنپەئەتتنىڭ مۇناسىۋەتنى ئېنىق چۈشەندۈرۈشىمىز كېرەك. شۇنىڭغا ئىشنىمىزكى، خىزمەتنى نۇبدان ئىشلىسەكلا، خەلق ئاممىسى ئىسلاھاتنىڭ زور ئەھمىيەتنى چۈشىنىپ يېتىدۇ. يەنە بىر تەردەپتىن، ھەر دەرىجىلىك كادىرلار پارتىيەنىڭ ئاساسىي مەقسىتىنى ئېسىدە چىڭ ساقلاپ، پارتىيەمىزنىڭ ھەممە جايىدا ئامىغا كۆڭۈل بۆلۈدىغان، ھەممە ئىشتا ئامىغا تايىنىدىغان، ھەممە ئامىنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەيدىغان ئىسىل ئەنەنسىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇپ، چىن كۆڭۈل-سەممىي نىيەت بىلەن ئامىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىشى، ئۇلارنىڭ دەرىدىگە دەرمان بولۇپ، ساداسغا قۇلماق سېلىپ، ئۇلارنى غەم-قايغۇدىن خالاس قىلىشى كېرەك. بولۇپمۇ سەي-كۆكتات، ئاشلىق-مای، تۇرالغۇ قاتارلىق ئامىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇشغا زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان بارلىق ئەمەلىي ئىشلارنى ھەققىي تۈرددە ياخشى تۇتۇشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ئاساسلىق رەھبەرلەر داڭىم ئامىما ئارسىغا بېرىپ، خەلقنىڭ ئەھۋالنى

ئىكىلەپ، خلقنىڭ روھىي كەپپىياتنى ئىزىغا چۈشۈرۈپ، زىددىيەتى هەل قىلىپ، تۈرلۈك چاوه-ئاماللار بىلەن كەڭ ئامىنىڭ نۆز مەنپەئىتكە كۆڭۈل بۆلۈش جەھەتنىكى زوقنى ئىسلاھاتقا قاتىشىش، تەرقىيياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملېقىنى ساقلاشتىكى ئاكىتىلىققا ئايلانىدۇرۇشقا يېتەكلەپ، پۇقۇن مەملىكت بويىچە يۈقرىدىن تۆۋەنگىچە ھەممىي كىشى بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە ئىشلەپ، ئىناق ئۆتۈپ، بىجاندىل ھەمكارلىشىپ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بارىدىغان چوڭ ياخشى ۋەزىيەتى شەككەندۈرۈشى لازىم، يولداش جىياڭ زېمىن يادولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەترابىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، يولداش دېڭ شىاۋىيگىنىڭ جۇڭكۈچە سوتىسىالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەتتىنىڭ يېتكىچىلىكىدە، پارتىيە ۋە دۆلەت بەلكىلىكەن بۇ يىلىقى تۈرلۈك ۋەزپىلەرنى ئۇگۇشلۇق تۇرۇنداب، ئىسلا-هات-ئىچىۋېتىش ۋە زامانئىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ تېخىمۇ زور غەلبىلىرىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۇچۇن تەرىشىپ كۈرمىش قىلايلى!

تدریجیه قلغوچی: رساله‌ت ئابلا
مه سئول مۇھەدرىز: ئەركىنچان

ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملق جەريانىدا ئىشچىلار سىنىپغا جان-دىلىمىز بىلەن تايىنايلى

ۋېي چىخىشىك

پارتىيە 14-قۇرۇلتىبىدا سوتىيالىستىك بازار ئىكلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتن ئىبارەت ئىسلاھات نىشانى ئېنىق تۇتۇرۇغا قويۇلدى، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئۇمۇمىي يېغىنندى «جۇڭگو كومىمۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتىيالىستىك بازار ئىكلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشقا دائىر بەزى مەسىللەر توغرىسىدىكى قارارى» ماقولاندى. بۇ مەملىكتىمىز ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتنىڭ ئۇمۇمىي جەھەتنىن ئىلگىرىلەش بىلەن نۇقتىلىق بۆسۈپ تۇتۇش تۇز ئارا بىرلەشتۈرۈلەنەن ئالىدا مۇستەھكمۇم ئىستەكامغا ھۇجۇم قىلىش باسقۇچغا كىرگەنلىكىدىن دېرىدە بېرىدۇ. بۇ يىل مەملىكتىمىز يېڭى ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى بەرپا قىلىشنى تېزلىتىدىغان، ئىسلاھاتنى ھەر جەھەتنىن چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، تۈرلۈك خىزمەتلەر پارتىيە ۋە دۆلەتىنىڭ بۇ يىلىنى خىزمەتىدىكى تۈپ فاڭچىنى يېقىندىن چۆرىدىگەن، «پۇرسەتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، تېچىۋېتىش دائىرسىنى كېڭىتىش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملقنى ساقلاش” تن ئىبارەت چوڭ ئىشقا ئاڭلىق بويسۇغان ۋە خىزمەت قىلغان ئالىدا قانات يابىدۇرۇلماقتا. ئىشچىلار سىنىپى دۆلەتىنىڭ رەھبىرىي سىنىپى، ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى ۋە ئىشلەپچە قىرىش مۇناسىۋەتلىرىنىڭ ۋەكلى بولۇش سۈپىتى بىلەن، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملق جەريانىدا ئىنتايىن مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ. جان-دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپغا تايىنىش، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملقنىڭ مۇناسىۋەتلىنى ياخشى ئىكىلەش ھازىرمۇ، بۇندىن كېيىنمۇ ناھايىتى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

1

ھازىر، دۆلەتىمىز ئىچكى جەھەتتە ئىقتىساد تەرەققىي قىلىۋاچان، سىياسىي جەھەتتە مۇقىم بولغان، مەللەتلەر ئىتتىپاق بولغان، جەمئىيەت ئالغا ئىلگىرىلەۋاچان، تۈرلۈك ئىشلار جۇشقۇنلۇققا ۋە ھاياتى كۈچكە تولغان ئىنتايىن ياخشى ۋەزىيەتتە تۇرماقتا؛ خەلقئارا ۋەزىيەت ئۇمۇمىي جەھەتنىن ئېلىپ ئېيتقاندا مەملىكتى-

مېزىنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق. ۋەزىيەت قانچە ياخشى بولغانسىرى، پۇرسەتى شۇنچە چىك تۈتۈشىمىز ۋە ئۇنىڭدىن شۇنچە ئۇبدان پايدىلىنىشىمىز، كاللىمىزنى سەگەك تۇتۇپ، دوج كېلىۋاتقان رىقابىت ۋە ساقلىنىۋاتقان مەسىلەرنى تولۇق تونۇپ يېتىشىمىز، خاتىر جەم شارائىتتا تۇرغان ۋاقتىمىزدا خەۋپ-خەۋپنىمۇ ئۇيىلاب، تېخىمۇ جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەپ، تىرىشىپ ئۆزىمىزنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز، ئىككى مەددەنېيەت قۇرۇلۇشنىڭ ئۇمۇمۇيۇزلىك تەرەققىي قىلىشنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك. مەملىكتىمىزنىڭ ئۇن نەچچە يىللەق ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتى بىزگە شۇنى چۈشەندۈرۈدۈكى، ئىسلاھات - ھەرىكەتلەندۈرگۈچۈج، تەرەققىيات - مەقسەت، مۇقىملق - كاپالەت، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملقنىڭ مۇناسىۋەتنى ئوغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇلارنى بىر-بىرىنى سۈرۈدىغان، بىر-بىرىگە ماں حالدا تەرەققىي قىلىدىغان قىلىش ئۈچۈن، جان-دل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش لازىم. ئۇنداق قىلمىغاندا، ھىچنېمىدىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ.

ئىسلاھات ئىشچىلار سىنىپى ۋە خەلق ئامىسىنىڭ ئۆز ئىشى. مەملىكتىمىز ئىشچىلار سىنىپى ئىسلاھاتقا قارتىا غايىت زور سىياسىي قىزغىنلىقنى نامايان قىلىپ، يۈكىشكە خوجاينىلىق مەسئۇلىيەتچانلىقى بىلەن باشىتىن-ئاخىر ئىسلاھاتىن ئىبارەت دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش يۈلىنىڭ ئەڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئۇمۇمۇيەتنى ئۇنۇپ، ئۇمۇمۇي ۋەزىيەتنى مۇھىم بىلىپ، تۇرلۇك ئىسلاھات تەدبىرلىرىنىڭ مەيدانغا چىقىشنى پائال قوللاپ، تۇرلۇك ئىسلاھاتلارغا تەشەببۈسكارلىق بىلەن قاتىشىپ ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈپ، تارىخ سەھىپىسىدىن ئەبەدىي ئۇرۇن ئالىدىغان شانلىق تۆھپە ياراتى. مەملىكتىلىك باش ئىشچىلار ئۆبۈشىمىزنىڭ ئىشچىلار سىنىپى قوشۇنىنىڭ ئەھۋالنى تەكشۈرۈشكە ئاساسلانغاندا، كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەر مەملىكتىمىزنىڭ ئۇن نەچچە يىللەق ئىسلاھات نەتىجىلىرىگە ناھايىتى ياخشى باها بېرىپ، ئىسلاھاتنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇ- روشن، ئېچىۋېتىش دائىرسىنى يەنمۇ كېڭىھىتىنى پائال قوللىغان ۋە ھمايمە قىلىغان؛ بەزى ئىسلاھاتلار ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنپەئىتكە تاقىشىپ قالغان ۋاقتىتا، كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئىسلاھاتىن ئىبا- رەت چوڭ ئىشقا پايدىلىق بولسلا، ئۇقتىسادىي جەھەتە كۆنۈرەلمىدىغان بولسلا قەتىسى قوللايدىغانلىقنى بىلدۈرگەن. كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەر توغرا تونۇشنى ئىپادىلەپ ۋە ئىسلاھات جەريانىدا پەيدا بولغان تۇرلۇك يېڭى شەيى، يېڭى مەسىلەرگە قارتىا، قىيىچىلىققا قارشى ئىلگىرلەشكە جۈرۈت قىلىدىغان خوجاينىلىق روھىنى، ئۆزىنى مەرتەرچە بېغشلەيدىغان، ئىجادىيەت يارىتىشقا ماھىر بولىدىغان دەۋرگە خاس خىسلەتنى كۆرسىتىپ، ئىسلاھاتنىڭ ئۆگۈشلۈق بېلىپ بېرىلىشغا كۈچلۈك كاپالەتلىك قىلدى، ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىي ھەرىكتى ئارقىلىق ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئىسلاھاتىكى خوجاين، ئاساسىي گەۋەد ئىكەنلىكىنى، ئىسلاھاتنىڭ كۈچلۈك ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى بولۇشقا مۇناسىپ ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇۋاتقان بۈگۈنكى كۈنده، بۇ كۈچلۈك ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش پۇتكۈل پارتىيە ۋە پۇتكۈل جەمئىيەتنىڭ ناھايىتى مۇھىم ۋەزىپىسىدۇ.

ئىشچىلار سىنىپى مەملىكتىمىزنىڭ ئۇقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئالغا سىلجىتىشتىكى ئاساسىي قوشۇن، يولداش دېڭ شىاۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەن: پۇرسەتىنى چىك تۇتۇپ، ئۆزىمىزنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتى.

کى هالقا نۇقتىسادنى تەرەققىي قىلىدۇرۇش، تەرەققىيات — چىك قائىدە، تەرمەققىيات — نۇمۇملۇق، تەرەققىيات — ھالقىدۇر. مەملىكتىمىز نىقلاب قىلغان ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بارغان ھەرقايىسى دەۋولەردى، نىشچىلار سىنپى مىللەتتىڭ ئازادلىقى ۋە دۆلەتتىڭ قۇدرەت تېبىشى نۇچۇن غايىت زور تۆھپە قوشقانىدى. ئىسلاھات نۇچۇپتىش ۋە سوتىسيالىستىك زامانۇلاشتۇرۇش نىشلىرى ئېلىپ بېرىلىۋاڭان يېڭى ۋەزىيەتنە، نىشچىلار سىنپى سوتىسيالىستىك ماددىي مەدەننەيت ۋە مەنۇئى مەدەننەيت قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش نۇچۇن يەندە نۇچەمىس تۆھپەلەرنى قوشتى. پۇتكۈل مەملىكتىكى نۇشچى-خزمەتچىلەرنىڭ نەمكەك ئارقىلىق ياراقنان بايلقى تەخمنىن مىللەي ئىشلەپچىرىش نۇمۇمىي قىمىتىنىڭ 70 پىرسەنتىنى، دۆلت مالىيە كەرىمىنىڭ 90% تىن كۆپەكىنى تەشكىل قىلىدۇ. كەڭ نۇشچى-خزمەتچىلەر بازارغا يۈزلىنىپ، نەمكەك كەسپىدە چىك تۈرۈپ، يېڭى مەھسۇلاتلارنى يارىتىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى تۇستۇرۇپ، نەمكەك ئۇنۇمدارلىقنى ۋە نۇقتىسادىي ئۇنۇمنى يۇزلىكىسىز تۇستۇرۇشكە كۈچ سەرپ قىلىدى، سوتىسيالىستىك نەمكەك مۇسابىقىسى، مۇۋاپق تەكلىپ بېرىش، ئۇختىرا قىلىش، كەشىپ قىلىش، تېخنىكا يېڭىلاش ۋە تېخنىكا ھەمكارلىقى قاتارلىق پاتالىيەتلەرنى بازار ساھەسگە ئېلىپ كىرىپ، كۆزگە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قازاندى. مەملىكتىمىزنىڭ نۇقتىسادىي تەرەققىياتتا قولغا كەلتۈرگەن غايىت زور نەتىجىلەرنىڭ نىشچىلار سىنپىنىڭ نەمكەكچانلىقى، ئەقل-پاراستى ۋە قان-تەرى سىڭىمن بولۇپ، نىشچىلار سىنپىنىڭ سوتىسيالىستىك زامانۇلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدىكى ئاساسىي قوشۇنلۇق رولى تولۇق نامايان قىلىنىدى. نىشچىلار سىنپىنىڭ ئۆزىنىڭ ئىلغار ئىدىيىسى ئارقىلىق پۇتكۈل جەمئىيەتكە تەسرى كۆرستىش ۋە تۈرتكە بولۇش، سوتىسيالىستىك مەنۇئى مەدەننەيت قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى كەڭ تەسرى ۋە پىته كچى كۈچى ئۆز-ئۆزىدىن مەلۇم. خەلق ئىكلىكىنى ئىزچىل، تېز ۋە ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇش ئاساسىي قوشۇن ۋە پىته كچى كۈچنى ئاسراشقا، پىته كلهشكە ۋە سەپەرۋەر قىلىشقا تېخىمۇ موهتاج. نىشچىلار سىنپى جەمئىيەتنىڭ مۇقىملەقىنى قوغداشتىكى مۇستەھكم ئۆزۈرۈك. جەمئىيەتنىڭ سىياسىي مۇقىملەقىنى ساقلاشتا، مۇھىمى، نىشچىلار سىنپى قوشۇننىڭ مۇقىملەقىنى ساقلاش كېرەك، بۇ — جەمئىيەتنىڭ مۇقىم بولۇشنىڭ ئالدىنىقى شارتى ۋە ئاساسدۇر. مەملىكتىمىزدىكى نىشچىلار سىنپى تىنچ-ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى ئىتتايىن قەدرلەيدۇ، مەيلى چىكىش-مۇرەككەپ نىجىتمائىي زىددىيەتلەر ئالدىدا بولسۇن، ياكى ئۆزگەرسچان خەلقئارا ۋەزىيەتتە بولسۇن، نىشچىلار سىنپى باشتنى-ئاخىر پارتىيە مەركىزىي كومىتېتنىڭ نەترابىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، ئۆز قوشۇننىڭ مۇقىملەقىنى ساقلاش بىلەن بىرگە، جەمئىيەتنىڭ سىياسىي مۇقىملەقىنى ساقلاش نۇچۇن زور تىرىشچانلىق كۆرستىپ، جەمئىيەتنىڭ سىياسىي مۇقىملەقىنى كۈچلۈك حالدا قوغىدى. ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، دائىرسىنى كېڭەيتىش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ھەممىسى مۇقىم نىجىتمائىي سىياسىي شارائىتا ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك. ”نىشچىلار سىنپى ئىشەنچلىك سىنپ“ . نىشچىلار سىنپىغا تايىنپ تىنچ-ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى مۇستەھكمەش ۋە راۋاجىلاندۇرۇش، مۇقىملەقىنى ساقلاش ئاساسدا ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشنى، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات ئارقىلىق جەمئىيەتنىڭ ئۆزۈن مۇددەت مۇقىم بولۇشغا ھەدقىقىي

کالا مال تىلىك قىلىشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇش كېرىك، بۇ --- دەۋرنىڭ تەلىپى، شۇنداقلا ئىشچىلار سىنپىنىڭ زىممىسىدىكى تارىخىي مەسئۇلىيەت.

پارتىيىمىز ۋە دۆلتىمىزنىڭ خاراكتېرى ۋە ئىسلاھات، تەرمەقىيەت، مۇقىملىقتىن ئىبارەت تارىخىي ۋەزىپە بىزنىڭ ھەرقانداق ۋاقتى، ھەرقانداق ئەھۋالدا، پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىغا جان-دەل بىلەن تايىنىشتن ئىبارەت تۈپ بىتە كېچى فاڭچىنىدا ھېچ تەۋەنەمەي ئېنىق پوزىتىسيه بىلەن چىك تۇرۇشىمىز لازىملىقىنى بىلگىلىكەن. بىر دۆلەتنىڭ قانداق خاراكتېرىدىكى دۆلەت ئىكەنلىكىگە قاراشتا، شۇ دۆلەتتىكى خەلقنىڭ دۆلەتتە قانداق ئۇرۇندا تۇرۇۋاتقانلىقىغا، كىشىلەر ئارسىدىكى مۇناسىۋەتنىڭ قانداق مۇناسىۋەت ئىكەنلىكىگە قارىلىدۇ. پارتىيىمىز ئىشچىلار سىنپىنىڭ ئاۋانكارت ئەترىتى، ئىشچىلار سىنپى بولسا پارتىيىنىڭ سىنپىي ئاساسى؛ دۆلتىمىز ئىشچىلار سىنپىي رەبىرلىك قىلغان، ئىشچى-دېقانلار ئىتتىپاقنى ئاساس قىلغان خەلق دېمۆكرا- تىيىسى دېكتاتۇرلىقىدىكى سوتسيالىستىك دۆلەت، ئىشچىلار سىنپى دۆلەتنىڭ رەبىرلىي سىنپىي. ئىشچىلار سىنپىي پەقدەت پارتىيىنىڭ رەبىرلىكىدىلا ئۆزىنىڭ تارىخىي ۋەزىپىسىنى ئەمەلکە ئاشۇرالايدۇ، پارتىيىمۇ پەقدەت ئىشچىلار سىنپىغا يېقىندىن تايىنغاندila، ئۆزىنىڭ رەبىرلىك ئۇرۇنى مۇستەھكەملەپ ۋە كۈچەيتىپ، پۇنكۈل مەملىكەت خەلقنى جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنى تىرىشىپ ئەمەلکە ئاشۇرۇشقا بىتە كەلەپەلەيدۇ. سوتسيالىستىك بازار ئىكىلىكىنى تەرمەقىي قىلدۇرۇشنىڭ قىيىن يېرى قانداق قىلىپ بازار ئىكىلىكى بىلەن سوتسيالىستىك تۈپ تۈزۈمىنى بىر-بىرىگە مەھكم باغلاش ۋە بىر لاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. بۇ ئالدىن قالار قىلىپ باقىغان ئۇلۇغ ئىش، ئۇنىڭدا ئەينەك قىلغىدەك تەبىار تەجربىي يوق، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەبىرلىكىدە، ئىشچىلار سىنپى ۋە خەلق ئاممىسىغا جان-دەل بىلەن تايىنىپ، ئەمەللىيەت جەريانىدا يۈرەكلىك ئىزدىنىپ، دادىلىق بىلەن ئەمەللىيەتسىن ئۆتكۈزۈپ، ئۆزلۈكىز يېڭىلىق يارىتىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ تارىخىي تەرمەقىيەت جەريانىدا ئىشنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى مۇنداق بولىدۇ: سوتسيالىستىك ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىك بىتە كېچى ئۇرۇندا تۇرۇدۇ، كۆپ خىل ئىقتىسادىي تەركىبلەر ئۇرتاق تەرمەقىي قىلىدۇ؛ ئەمكەككە قاراپ تەقسىم قىلىش ئاساسىي شەكل قىلىنغان حالدا، كۆپ خىل تەقسىمات شەكىللەرى ئۆزۈن مۇددەت بىرگە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇدۇ، بىر قىسم رايونلار ۋە بىر قىسم كىشىلەرنىڭ ئاپقاڭ بېيشىغا يول قويۇلدۇ، ئاخىردا ئۇرتاق بېيش ئەمەلکە ئاشۇرۇلدۇ؛ دۆلەت پۇنكۈل خەلق ئىكىلىكىڭە قارىتا ئۇنۇمۇلۇك بولغان ئۇمۇمىي جەھەتنى تەڭشەش-تىزگىنلەش هوقوقىنى ئۆز قولىدا تۇتىدۇ ۋە يۈرگۈزدە دۇ. دېبەك، سوتسيالىستىك بازار ئىكىلىكىنى تەرمەقىي قىلدۇرۇش جەريانىدا، بىزنىڭ سوتسيالىستىك تۆزۈمىمىز ئۆزگەرمىدۇ، دۆلەتنىڭ خاراكتېرى ئۆزگەرمىدۇ، ئىشچىلار سىنپىنىڭ دۆلەتنىڭ رەبىرلىي سىنپى ئىكەنلىكى ئۆزگەرمىدۇ، ئىشچىلار سىنپىنىڭ پارتىيىنىڭ ئاساسىي ئىكەنلىكى ئۆزگەرمىدۇ، ئىشچىلار سىنپىنىڭ خوجايىنىلىق ئورنىمۇ ئۆزگەرمىدۇ. سوتسيالىستىك بازار ئىكىلىكىنىڭ ئاساسىي كەۋدىسى كارخانا، كارخانىنىڭ ئاساسىي كەۋدىسى بولسا ئىشچى-خىزمەتچىلىر. بازار كارخانا تەرمەقىيەتىنىڭ سىرتقى ھەرىكەتلەن- دۇرگۈچ كۈچى، ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ ئاكىتىپلىقى، ئەقل-پاراستى ۋە ئىجادىي كۈچى كارخانا ھايياتى كۈچىنىڭ بولۇقى. بۇ شۇنداق دېگەنلىكى، ئىشچىلار سىنپىنىڭ ئاكىتىپچانلىقىنىڭ قانچىلىك دەرىجىدە

جارى بولۇشى نۇسلاھات-تىچقۇتىشنىڭ مۇۋەپېقىيەتلەك بولۇشى ياكى مەغلۇب بولۇشغا، نۇشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ ئازاد بولۇش ۋە تەرەققىي قىلىش دەرىجىسىگە بىۋاستى تەسر كۆرسىتىدۇ، سوتىسياالستىك بازار ئىكلىكىنىڭ تەقدىرى بىلەن مۇناسىۋەتلەك. شۇنىڭ ئۈچۈن، سوتىسياالستىك بازار ئىكلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرغاندا، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە تايىنىشقا يۈكىسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئىشچى-خىز-مەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى بولۇق قوزغاب، بۇ ئارقىلىق نۇسلاھاتقا تۈرتىكە بولۇپ، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مۇقىملقنى قوغداش كېرەك. بۇ ھەم نۇسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملقنى تىبارەت چوڭ ئىشنىڭ تەلىپى، ھەم سوتىسياالستىك تۆزۈمىنىڭ ماھىيىتى ۋە ئەۋەزەللەكى.

2

نۇسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملقنى تىبارەت چوڭ نۇشتى، قانداق قلىپ جان-دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش نەزەرىيەتلىكى، سىياسەتچانلىقى ۋە ئەملىيەتچانلىقى ناھايىتى كۈچلۈك بىر مەسىلە، شۇنداقلا كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئىنتايىن كۆڭۈل بولىدىغان گەۋدىلىك مەسىلە. بۇ جەھەتتە بىزدە ئاساس قىلغىدەك بىرمۇنچە قانۇن، نىزام ۋە سىياسەت بار، ئىينىڭ قىلىشقا ۋە ئۆگىنىشكە بولىدىغان نۇرغۇن ئۇسۇل ۋە تەجريبىلەرمۇ بار. نۇوھەتتە، مۇنداق بىرقانچە جەھەتتىكى مەسىلەرنى ئالاھىدە تەكتىلىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ:

پىرىنچى، ئىشنى تونۇش مەسىلىسىنى تۇتۇشتىن باشلاپ، جان-دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش مەسىلىسىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن حالدا تۆستۈرۈش كېرەك. كىمكە تايىنىش مەسىلىسى ئىنقلاب ۋە قۇرۇلۇش ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم مەسىلە بولۇپ ھېسابلىنىدۇ، شۇنداقلا نۇسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملق ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم مەسىلە بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ مەسىلىنى هەممە كىشى ئۇچۇق تونۇپ بولغىنى يوق. گېنى يوشۇرۇش حاجەتسىزكى، ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتغا ئەكشىپ، كىمكە تايىنىپ نۇسلاھاتنى چۈكۈرلەشتۈرۈش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە مۇقىملقنى ساقلاش جەھەتتە، ئەھمىيەت بېرىشكە تېكىشلىك نۇرغۇن بېڭى ئەھۋال، بېڭى مەسىلەر پەيدا بولدى. شۇڭا، بۇ مەسىلە ئۆستىدە، ئالدى بىلەن تونۇش مەسىلىسىنى، بولۇپ بۇ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرى كادىرلىرىنىڭ تونۇش مەسىلىسى ياخشى ھەل قىلىش كېرەك. پارتىيىنىڭ خاراكتېرىنى، بىلىملىنىڭ دۆلەت تۆزۈمى ۋە ھاكىمىيەت تۆزۈمىنى قوغداش، پارتىيىنىڭ توب بىتەكچى فاڭچىنى ئەملىيەتتۈرۈش يۈكىسەك لىكىدە تۈرۈپ جان-دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقىنى تونۇش كېرەك. كۆپ خىل شەكىل ۋە يوللار ئارقىلىق، ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئىلغار سۇدىيىسىنى، ئېسىل پەزىلىنى ۋە ئۇلارنىڭ قولغا كەلتۈرگەن ئۇلۇغ مۇۋەپېقىيەتلەرى ۋە كۆرسەتكەن غایات زور تۆھپىلىرىنى كەڭ تەشۈق قىلىپ، تىرىشىپ پۇتون جەمئىيەتتە ئىشچىلار سىنىپىغا ھۈرمەت قىلىدىغان ۋە تايىنىدىغان كۈچلۈك جامائەت پىكىرىنى

ۋە قويۇق كەيپىياتنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك. رەھبىرىي كادىرلاردىن نۇرغۇن يولداشلارنىڭ يېڭىدىن وەھبەرلىك تۇرنىغا چىققانلىقىنى، ئۇلارنىڭ پارتىيىنىڭ ئاممىسى خىزمىتى، ئاممىسى لۇشىئەنىنى پىشىق بىلمەيدىغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە كادىرلىرىغا بولۇپمۇ ياش رەھبىرىي كادىرلارغا ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش ۋە ئاممىسى لۇشىئەندە مېڭىش توغرىسىدا قايتا تەربىيە ئېلىپ بېرىشى كېرەك. پارتىيە مەكتىپى، مەمۇرىي كادىرلار مەكتىپى ۋە كادىرلار مەكتىپىنىڭ كادىرلارنى ئېلىپ بېرىشى كېرەك. پارتىيە مەكتىپى، كومىؤنسىتكى يۈزىسىدىن ئېلىپ بارىدىغان ئۇقۇرۇش ئىشلىرىدا، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ «پارتىيىنىڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كومىؤنسىتكى ياشلار ئىستېپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسىنىڭ خىزمىتىگە بولغان دەھبەرلە-كىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش توغرىسىدىكى ئۇقۇرۇشى»نىڭ تەلىپىكە ئاساسن، ئىشچىلار سىنىپى، ئىشچىلار ھەركىتى ۋە پارتىيىنىڭ ئاممىسى خىزمىتىگە دائىر دەرسلىككەرنى قوشۇپ، بۇ تۇپ بېتەكچى فائىجىننىڭ ئىزچىل ئەملىلىشىشىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن ياخشى ئىدىيىتى ئاساس يارىتىش كېرەك. ئىككىنچى، ئەمگە كە دائىر قانۇنلار ۋە ئىسلاھات تەدبىرلىرى جەھەتتە ئىشچى-خىزمەتچە-لەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنىنى تولۇق ئىپادىلەش ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. پارتىيىنىڭ جان-دېل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىشنى ئىبارەت تۇپ بېتەكچى فائىجىننى، ئېلىمزاپنىڭ ئەمگە كە دائىر قانۇنلار، ئىقتىصادىي نىزاملار ۋە ئىسلاھات تەدبىرلىرىدە تولۇق ئىپادىلەنگەن بولۇشى كېرەك. ئۇنداق بولمايدىكەن، ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش قۇرۇق گەپكە ئايلىنىپ قالىدۇ. ئېلىمزاپنىڭ ئەمگە كە دائىر قانۇن-نىزاملىرى ناھايىتى چالا بولۇپ، سوتىيالىستىك بازار ئىكلىككە بۇرۇلۇش داۋامىدا كۈندىن-كۈنگە مۇرەككەپلىشۇقاتقان ئەمگەك مۇناسىۋەتلەرنى تەڭشەشنىڭ تەلىپىكە پەقەت ئۇغۇنلىشالمايۋاتىسىدۇ، شۇڭا «ئەمگەك قانۇنى»، «ئىجتىمائىي سوغۇرتا قانۇنى»، «ئەمگەك مۇھاپىزەت قانۇنى»، «ئەمگەك توختام قانۇنى» ۋە «ئىش ۋاقتى قانۇنى» قاتارلىق بىر قاتار مۇھىم قانۇن-نىزاملىرىنى تېزدىن تۈزۈپ چىقىش كېرەك. ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ جانىجان مەنپەئىتىگە چىتلىدىغان بۇ مۇھىم قانۇن-نىزاملار ۋە سىياسەت-تەدبىرلەر ئۇتۇرۇغا چىقىشتىن بۇرۇن، قانۇن-نىزام ۋە سىياسەت-تەدبىرلەرنى چوڭقۇر ئاممىسى قۇستىكە قويۇش ئۈچۈن، تۈرلۈك يوللار ۋە شەكىللەر ئارقىلىق كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ پىكىرى ۋە تەكلىپىنى تولۇق ئاڭلاش كېرەك. ئەمگە كە دائىر قانۇنلارنى تۈرگۈزۈش ۋە ئىسلاھات تەدبىرلەرنى قوللىنىش ئارقىلىق، كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئىقتىصادىنىڭ راواجىلىنىشغا ئەكسىپ، ماددىي ۋە مەددەننى تۈرمۇش سەۋىيىسى-نى تۈزۈلۈكسىز تۇستۇرۇشكە كاپالەتلىك قىلىش، ئۇلارنىڭ ئەمگەك شارائىتى ۋە خىزمەت مۇھىتىنى ئۈزۈلۈوكسز ياخشىلاش، ئۇلارنىڭ كەسپىي تەلم-تەربىيە ئېلىشىغا تۈزۈلۈكسىز پۇرسەت يارىتىپ بېرىش، ئۇلارنى تەدبىر چىقىرىش ئاپاراتىغا كىرىپ، تېخىمۇ تۇنۇملۇك حالدا دۆلت ۋە جەمئىيەت ئىقتىصادىي ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا قاتىنىشىش ئىمکانىتىگە ئىگە قىلىش لازىم. نۆۋەتتە قانۇننى ئىجرا قىلىش تۇستىدىكى ئاممىسى ئازارەتنى ئالاھىدە كۈچەيتىپ، تۇنۇملۇك ئاممىسى ئازارەت قىلىش مېخانىزىمىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك. تۈرلۈك خىزمەتلىرنىڭ ئاممىسى ئازارەت ئاستىدا بولۇشى ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلرى كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ ئازارەتنى ئاكلىق قوبۇل قىلىشى كېرەك.

رەھبىرىي كادىرلار دائم ئامىما ئارسىغا، ئاساسىي قاتلامغا چۆكقۇر چۆكۈپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ دەرىدىگە دەرمان بولۇشى، ئامىنىڭ ساداسىغا قۇلاق سېلىشى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كەلگەن "بىرىنچى سىكىال"نى تەدبىر چىقىرىشنىڭ مۇھىم ئاساسى قىلىشى كېرەك، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ جانجان مەنپەتتە-تىكە چېتلىدىغان تۈرلۈك ئىسلاھات ئىشلىرىدا، ئىلىمى، دېموکراتىك ئاساستا تەدبىر تۈزۈش، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ئومۇمىي جەھەتسىن نەپكە بېرىشتۈرۈش، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئۇنىۋېرسال كۆتۈرۈش ئىقتىدەدارنى توپۇق نەزەركە ئىلىش ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۈرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش پېرىنسپىدا چىڭ تۈرۈش كېرەك، بۇ ھەم "ئىسلاھات خەلق ئۇچۇن" بولۇشنىڭ تەلىپى، ھەم جان-دەل بىلەن ئىشچىلار سىنپىغا تايىنىشنىڭ كونكربىت ئىپادىسىدۇر.

ئۇچىنچى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە تايىنېپ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىگلىك باشقۇرۇش مېخانىزمنى يەڭىوشهلەپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ بەرپا قىلىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنى ۋە هووقۇنى كارخانىدا ھەققىي توردە ئەمە لىيەش تۈرۈش كېرەك. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىكلىك باشقۇرۇش مېخانىزمنى يەڭىوشهلەش، بولۇپمۇ زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىش سوتسيالىستىك كارخانا تۈزۈمىنىڭ يېڭىلىنىشى، شۇيداڭلا ئىجتىمائىلاشقان يېرىك ئىشلەپچىرىشنىڭ ۋە سوتسيالىستىك بازار ئىكلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇقدىرەر تەلىپى. جۇڭگۈچە زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ مۇھىم بىر ئالاھىدىلىكى ئىلىمى بولغان كارخانا رەھبىرلىك تۈزۈلمىسى ۋە تەشكىلى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىشنىڭ ئىبارەت. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىكلىك باشقۇرۇش مېخانىزمى يەڭىوشهلەنگەن ۋە زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىلغان تەقدىرىدىمۇ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنى تۈزگىرىپ كەتمەيدۇ. ئىشچى-خىزمەتچىلەر كارخانىدىكى خوجايىنلىق ئورنىدىن ئايىلىپ كەتىدە كارخانىمۇ سوتسيالىستىك خاراكتېرىدىن ئايىلىپ كېتىدۇ. ئىشچى-خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىرىدىن ئىبارەت بۇ ئاساسىي شەكىلىدىكى دېموکراتىك باشقۇرۇش تۈزۈمەدە چىڭ تۈرۈش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ دېموکراتىك باشقۇرۇش ۋە دېموکراتىك نازارەت قىلىنىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ يېڭى شەكلى ئۇستىدە ئۇزلۇكىسىز ئۇزدىنىش ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە تايىنېپ ئىكلىك باشقۇرۇش مېخانىزمنى يەڭىوشهلەش ۋە زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، سوتسيالىستىك كارخانىنىڭ ماھىيەتلىك خۇسۇسىيەتى.

ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك بىلەن بازار ئىكلىكىنى بىرلەشتۈرۈشنىڭ ئۇنىملۇك يولى ئۇستىدە ئۇزدىنىپ، ئىشلەپچىرىش كۈچلىرىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىكەن حالدا ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئۇچۇن، بۇ يىل، گۇۋۇيۇمىنىڭ ئالاقدار تارماقلۇرىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن، بىر تۈركۈم چۈك ۋە ئۇتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرى «شرىكت قانۇنى»نىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىش بويىچە سناق ئېلىپ بارىدۇ. پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يېغىنىدا: "ئىشچىلار ئۇبۇشمىسى بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى كارخانىنىڭ دېموکراتىك باشقۇرۇشىغا قاتنىشىشغا تەشكىللىشى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنلۇق هوتۇق-مەنپەتتىنى قوغدىشى كېرەك" دەپ ئېنىق كۆرسى-

تىلدى. شۇڭا، دۆلەت كارخانىلىرى ۋە كوللىكتىپ مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلار، مەيلى ھۆددىگەرلىك تۈزۈمى، ھەسىدارلىق تۈزۈمىنى يولغا قويغانلىرى بولسۇن ياكى شىركەتكە تۈزۈكەرتىلگەنلىرى ۋە كارخانىلار كۈرۈمى بولۇپ ئۇيۇشقا ئالىرى بولسۇن، ھەميسى ئىشچى-خزمەتچىلەرنىڭ دېمۆكراتىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇشى كېرەك. «شىركەت قانۇنى» دىكى بەلكىلىمكە ئاساسەن، دۆلەت تۈزۈ ئالدىغا مېبلغ سالغان كارخانىلاردا، ئىككىدىن ئارتۇق دۆلەت كارخانىسى ياكى ئىككىدىن ئارتۇق دۆلەت ئىكىلىكىدىكى سالغۇچى سۈبىپكىت بىرلىشىپ تەسس قىلغان چەكللىك مەسئۇلىيەت شىركەتلەرىدە، ئاساسىي قانۇن ۋە ئالاقدار قانۇنلاردىكى بەلكىلىمكە ئاساسەن، ئىشچى-خزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ هوقۇقى توغرىسىدا، پېرىنسىپ دېمۆكراتىك باشقۇرۇش يولغا قويۇلدۇ. ئىشچى-خزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ هوقۇقى توغرىسىدا، پېرىنسىپ جەھەتتە «كارخانا قانۇنى» دىكى بەلكىلىمكەرنى ئىجرا قىلىش ھەممە شىركەت تۈزۈمىنىڭ تەلىپكە لايدىلە-شىش ئاساسىدا بىيگى كۆرۈلگەن مەسىللەرنى مۇهاكىمە قىلىپ ھەل قىلىش كېرەك. بۇنداق كارخانىلاردا باشقۇرۇش ھەيىتى، نازارەت قىلىش ھەيىتى ۋە ھەسىدارلار كېڭىشى قۇرغاندا، كارخانىدىكى بارلىق ئىشچى-خزمەتچىلەرنى ياكى ئىشچى-خزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىدا سايلاڭغان مەلۇم ساندىكى ئىشچى-خزمەتچە-لمەر ۋە كىلىنى قاتناشتۇرۇش كېرەك. ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتىكى كارخانىلار ۋە غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك-تىكى كارخانىلاردا، بولۇپىمۇ چەت ئەل سودىگەرلىرى مېبلغ سالغان كارخانا ۋە خۇسۇسى كارخانىلاردا، مەسىلەتلىشىش-تەنپەنلىشىش، كوللىكتىپ توختام ئىمزا لاش تۈزۈمىنى تۈرگۈزۈش كېرەك، ئىشچىلار ئۇيۇش-مسى ئىشچى-خزمەتچىلەرگە ۋە كالىمەن، ئەمگەك ھەدقىقى، خزمەت ۋاقتى، دەم ئېلىش، ئارام ئېلىش، ئەمگەك مۇھاپىزەت، سوغۇرتا، پاراۋانلىق ئىشلىرى ۋە ئایال ئىشچى-خزمەتچىلەرنىڭ ئالاھىدە مۇھاپىزىتى قاتارلىق ئەمگەك هوقۇقى-مەنپەئىتى مەسىللەرى ئۈستىدە كارخانا بىلەن تەڭ-باراۋەر بولۇش ئاساسىدا مەسىلەتلى-شپ، كوللىكتىپ توختام ئىمزا لاش ئارتىلىق، ئىككى تەرمەپنىڭ ھەرىكتىنى قائىدىكە چۈشۈرۈپ، ئىككى تەرمەپنىڭ ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مۇقۇم ۋە ماسلاشقا ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى ئۇرۇنىش، ئىشچىلار سىنىپغا تايىنىش فاڭچىنىنى كارخانىدا ھەققىي ئەملىلەشتۈرۈش كېرەك.

تۆتنىچى، ئىشچى-خزمەتچىلەرنىڭ قانۇنغا مۇۋاپىق هوقۇق-مەنپەئىتىنى ھەققىي تۈرددە كاپاالتەندۈرۈپ، ئىشچى-خزمەتچىلەر ئۈچۈن ئەملىي ئىش، ياخشى ئىش قىلىپ بېرىش كېرەك، ئىشچى-خزمەتچىلەرنىڭ سىياسى هوقۇقى ۋە دېمۆكراتىك ھوقۇقىنى داۋاملىق قوغداش بىلەن بىر ۋاقتى، ئىشچى-خزمەتچىلەرنىڭ ماددىي مەنپەئىتى ۋە ئەمگەك ھوقۇقىنى داۋاملىق قوغداش بىلەن بىرگە، ئىشچى-خزمەتچىلەرنىڭ ماددىي مەنپەئىتى ۋە ئەمگەك ھوقۇقىنى قوغداشقا ئەھمىيەت بېرىش نۆۋەتتە سەل قاراشقا بولمايدىغان زور مەسىلە، بۇ بىزنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملەقىن ئىبارەت چوڭ ئىشنى ئوبىدان ئىكىلىشىزگە بىۋاستە تۈرتكە بولىدۇ ۋە تەسر كۆرسىتىدۇ. پارتبىينىڭ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3-ئومۇمىي يېغىنىنىڭ قارارىدا، ئاممىنىڭ ئىجادكارلىق روهىغا ھۇرمەت قىلىش، ئاممىنىڭ قانۇنغا مۇۋاپىق هوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداش لازىم، دەپ كۆرسىتىلدى. بۇ يىل ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات جەھەتتىكى ۋەزىپە ناھايىتى ئېغىر، نۇرغۇن ئىسلاھات تەدبىرلىرى ئۇتۇرۇغا چىقتى ياكى چىقىش ئالدىدا

تۇرماقتا، ئىسلاھاتنىڭ قەدىمىي چوڭ، چېتلىش دائىرسى كەڭ. تۈزۈلمىنى نۆزگەرتشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش داۋامىدا ھەم خەلق ئىكلىكىنىڭ نىزچىل، تېز وە ساغلام راۋاجىلىنىشىنى ساقلاش، ھەم جەمتىيەتنىڭ مۇقىملقىنى ساقلاش ھەركىز ئاسانغا چۈشىدىغان نىش نەمەس. بۇ ھال بىزدىن تۈرلۈك ئىسلاھاتنى ئالغا سىلغىتىش، تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى قانات يايىدۇرۇش، ھەر خىل زىددىيەتنىڭ مۇناسىۋەتلەرنى ھەل قىلىش داۋامىدا، نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ نىدىيۇي كەبىيياتغا ئىنتايىن دىققەت قىلىشنى، تەشەببۈسكارلىق بىلەن نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ نەمدەلى قىينچىلىقىنى ھەل قىلىپ، نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنغا مۇۋاپىق ھوقۇق-مەنپەئىتىنى ھەقىقىي تۈرددە قوغدان، نىشچى-خىزمەتچىلەر ئاممىسىنىڭ ئەڭ زور دەرىجىدە قوللاش وە فاتنىشىش ئىمکانىيەتنى يارتىشنى تەلەپ قىلىدۇ. نۆۋەتتە، جايilar زىيان تارتقان كارخانىلارنى پايدا بىلىشقا ئايالندۇرۇش، كارخانىلاردىكى ئارتۇق نىشچى-خىزمەتچىلەرنى ۋە سۈنغان كارخانىلاردىكى نىشچى-خىزمەتچىلەرنى ئورونلاشتۇرۇش، خىزمەتكە تۈنۈشتۈرۈش، تۈرمۇشتا قىينچىلىقى بار نىشچى-خىزمەتچىلەرنى قۇتفۇزۇش ۋە ئاساسىي تۈرمۇشغا كاپالەتلىك قىلىش، ئىجتىمائىي سۈغۇرتا تۈزۈمى، ئۇلتۇراق نۇي تۈزۈمى ۋە مال باها ئىسلاھاتى جەريانىدىكى نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كۆتۈرۈش تۇقتىدارى شۇنىڭدەك بىر قىسم تۇرۇنلاردىكى نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ نىش ھەقىقىنى ۋە پىنسىيە بۈلەن بېرەلەمەي ئارقىغا سوزۇش قاتارلىق چەھەتلەردە بەزى مەسىلىدەر پەيدا بولدى. ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقدار تارماقلىرى ۋە كارخانىلار دۆلەتلىك ئالاقدار بەلكىممسىگە ئاساسەن ئەستايىدىلىق بىلەن مۇۋاپىق ھەل قىلىشى كېرەك. ئۇنۇمكە بېتىبار تەقىدەر بەرلەشتۈرۈشىنى، دۆلەت، كۆللېكتىپ ۋە شەخس مەنپەئىتىنى بېرلىككە كەلتۈرۈشنى، نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمكەك تاپاۋىتىنى ئەمكەك بېسى بىلەن بېرلەشتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئەمكەك كە قاراب تەقىم قىلىش پېرىنىپنى ھەقىقىي تۈرددە ئىپادىلەش كېرەك. ئىجتىمائىي سۈغۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىپ، نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق-مەنپەئىتىنى كاپالەتلىك ئەندۈرۈش مېخانىزمنى بەرپا قىلىش كېرەك. نىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئاساسىي تۈرمۇشغا كاپالەتلىك قىلىش نۇلچىمىنى تۈزۈپ چىقىپ، ئەڭ تۆۋەن نىش ھەقى تۆزۈمى ۋە نورمال نىش ھەقى ئۆسۈش مېخانىزمنى بەرپا قىلىش كېرەك. بەشىنچى، جان-دەل بىلەن ئىشچىلار سىنىپغا قايىنىشta، ئىشچىلار ئۇيۇشىمىسى تەشكىلاتنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ئىشچىلار سىنىپنىڭ ئاممىۋى تەشكىلاتى بولغان نىشچىلار ئۇيۇشىمىسى پارتىيەنىڭ نىشچى-خىزمەتچىلەر ئاممىسى بىلەن ئالاقلېشىشىدىكى كۆرۈكى ۋە رىشتىسى، دۆلەت ھاكىمىيەتنىڭ ئىجتىمائىي تۆزۈرۈكى، سوتىيالىستىك بازار ئىكلىكىنىڭ تەرقىيەتىغا ئەگشىپ، دۆلەت، كارخانا ۋە نىشچى-خىزمەتچىلەردىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپنىڭ مەنپەئەت قۇرۇلۇمىسى پەيدىنپە ئەكلىلىنىدۇ. ئەمكەك مۇناسىۋىتى ۋە ئىقتىصادىي زىددىيەتنىڭ مەھسۇلى بولغان ئىشچىلار ئۇيۇشىمىسىنىڭ نىشچى-خىزمەتچىلەر مەنپەئىتىنىڭ ۋە كلى ۋە قوغۇنغا چىسى بولۇش سالاھىيىتى تېخىمۇ روشنلىشىدۇ، دېمۆكراتىيە ۋاسىتەچىلىق ۋە ئىجتىمائىي تەڭشىكۈچلىك رولى تېخىمۇ كەۋدىلىنىپ چىقىدۇ، ئۇ تېخىمۇ مۇشكۇل ۋەزپىلەرنى ئۇستىگە ئالىدۇ ۋە تېخىمۇ مۇھىم رول ئۇينايىدۇ. شۇنىڭ نۇچۇن، ھەر دەرىجىلىك

پارتكوملار مەركىزنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنىڭ خىزمىتىكە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىدە. شى ۋە ياخشىلىشى، ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنىڭ خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار كۈن تەرتىپكە قويۇشى، ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنىڭ رەھبەرلىك بەنزاھ قۇرۇلۇشغا ئەھمىيەت بېرىشى ۋە ئۇنى كۈچەيتىشى، ئىشچىلار تۈيۈشمىسسى. ئىلگى ھۆكۈمت ئىشلەرىغا قاتىشىش ۋە ھۆكۈمت ئىشلەرى ئۇستىدە كېڭىشىش يوللىرىنى يەنمىۋ راۋانلاشتۇرۇش. دۇشىغا ياردەم بېرىشى كېرەك. زامانىنى كارخانا تۈزۈملىنى ئۇرۇنىش ئىسلاھاتى بويىچە سىناق ئېلىپ بېرىش جەريانىدا، ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقدار تارماقلارى قانۇن، نىزامىلارغا ۋە مەركەز يولبورۇقنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنى سىناق خىزمىتىكە دائىر ئىشلارغا باشتىن-ئاھىر، ھەر جەھەتنىن قاتىاشتۇرۇشى كېرەك، دېمەك، ئىشچىلار تۈيۈشمىسى خىزمەت ئايپاراتغا كىرگۈزۈلۈشى، ھۈججەت شەكىللەندۈرۈش، سىناقتى ئورتاق ئېلىپ بېرىش ۋە ئىز بېسىپ تەكشۈرۈش قاتارلىق ئىشلارغا قاتىاشتۇرۇلۇشى كېرەك. ھۆكۈمت بىلەن ئىشچىلار تۈيۈشمىسى سۆھبەت يىغىنى ياكى بىرلەشىمە يېغىن قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق، خەۋەرلىشىش ۋە ئالاقلىشىنى كۈچەيتىشى كېرەك. ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنىڭ ھۆكۈمت ۋە كارخانا ئالدىدا ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنپەتتىكە ۋەكىللەك قىلىدىغان سالامىتىنى ۋە ئۇرۇنى ئېنىق بەلكىلەپ، ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنىڭ قانۇن بويىچە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنلۇق هووقۇق-مەنپەتتىنى قوغىدىشنى، ئەمكەك مۇناسىۋەتلەرنى تەڭشىشنى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى تەشكىللەپ پائالىيەت ئېلىپ بېرىشنى قوللە-شى كېرەك. جايilarنىڭ «ئىشچىلار تۈيۈشمىسى قانۇنى»نى يولغا قوبۇشنىڭ تەپسىلىي پىرىنسىپلەرنى تۈزۈپ چىقىشىغا تۈرتكە بولۇپ، ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنىڭ هووقۇقى ۋە مەجبۇرىتىنى يەنمىۋ ئايدىگىلاشتۇرۇش كېرەك. ئىشچىلار تۈيۈشمىسىنىڭ تۈز ئىسلاھاتىنى ۋە قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشنى قوللىشى ۋە ئۇنىڭغا ياردەم بېرىشى كېرەك، تەشكىلىي تۈزۈلمە، ھەركەت ئېخانىزىمى ۋە پائالىيەت شەكىللەرى قاتارلىق جەھەتلەر دە پائال ئىزدىنىش ئېلىپ بېرىپ، ئاممىۋلاشتۇرۇش، دېموکراتىيەلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئىشچىلار تۈيۈشمىسى تەشكىلاتنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

4

سوتىيالىستىك بازار ئىكلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش جۈگۈ ئىشچىلار سىنپىنىڭ ۋە يېنۇن مەملىكتەتتىكى ھەر مىللەت خەلقنىڭ ئۇلغۇن تۇجادىي ئىشلەرىدۇر. پۇتۇن مەملىكتەتتىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر تۈز زىممىسى-دىكى تارىخي ۋەزىپىنى تولۇق چوشىنىپ، ئىسلاھات، تەرقىيەت ۋە مۇقىملەقتنى ئىبارەت چوڭ ئىشتا ئىشچىلار سىنپىنىڭ شانلىق ئەنئەنسىگە ۋارسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، خواجايىلىق روھىنى ۋە ئاساسىي قۇسۇنلۇق رولىنى يەنمىۋ جارى قىلدۇرۇپ، پىگىدىن تېخىمۇ زور تۆھپىلەرنى قوشۇشى كېرەك. — ئىشچىلار سىنپى جاپا-مۇشەقەتكە چىداب ئىكلىك يارىتىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇشى، ئىشلەپچىرىش كۈچلەرنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى تۈزىنىڭ ۋەزىپىسى قىلىپ، ئىقتسادىي تەرقىقە-

يياتى تېزلىتىش نۇچۇن نەڭ زور تېرىشچانلىق كۈرسىتىشى لازىم. يۈكىدەك خوجايىنلىق مەستۇلىيەتچانلىقى بىلەن نۆزىنىڭ ئاكتىپلىقى، تەشەببۇسكارلىقى ۋە نىجادكارلىقى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى، نۆز خىزمىتىنى ئاساس قىلىپ، ئىلغارلاردىن نۇگىنىشى ۋە ئىلغارلارغا يېتىشىۋېلىشى، نەلا نەتىجە يارىتىشقا تېرىشىشى كېرەك. ئەمكەك مۇسابىقىسى، نەقىلگە مۇۋاپق تەكلىپ بېرىش، تېخنىكا يېڭىلاش، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە نۇختىرا قىلىش، كەشىپيات يارىتىش قاتارلىق پاڭالىيەتلەرنى كەڭ قانات يايىدۇرۇش ئارقىلىق، تېرىشىپ مەھسۇلات سۈپىتىنى نۇستۇرۇپ، نەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت بىلەن تەمن نېتىپ، ئەمكەك نۇنۇمدارلىقىنى ۋە نۇقتىسادىي نۇنۇمنى نۇستۇرۇپ، زىيان تارتۇۋاقان كارخانىلارنىڭ زىياننى پايدىغا نۆزگەرتىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، خەلق ئىگلىكىنىڭ يېڭى پەللەكە كۆتۈرۈلۈشى نۇچۇن تۆھپە قوشۇشى لازىم.

— ئىشپىلار سنىپى ئىسلاھاتنى پائال قوللاپ، ئاڭلىق تۈرددە ئىسلاھاتنىڭ نەڭ ئالدىنىقى سېپىدە تۈرۈپ، سوتىيالىستىك ئىسلاھات ئىشلىرىنى نۇزلوكسز ئالغا سۈرۈشى لازىم. بىز ئېلىپ بېرىۋاتقان ئىسلاھات ئىنسانلار تارىخىدىكى نەڭ شانلىق نۇش. ئىشچىلار سنىپى ئىسلاھات ئىشلىرىنىڭ خوجايىنى، سۇيىتكى بولۇشتىك شەرمىلىك ۋەزپىسىنى ئادا قىلىپ، ئىسلاھاتقا پائال ئاتلىنىپ، ئىسلاھاتنىڭ نۇڭشۇلۇق ئېلىپ بېرىلىشى نۇچۇن چارە-تەدبىر كۆرسىتىشى لازىم؛ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت قوللانغان بىر قاتار مۇھىم ئىسلاھات سىياستى ۋە تەدبىرلىرىنى قوللاپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن تۈرلۈك ئىسلاھات ئەمدىلىستىك قاتىنىشى لازىم؛ ئىسلاھات داۋامدا معنېئەت جەھەتتە بولغان بىلەن ئۆزىلەنەن تۈغرا تونۇپ، شەخسىي مەنپەئەت بىلەن كۆلۈكىپ مەنپەئەتنىڭ، قىسمەن مەنپەئەت بىلەن ئۇمۇمىي مەنپەئەتنىڭ، كۆز ئالدىدىكى شەخسىي مەنپەئەتتى كۆلۈكىپ معنېئەتتىك بويىسۇندۇرۇشى، قىسمەن مەنپەئەتنى ئۇمۇمىي مەنپەئەتكە بويىسۇندۇرۇشى، كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەتنى يېراق كەلકۈسى مەنپەئەتكە بويىسۇندۇرۇشى كېرەك. شۇنى سەگە كىلەك بىلەن تونۇپ يېتىش كېرەككى، نۇقتىسادىي تۈزۈلە ئىسلاھاتي قانچىكى چوڭقۇرلاشقانسېرى، مەنپەئەت قۇرۇلمىسى قانچىكى تەڭشەلگەنسېرى، بازارنىڭ رولى قانچىكى كېڭىيەكسېرى، ئىشچىلار سنىپى غايىنى، ئىنتىزامنى، ئىتتىپاقلقىنى ۋە ئۇمۇمەيلقىنى شۇنچە تەكتلىشى، ئىشچىلار سىپىنىڭ بېسىل ئەنەن-سىنى ۋە جاپا-مۇشەققەتە ھەممەمە بولۇش، ئۇمۇمەيلقىنى كۆزلەش روھىنى شۇنچە جارى قىلدۇرۇشى، تۇرتاق تەرەققىي تېپىش ۋە نۇرتاق بېپىش يولدا شۇنچە چىڭ تۈرۈشى كېرەك.

— ئىشچىلار سنىپى مۇقىملەقىنى ساقلاشنىڭ نەمۇنچىلىرىدىن بولۇپ، ئىجتىمائىي - سىياسى مۇقىملەقىنى قوغداشتا نۆز رولىنى تولۇق جارى. قىلدۇرۇشى كېرەك. ئاھالىسى كۆپ، ئىگلىكى نىسبەتەن تەرەققىي تاپسغان جۇڭگودەك دۆلەت نۇچۇن تېتىقاندا، مۇقىم سىياسىي ۋەزىيەت بولمسا، ھېچ ئىشنى باشقا ئېلىپ چىققلى بولمايدۇ. ئىشچىلار سنىپى قانۇنچىلىق ئېڭىنى تۈرگۈزۈپ، تىنچ-ئىتتىپاپ بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى قەدرلىشى ۋە قوغدىشى، ئىشچىلار سنىپى قوشۇنىنىڭ ئىتتىپاقلقى ۋە بېرىلىكىنى مۇستەھكەملىشى ھەم كۈچەيتىشى كېرەك. شۇنى تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇش كېرەككى، جان-دېل بىلەن ئىشچىلار سنىپىغا تايىنىش دېكەندە، ئىشچىلار سنىپىنىڭ بىر پۇتۇن گەۋدىسىگە، ئاساسلىقى سانائەت

ئىشچىلىرى، زىيالىلار وە باشقۇرۇغۇچىلارغا تايىنىش كۆزدە تۈتۈلدۈ. ئۇلارنىڭ تۈپ مەنپەئىتى بىردىكىكە ئىگە. سانائەت ئىشچىلىرى مەدەنئىيەتكە، بىلىمكە، تېخنىكىغا موهتاج؛ زىيالىلار ئەمەللىي تەجربىكە، ئىشچىلار بىلەن بىرلىشىشكە موهتاج؛ باشقۇرۇغۇچىلار، مەدەنئىيەتكە، بىلىمكە، تېخنىكىغا موهتاج بولغاندىن سىرت، ئەمەللىي تەجربىكىمۇ، ئىككىلەك باشقۇرۇش ئۇقتىدارى وە ئامىسى ئۆز قاراشقىمۇ موهتاج. شۇڭا سانائەت ئىشچىلىرى، زىيالىلار وە باشقۇرۇغۇچىلار ئۇز ئارا ئىتتىپالقىق وە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشى، بولۇپيمۇ رەبەرلىك قىلغۇچىلار بىلەن رەبەرلىك قىلىنぐۇچىلارنىڭ مۇناسىۋىتنى نۇبدان بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. ئىشچىلار سىنىپى قوشۇنى پارچىلايدىغان تۈرلۈك قىلىقلارغا قەتىي قارشى تۈرۈشى كېرەك. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرمىلىمە تۈزۈش ئىشىغا ئاكىتىپ قاتىشىپ، قانۇنغا خلاپ جىنaiي قىلمىشلارغا وە پاسىپلىق-چىرىكلىك ھادىسىلىرىكە قارشى قەتىي كۈرەش قىلىشى كېرەك.

— ئىشچىلار سىنپى مەنۋىي مەدەننېيەت قۇرۇلۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، نۇزىنىڭ ساپاپىنى تىرىشىپ تۇستۇرۇشى لازىم. سوتسيالىستىك بازار ئىكلىنكىنىڭ تەرقىقىياتى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ نۇمۇمىي ساپا- سغا تېخىمۇ يوقىرى تەلەپ قويىدى. ئىككى قولدا تۇنۇش، ئىككىلا قول قاتىق بولۇش فاڭچىندا چىك تۇرۇش كېرەك. كەڭ ئىشچى- خىزمەتچىلەر يولداش دېڭ شىاپىئىكىڭ جۇڭكۈچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرمىسىنى، بازار ئىكلىكىگە دائىر بىلەلەرنى ۋە پەن- مەدەننېيەت بىلەلىرىنى ئەستايىدىل ئۆكىنپ، ئىجتىمائىي جامائەت ئەخلاقى تەربىيىسىنى ۋە كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەر قوشۇننىڭ مەدەننېيەت- تېخنىكا ساپاپىنى ۋە ئىدىيىۋى- سىنياسى ساپاپىنى داۋاملىق تۇستۇرۇپ، راقابەت ئۇقتىدارنى كۈچەيتىشى كېرەك. سوتسيالىستىك بازار ئىكلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش جەربانىدا توغرا كىشىلىك تۇرمۇش قارىشدا ۋە ئىلمىي، ساغلام تۇرمۇش ئۇسۇلدا چىك تۇرۇشنى پائال تەشەببۇس قىلىپ، ئىشچىلار سىنپىنىڭ ئىلغار ئىدىيىسى ۋە نەمۇنلىك ھەرىكتى ئارقىلىق پۇنكۈل جەمئىيەتكە تەسىر كۆرسىتىپ ھەم تۇرتىكە بولۇپ، سوتسيالىستىك مەنۋىي مەدەننېيەت قۇرۇلۇشنى، جەمئىيەتنىڭ نۇمۇمىيۇلۇك تەرقىقى قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

یاقوپ موهہ ممه تروزی

قہلئہت ابراهیم

رسالہ ؓ باہل

ئەرکىنچان

and I think, although they have been very much improved, they have
not been rendered perfectly safe, and I hope that you will give your
opinion of them, and also of the improvements which have been made.
I hope you will be kind enough to let me have your opinion before
I send them to you.

چىرىكلىكە قارشى تۇرۇشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا مۇستەھكە ملەش، ئەمە لېليلەشتۇرۇش ۋە قەتئى داۋاملاشتۇرۇشنى تۇتۇش لازىم

خۇ زۇگىن

مەركىزىي تىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 2-ئۇمۇمىي يىغىنلىقچە بىر تال ئاساسىي يىپ تۇتكۈزۈلگەن، بىر تونانلىق كەۋدىلەندۈرۈلگەن، بۇ بولسا: ۋەزىيەتىنىڭ تەرقىيياتغا ماسلىشىپ، چىرىكلىكە قارشى تۇرۇشنى چوڭقۇر، تۇزاققىچە داۋاملاشتۇرۇپ، ئىسلاھات، تەرقىييات ۋە مۇقىملق تۇچۇن خىزمەت قىلىشتن ئىبارەت.

بۇلتۇر 8-ئايىدا، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يولىورۇقغا ئاساسەن، مەركىزىي تىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 2-ئۇمۇمىي يىغىنى چىرىكلىكە قارشى كۈرەشنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى ۋە پاكلق قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشىتىكى يېقىن مۇددەتلىك كونكىرىت تۇرۇنلاشتۇرمىلارنى تۈزۈپ چىقىتى. يېرىم يىلدىن بۇيان تىرىشچانلىق كۆرسىتش ئارقىلىق پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى تۇتۇرۇغا قويغان پارتىيە-ھۆكۈمەت رەھبىرىي كادىرلىرى پاك بولۇش-تۇزىنى تۇتۇش، چوك، مۇھىم ئەنلىكلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ۋە كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىلارنى تۈزۈتىشتن ئىبارەت تۈچ ئاشتا ئوخشاش بولىغان دەرىجىدە نەتجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، بەزى پاسپىلىق-چىرىكلىك ھادىسلرى يۇسۇپ يامراپ كېتىش ۋەزىيەتى ئاساسىي جەھەتنىن توسوُلدى. بۇ كۈرەشنى ھەر دەرىجىلىك پارتىكۆم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئېتىبار بېرىشىگە ۋە كەڭ كادىرلار، ئامىتىنىڭ ھىمايە قىلىشىغا، قوللىشىغا ئېرىشىپ، ساغلام قانات يايىدۇرۇلماقتا. ئۇمۇمىي جەھەتنىن ئالغاندا، چىرىكلىكە قارشى كۈرەشتە مەلۇم نەتجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، ئاساسىي جەھەتنىن مەركىزىي كومىتېت كۆزلىگەن تەلەپكە يېتىلدى، بۇ سىياسىي مۇقىملقنى قوغداش، ئىسلاھات-تىزىگىنىش چۈپتىش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش، خەلق شىگلىكىنى ئۇمۇمىي جەھەتنىن تەڭشەش-تىزىگىنىش ۋەزپىلىرىنىڭ ئەمە لېليلەشتۈرۈلۈشنى كاپالاتلەندۈرۈش جەھەتلەر دەنجابىي رول ئۇينىدى. ئەملىيەت ئىسپات-لىنىكى، پارتىيەمىز چىرىكلىك ھادىسلرىنى ئەڭ تۆۋەن دەزىجىدە چەكلىپ تۇرۇشقا بۇتۇنلەي قادر؛ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ چىرىكلىكە قارشى كۈرەش قىلىش توغرىسىدىكى يېقىن مۇددەتلىك ھەم قىلغۇچ تەدبىرلىرى تامامەن توغرا، ئۇنى تۇزۇلۇكسىز تۇردە قەتىنى ئۇزچىلاشتۇرۇش كېرەك. خوش، بۇ يىل يېڭى باسقۇچلۇق چىرىكلىكە قارشى كۈرەش قانداق ۋەزىيەتكە يۈزەلەندى؟ بىر تەرەپتىن، ئالدىنلىق باسقۇچىتىنى نەتجىلەر بۇ يىل مۇشۇ باسقۇچىتىنى خىزمەتلەر كە ئوبىدان ئاساس سېلىپ بەزدى ۋە تېخىمۇ پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەردى؛ يەنە بىر تەرەپتىن، يېڭى باسقۇچىتىنى چىرىكلىنكە قارشى تۇرۇش خىزمىتى يەنە ئېغىن ۋەزپىكە ۋە يېڭى سىناقا دۈچ كەلدى.

بىرىنچى، بۇ يىل 14-قۇرۇلتاي ۋە 14-نۆھەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3-ئۇمۇمىي يېغىنىنىڭ روهىنى ئىزچىل ئەمەلىيەشتۈرۈپ، يېڭى ئۇقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئىزىغا سالىدىغان حالقىلىق بىر يىل، ئۇتتۇرۇغا چىقىرىلىدىغان ئىسلاھات لايىھىلىرى ۋە تەدبىرىلىرى خېلىلا كۆپ بولىدىغان بىر يىل، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، تەرقىقىي قىلدۇرۇش ۋە مۇقىملاشتۇرۇش ۋەزىپىلىرى ئىنتايىن ئېغىر بولىدىغان بىر يىل، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش جەريانى دۆلەت، جايلار، كارخانىلار ۋە ئەمكەكچىلەردىن ئىبارەت هەرقايسى تەرمەپلەرنىڭ هوقۇق، مەسىئەت مۇناسىۋىتىنى تەڭشەش جەريانى بولۇپمۇ ھېسابلىنىدۇ، ئۇ مۇقەررەر حالدا كۆپ تەرمەپلەرنىڭ مەنىھەئىتىنىڭ ئۆزگەرىشىكە چېتىلىدۇ-دە، مەلۇم دەرىجىدە ئۇجىتمائىي داۋالۇشلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن؛ ئىسلاھاتنىڭ قەدىمىي چوڭايىغان، مەلۇم جەھەتلەردىكى ھەرىكەت قائىدىسىنى پېكتىش نىسيپى ئارقىدا قالغان ئەھۋالدا، قانۇن-نظام، سىياسەت، تۇرۇم ۋە باشقۇرۇش جەھەتكى كاۋاکلاردىن يايىدىلىنىپ، قانۇن-ئىشتىزامغا خلاپلىق قىلىش ھەرىكەتلىرى كۆپىپ قېلىشى مۇمكىن؛ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھىبرىي ئورگانلىرى ۋە رەھىبرىي كادىرلىرىنىڭ تېخىمۇ زور زېمن-كۈچىنى سەرب قىلىپ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تۇتۇشغا توغرا كېلىدۇ، بۇنداق ئەھۋالدا "ئىككى قول بىلەن تۇتۇش" تا چىڭ تۇرۇشى ئىنتايىن مۇھىم، ئەڭھەر ئۇلارنىڭ مۇناسىۋىتىنى مۇۋاپىق بىر تەرمەپ قىلامسا، "بىرىنى قاتىقراق، بىرىنى بوشراق تۇتۇش" ئەھۋاللىرى كېلىپ چىقىدۇ. ئالدىمىزدا مۇنداق بىر كەۋدىلىك دېتال مەسىلە تۇرۇپتۇ: ئىسلاھاتنىڭ چوڭقۇرلۇقى، مەنىھەئىتى تەڭشەشنىڭ كەڭلىكى ھەم ئۇجىتمائىي تۇرمۇشنىڭ جۇشقا ئەھۋالنى كۆپىتەپتىدۇ. بۇنداق ئەھۋال ئاستىدا، قانداق قىلىپ ھەم چىقىرىپ، بىرمۇنچە مۇرەككەپ ئامىللارنى كۆپىتەپتىدۇ. ھەم نۇرغۇن يېڭى زىددىيەتلىرىنى كەلتۈرۈپ ئىسلاھاتنىڭ قەدىمىنى چوڭايىتىپ، تەرقىقىيات ۋە مۇقىملقىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ھەم چىرىكلىكە قارشى كۈرەشنى ئاجىزلاتماي، كەينىگە چېكىندۈرمەي، تېخىمۇ ئۇنۇمۇلۇك ئېلىپ بېرىش باش تارتىپ بولىدىغان ۋەزىپە ۋە سىناق.

ئىككىنچى، ئالدىنىقى باسقۇچلۇق خىزمەتلەردىن نۇرغۇن نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن، بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەلىپى ۋە جەلق ئامىسىنىڭ كۆتكەن ئۇمىدىدىن تېخى خېلىلا يېراق، چىرىكلىك ھادىسىلىرى يەنلا بىر قەدر ئېغىر، ئامما تېخى رازى ئەمەس. شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەر ئىجىدە، نىسيپى ئېتىقاندا، مەسىلىنى بۈرەكى ھەل قىلىش ئەھۋاللىرى كۆپ، بۇ يىل ئۇزۇلوكسز تۇتۇشقا تېكىشلىك ئىشلارنىڭ كۆپىنچىسى كۆپىرەك كۆچ تەلەپ قىلىدىغان ئىشلار بولۇپ، تۇزۇلمە ۋە تۇزۇم قاتارلىق چوڭقۇر قاتلامدىكى مەسىلىلەرگە چېتىلىدۇ، يۈزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۈپىن ھەل قىلىشقا تەڭ ئېتىبار بېرىشكە توغرا كېلىدۇ، مەسىلەن، ئالدىنىقى بىر مەزكىلە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ سودىكەرچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش، كارخانا قۇرۇش ئەھۋالى ئۇمۇمیيۇلۇك ئېنىقلاب چىقىدۇ، ئەمما بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ "مۇناسىۋەتىنى ئۇزۇش" دېكەن تەلىپىدىن خېلىلا يېراق. يەنە مەسىلەن، ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن بەلكىلەنگەن بىر تۈركۈم مەمۇرىي خاراكتېرىلىك ھەق ئېلىش، جەريمانە قويۇش، مۇسادىرە قىلىش تۈرلىرىنىڭ ئەمەلدىن قالدۇرۇلغانلىقى جاكارلانغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ بىر قىسى تېخى ئەملىيەشتۈرۈلمىدى. بۇ مەسىلىنى كەلتۈرۈپ چقارغان مۇھىم بىر سەۋەب شۇنىڭدىن ئىبارەتكى، مەركەز ئۇتتۇرۇغا قويغان مەمۇرىي خاراكتېرىلىك ھەق ئېلىش، جەريمانە قويۇش،

مۇسادىرىه قىلىشتن كىرگەن كىرىمنى "كىرىم بىلەن چىقىمىنى ئايرىم ئايرىم باشقۇرۇش" نۇسۇلى بويىچە باشقۇرۇش مەسىلىسى ئاساسىي چەھەتتىن ھەل قىلىنىدى. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىماي تۈرۈپ، قالايمقان راسخوت يېغىدىغان ناتوغا نۇستىللارنى تەلتۆكۈس تۈكىتىش تەس، تۈكىتىلگەن تەقدىرىدىمۇ قايتا پەيدا بولىدۇ. لېكىن، بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش يەنە كېلىپ تەسرەك بولىدۇ. بۇ يىل مۇشۇ جەھەتتە بۆسۇش ھاسىل قىلىش-قىلالماسلقىنىڭ تۇزىمۇ بىر سناقتۇر.

تۇچىنچى، نۇمۇمنەن ئالغاندا، نۆۋەتتە ئامىنىڭ چىرىكلىككە قارشى كۈرەشكە بولغان نىشەنچى ئاشتى، لېكىن، ئەندىشىمۇ يوق نەمەس. مۇنداقچە ئېيقاندا، ئامىا ھەم نىشەنچە ئىكە، ھەم ئەندىشە قىلماقتا. ئالدىنلىقى بىر مەزكىللەك ئەمەلىيەتلەر ئارقىلىق، ئامىا پارتىيەمىزنىڭ چىرىكلىككە قارشى تۈرۈشقا قەتتىي بەل باغلۇغانلىقىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ كۆرۈۋالىي ھەمە چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ ئەمەلىي نۇنۇمىنى بىۋاستە ھېس قىلىشتى، بۇنىڭ بىلەن چىرىكلىشكەنلەرنى جازالاشقا بولغان قىينىچىلىقتىن قورقۇش، دەرگۈمان بولۇش روھى ئاللى تۇزىگىرىپ، چىرىكلىككە قارشى تۈرۈش نىشەنچى ئاشتى ھەمە مۇشۇنداق داۋاملىشىدىغان بولسا، بۇنىڭدىن زور ئۇمىد بار دەپ قارىدى. تۇلار ھازىر چىرىكلىككە قارشى كۈرەش دېرىدىمەلىك شامالىمۇ، مۇقام تۇزىگىرىپ كېتىرمۇ، سۈولىشىپ قالارمۇ، توختاپ قالارمۇ دەپ ئەندىشە قىلىۋاتىدۇ. تۇلار بۇ كۈرەشنى تۇزلۇكىسىز تۇنۇپ داۋاملاشتۇرۇشمىزنى، تۇزلۇكىسىز يېڭى نەتىجە قازىنىشى- مىزنى ئۇمىد قىلىدۇ. ئەگەر بىز تۇلارنىڭ كۇتكەن ئۇمىدىدىن چقالىمساقدا، بىر مەزكىل داۋاملاشتۇرۇپلا چېكىنلىپ كەتسەك، ئامىنىڭ چىرىكلىككە قارشى تۈرۈش ئاكتىپلىقى ۋە قىزغىنلىقىغا قاتىققى تەسىر يەتكۈزۈپ قويىمىز، بۇنىڭ بىلەن ئۇمىد نازارىلىققا ئايلىنىدۇ. ھالبۇكى، ئامىنىڭ نىشەنچىدىن، قوللىشىدىن ۋە قاتىشىسىدىن ئايرىلىپ قالساق، چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا ئامالىسىز قالمىز. شۇڭا، بۇ يىل قانداق قىلىپ چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ ياخشى ۋە زىستىنى ساقلاپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، ئامىنىڭ چىرىكلىككە قارشى كۈرەشكە قاتىشىش يېڭىنى كۈچەيتىپ، تۇلارنىڭ چىرىكلىككە قارشى تۈرۈش ئاكتىپلىقىنى يەنىمۇ قوزغاش ۋە جارى قىلىدۇرۇش بىزنى كۇنۇپ تۇرغان يەنە بىر سناقتۇر.

بىز دۈچ كەلگەن مەسىلە ۋە سىناق، نۇمۇمەلىق نۇقىسىدىن قارىغاندا، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملقىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشتن ئىبارەت. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى مۇنۇنى تۇتۇرۇغا قويىدى: بۇ يىل پۇرسەتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچۈپتىش دائىرسىنى كېڭىيەتىش، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملقىنى ساقلاش لازىم، بۇ، پۇنۇن پارتىيە خىزمىتىدىكى نۇمۇمەي ۋەزىپە. چىرىكلىككە قارشى كۈرەش مۇشۇ نۇمۇمەي ۋەزىپە بويىسۇنۇشى ۋە خىزمەت قىلىشى كېرەك، ئۇيىنى ۋاقتىتا تۇ يەنە نۇمۇمەي ۋەزىپەنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ كەم بولسا بولمايدىغان شەرتى. چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنى قانات يايىدۇرۇش مۇقىملقىنى ساقلاشتىكى مۇھىم تەرمىپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىسى. بىز بۇ يىلىقى چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ ئەمەلىي ئەمەيىتىنى ۋە ئىجتىمائىي رولنى مۇشۇنداق يۈكىسەكلىكتە تۈرۈپ تۇنۇشمىز، چىرىكلىككە قارشى كۈرەشكە يۈكىسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچا-لىق ۋە تەخىرسىزلىك تۈيغۇسى بىلەن تۇتۇش قىلىشىمىز لازىم.

بۇ يىل، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گۇوپۇيەننىڭ «چىرىكلىككە قارشى كۈرەشتە يېقىنلىقى مەزگىلدە ئوبىدان تۇتۇشقا تېگىشلىك خىزمەتلەر توغرىسىدا قارار»نى تۇزلۇكىسىز تۈرددە ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، پارتىيە

مەركىزىي كومىتېتى ئالدىنلىقى باسقۇچتا تۇتۇرۇغا قويغان چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ يېتە كچى ئىدىيىسى، فاڭچىنى، پىرىنسىپغا داۋاملىق نۇمەل قىلىپ، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشتا نۇچ تۇرلۇك خزمەتى تۇتۇش دېگەن ئۆمۈمىي تەلەپنى تۇزگەرتىمى داۋاملىق شۇ بويىچە تۇتۇش قىلىش بىلەن بىر ۋاقتىا، بۇ يىلقى ۋەزىيەتنىڭ ئالاھىدىلىككە ۋە پارتىيىسىز كادىرلارنىڭ، ئامىنىڭ پىكىرلىرىكە ئاساسەن، نۇچ خزمەتكە يېڭى مەزمۇن قوشۇپ، چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز، ئالغا سىلغىتىشىمىز لازىم. بۇ توغرىدا باش شۇچى جىاڭ زېمىن مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 3-ئۆمۈمىي يىغىندا قىلغان مۇھىم سۆزىدە ۋە يولداش ئۆيچى ئەجىتىشكە مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 3-ئۆمۈمىي يىغىندا قىلغان دوكلاتىدا بىنسق تۇرۇنلاشتۇرمىلار ۋە تەلەپلەرنى تۇتۇرۇغا قويدى، نۇۋەتىسىكى جىددىي ئىش بۇلارنى چىڭ، تۇبدان تۇتۇپ، تۇزچىل ئەمەلىيەشتۇرۇش. بۇ توغرىدا ئازراق سۆزلىمە كچىمەن، يىغىنچاقلاقپ بىيتقاندا، مۇستەھكەملەش، ئەمەلىيەشتۇرۇش، داۋاملاشتۇرۇشىن ئىبارەت.

مۇستەھكەملەشنى تۇتۇش توغرىسىدا

مۇستەھكەملەشنى تۇتۇش دېگەندىن ئالدىنلىك باسقۇچىنى چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ نەتىجىلىرىدەنى مۇستەھكەملەش دېگەندىن ئىبارەت. بۇ ئىككى جەھەتىكى مەزمۇننى تۇز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى، ئالدىنلىقى باسقۇچتا باشلانغان خزمەتى چوقۇم ئاخىرىغىچە تۇتۇپ ئۇنۇم ھاسىل قىلىش لازىم، باشا چىڭ تۇتۇپ ئاخىرىدا بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ؛ يەنە بىرى، ئالدىنلىقى باسقۇچتا ئۇنۇم ھاسىل قىلغان خزمەتلەرنىڭ كەينىگە چىكىنىشىدىن، قايتىلىنىنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش كېرەك. ئالدىنلىقى باسقۇچلۇق خزمەت نەتىجىلىرىنى تۇز ئىبىنى مۇئەييەتلەشتۇرۇش كېرەك، لېكىن بەكمۇ يۈقرى مۇلچەرلىۋېتىشكە، قارىسىغا بۇمىدۇارلىق بىلەن قاراشقا بولمايدۇ. ساقلىنىۋاتقان مەسىللەرگە كۆز بۇماسلىق كېرەك. بىرىنىچىدىن، خزمەتلىك يۈرۈشۈپ بېرىشى تەكشى ئەمەس، تۇخاشش بولمىغان جايilar، تارماقلار، تۇرۇنلار تۇتۇرۇسىدا خزمەت نەتىجىلىرى شۇنىڭدەك ئامىنىڭ باهاسى خېلى زور پەرقىلىنىدۇ، ئۇلاردىن خزمەتى ئادىي ئىشلەپ قويغانلار ئاز ئەمەس، بەزلىرى ھەقتا ئاساسىي جەھەتە ھېچقانداق ھەرىكەتكە كەلمىگەن، رەسمىيەت ئۆچۈنلا ئىشلىگەن؛ ئىككىنىچىدىن، نەتىجىلەر مۇستەھكەملەنىسىگەن، مەلۇم خزمەتلەر تېخى جايىدا ئىشلەنمەن، قايتىلىنىش ۋە كەينىگە چىكىنىش ئامىللەرى روشن ئالدا مەۋجۇت. ئالدىنلىقى باسقۇچلۇق خزمەت نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەش ۋەزىپىسى خېلىلا تېغىر.

مۇستەھكەملەشنى تۇنۇشتا، ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە-ھۆكۈمت رەھبىرلىرىگە بۇ يىل چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشتا نۇچ تۇرلۇك خزمەتى تۇتۇشىن ئىبارەت ئۆمۈمىي تەلەپ تۇزگەرمەيدىغانلىقىنى، ئۇنى داۋاملىق چىڭ، تۇبدان تۇتۇش لازىمىلىقىنى بىنسق تونۇتۇش كېرەك. يېڭى باسقۇچقا كىردىق دەپ، ئالدىنلىقى باسقۇچلۇق خزمەتلەرنى بولدى قىلىشقا بولمايدۇ. ئەگەرده، خەلقنىڭ ئالدىدا ھۆزىمىزدە تۇرمىغان بولىمىز، دېلىدىغان يۈلسا، ئۇ ئالدا، بۇنىڭدىن كېيىن ناۋادا ئالدىنلىقى باسقۇچىكى خزمەت نەتىجىلىرىنى كەتكۈزۈپ قويۇپ، كەينىگە چىكىنىش ۋە قايتىلىنىش يۈز بېرىدىغان بولسا، خەلقنىڭ ئالدىدا تېخىمۇ

لەزىمىزدە تۈرمىغان بولىمىز. چىرىكلىككە قارشى كۈرمىش نەتىجىلىرى ئاسانلىقىچە قولغا كەلمىگەن، ئۇنى ساقلاپ قېلىشمۇ تەس، بۇنىڭدا ھەرگىز بىپەرۋالق قىلىشقا بولمايدۇ. خىزمىتىمىزنى قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىمىز ئاساسىدا چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا بولىدۇكى، توختىتىپ قوبۇشقا بولمايدۇ، چېكىندۈرۈشكە بېخىمۇ بولمايدۇ.

مۇستەھكەملەشنى تۇنۇشتا، ئالدىنىقى باسقۇچتا بايقىغان مەسىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشنى چىڭ تۇتۇش لازىم. نۆۋەتتە، ئامما مەلۇم قىلغان بەزى بېغىر مەسىلەر تېخى تەكسۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنىمىدى، بەزى مۇھىم ئەنزىلەرنىڭ يېپ تۇچى چىڭ تۇنۇمىدى ھەممە ماھىيەتلىك تەرەققىياناتلار قولغا كەلمىدى. بۇنىڭ ئۇچۇن ئەستايىدىل بېنقالاب، تەكسۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش كېرەك، مەلۇم قىلىنغان بېغىر مەسىلەرنى چالا-بۇلا تەكسۈرۈپ بولىدى قىلىپ تاشلاپ قوبۇشقا، چىرىك ئۇنسۇرلارنى قاچۇرۇۋېتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ. ئاللىقاچان پاش قىلىنغان مەسىلەرنى بولۇپ چوڭ، مۇھىم ئەنزىلەرنى تۈرلۈك توسابالغۇلارنى سۈپۈرۈپ تاشلاپ ئاخىرىغىچە تەكسۈرۈپ بېنقالاش كېرەك، يۈز-خاتىرە قىلىپ كەچىلىك قىلىشقا، جايلار ۋە ئۇرۇنلارنىڭ ئۆز ئادىمىنى قوغدىشغا ھەرگىز بولمايدۇ. بەزى ئامما پاش قىلغان، ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئالدىنىقى باسقۇچتا رەھبىرىي كادىرلار ئۆزىنى تەكسۈرگەن ياكى ئامما پاش قىلغان، مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پاك بولۇش-ئۆزىنى تۇتۇش تۇغرسىدىكى بەش ماددىلىق بەلكىلىمسىگە خلاپلىق قىلىنغان مەسىلەرنىڭ بەزلىرى تېخى تۈزىتلىمىدى ۋە بىر تەرەپ قىلىنىمىدى، بەزلىرى بىر قەدەر چوڭ ئىدىيىۋى توسابالغۇغا ئۇچىرىدى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكسۈرۈش كومىتېتى ئاللىقاچان ئالقىدار ھۈججەتلەرنى تۇزۇپ تارقىتىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئۇرگانلىرىدىكى ناهىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارنىڭ پاك بولۇش-ئۆزىنى تۇتۇشغا دائىر "بەش ماددىلىق بەلكىلىمە" كە خلاپلىق قىلغان، ئۇنىڭ ئۆستىگە ئۆزىنى تەكسۈرۈپ تۈزەتىمكەنلەرگە پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە جازا بېرىش تۇغرسىدا بەلكىلىمە چىقارغانىدى، بۇ بەلكىلىمنى فاتتىق ئىجرا قىلىش كېرەك. بۇ يىل پارتىيە، ھۆكۈمەتلەردىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك بولۇش-ئۆزىنى تۇتۇشى مەزمۇن قىلىنغان دېموکراتىك تۈرمۇشنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى ئالدىنىقى باسقۇچتا بايقالغان مەسىلەرنىڭ تۈزىتلىكەن-تۈزىتلىمكەنلىكىنى ۋە بىر تەرەپ قىلىنغان-قىلىنماخانلىقىنى تەكسۈرۈش-تىن ئىبارەت. مانا بۇلار ئالدىنىقى باسقۇچلۇق خىزمەت نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەشتىكى مۇھىم تەدبىرلەر-دۇر.

مۇستەھكەملەشنى تۇتۇشتا، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئۇرگانلىرى ئۆزلىرى قۇرغان نېقتىسادىي كەۋدىدىن مۇناسىۋەتنى ئۆزۈشى ۋە مەمۇرىي خاراكتېرلىك ھق بېلىش، جەرمانە قوبۇش، مۇسادرە قىلىشتن كىرگەن كىرىمىنى "كىرىم بىلەن چىقىمىنى ئايىرم-ئايىرم باشقۇرۇش" ئۇسۇلى بىلەن باشقۇرۇشنىڭ كونكربت ئۇسۇللەرنى چىڭ تۇتۇپ بەلكىلىپ چىقىپ، تەدبىرلەرنى قوللىنىپ ئىجرا قىلىشى كېرەك. بۇ جەھەتە ساقلىنىۋاتقان مەسىلەر ناتوغرا ئىستىلارنى تۇزىتىش خىزمىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا تەسىر يەتكۈزۈۋاتقان بىر مۇھىم ئامىل بولۇپ تۈرماقتا. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش بۇ يىل مۇشۇ باسقۇچتىكى ناتوغرا ئىستىلارنى تۇزىتىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقىتىسى، ھەرقايىسى تەرەپلەر بۇنىڭغا تولۇق ئەھمىيەت بېرىشى، ئۆزئارا مەسىلىشىپ، بىر-بىرىنى قوللاپ، خىزمەتى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىشى كېرەك. چوڭقۇر قاتلامغا چېتلىدىغان بۇ خىلدىكى مەسىلەرنى ھەل قىلىشتا، ئالدى تەرمەپتىن ئىشكىنى بېچىش، ئارقا ئىشكىنى ئېتىش، توغرا

يولىنى تۇتقانلارغا ئىشىكىنى تېچىپ بېرىش، خاتا يولىنى تۇتقانلارغا ئىشىكىنى تېتىۋېتىش، قۇرۇلۇشقا ئەممىيەت بېرىش، مەسىلىنى تۈپتنى ھەل قىلىشقا تىرىشىش كېرەك.

2. ئەمەلىيەشتۇرۇشنى تۇتۇش توغرىسىدا

ئەمەلىيەشتۇرۇشنى تۇتۇش دېگەنلىك بۇ يىلقى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنى پۇختا، ئەستايىدىل يولغا قوبىوش دېكەنلىكتۇر. رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ياك بولۇش-تۆزىنى تۇتۇشى جەھەتتە، بۇ يىل «ماشنا»، «تۇي-زىمن»، «پۇل-پىچەك»، تىچكى قىسىمدا كۇتۇۋېلىش، وە توي-تۆكۈن، نۇلۇم-يىتىم ئىشلىرىغا ئائىت مەسىلىلەرde يېڭى تەلەپلەر تۇتۇرۇغا قوبىلدى، ئىلگىرىكى تەلەپلەر قايتا تەكتىلەندى، ئۇنىڭدىن باشقا، ئەنزىمەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش وە ناتوغرا ئىستىللارنى تۆزىتىش خىزمىتىگىمۇ يېڭى تەلەپلەر قوبىلدى. بۇ ئالدىنلىقى باسقۇچتىكى خىزمەت نەتىجىلەرنىڭ كېڭىھېتلىشى، چىرىكلىككە قارشى كۈرمىش چوڭقۇر قانات يايىدۇرۇلغانلىقىنىڭ نامايدىسى. بۇ ۋەزپىلەرنى ئوبدان ئەمەلىيەشتۇرۇشتە يېڭى قىينچىلىققا دوچ كېلىمىز، بۇنىڭدىمۇ ۋوخشاشلا جاپا-مۇشەقەتكە چىداب تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە توغرا كېلىدۇ.

ئەمەلىيەشتۇرۇشنى تۇتۇشتا، ئالدى بىلەن رەھبىرلىك خىزمىتىنى ئەمەلىيەشتۇرۇش لازىم. بىرنىچى- دىن، رەھبىرىي كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن ياك بولۇشى، تۆزىنى تۇتۇشى كېرەك: ئىككىنچىدىن، ئاساسىي رەھبىرىي كادىرلار چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتىدە ئۆمۈمىزۈلۈك رەھبىرلىك قىلىش مەسئۇلىيىتىنى تۆستىگە بېلىشى، مۇھىم مەسىلىلەرنى تۆزى بىۋاستە قول تىقىپ ھەل قىلىشى كېرەك: تۇچىنچىدىن، پارتىيە بىلەن ھۆكۈمەت بىرلىكتە تۇتۇش، ھەرقايىسى تەرمەپلەر يېقىندىن ماسلىشىش لازىم. كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغىنى شۇكى، چىرىكلىككە قارشى كۈرمىشنى ئىسلامات-تېچىۋېتىش، ئىككىلىكىنى راۋاجلاندۇ- رۇش وە ئىجتىمائىي مۇقىملەقىنى ساقلاش بىلەن قارىمۇقارشى قىلىپ قوبىدىغان تونۇشلار بىزى پارتىيە-ھۆ- كۈمەت كادىرلىرى ئارسىدا ھازىرمۇ يەنلا مەۋجۇوت. بۇ رەھبىرلىك خىزمىتىنى ئەمەلىيەشتۇرۇشتىكى ئىدىيىۋى توسالغۇ. شۇڭا، ئىدىيىۋى تونۇش مەسىلىسىنى ئۆزلۈكىسىز ھەل قىلىش چىرىكلىككە قارشى كۈرمەشكە بولغان رەھبىرلىكىنى كۈچەيتىشكى ئەڭ مۇھىم ھالقىدۇر.

ئەمەلىيەشتۇرۇشنى تۇتۇشتا، خىزمەتلەرنى ئەتتاراپلىق، كونكربىت ئۇرۇنلاشتۇرۇپ، ھەققىي يولغا قوبىشقا بولىدىغان تەدبىرلەرنى تۆزۈپ چىقىش كېرەك. ئالدىنلىقى باسقۇچتىكى ئەمەلىيەتلىرىنىڭ قارىغاندا، بىزى جايilar، تارماقلارنىڭ چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمىتى ئادەتتىكىدە كلا يەتكۈزۈش، ئۇرۇنلاشتۇرۇش بىلەنلا توختاپ قىلىپ، كونكربىت مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش، بولۇپمۇ توسالغۇلارنى سۈپۈرۈپ تاشلاپ، قارشىلىقنى يېڭىپ، قىيىن بېرىشى تۆگىتىپ، خىزمەتنى ئىلگىرى سۈرۈش چارلىرى كۆپ بولىمىدى، نەتىجىدە خىزمەت ئۇنۇمۇمۇ چوڭ بولىمىدى. ھالبۇكى، خىزمەتتە بىر قەدەر روشەن ئۇنۇم ھاسىل قىلغان جايilar وە تارماقلارنىڭ مۇھىم بىر ئالاھىدىلىكى شۇكى، ئۇلار خىزمەتلەرنى كۆكۈل قوبىپ ئۇيۇشتۇرۇپ، ئەتتاراپلىق ئۇرۇنلاشتۇرغان، خىزمەتسىكى مۇھىم، قىيىن نۇقتىلارنى وە كادىرلار، ئامما ئىنكاڭ قىلغان ھەركىزىي مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، يېڭى چارلىھەرنى تېپىپ، ياخشى تەدبىرلەرنى تۇتۇرۇغا قوبىپ، ئەمەلىيەشتۇرۇشنى چىڭ تۇقان.

بۇ يېلىقى چىرىكلىككە، قارشى تۈرۈش خىزمىتىنى ۋاقت جەھەتنىن قانداق ٹورۇنلاشتۇرۇش، قانداق قىلىپ
ھەركىمنى نۆز نىشىغا مەستۇل بولىدىغان قىلىش، قانداق ماسلاشتۇرۇش، قانداق تەكشۈرۈش جەھەتلەرددە
كۆڭۈلدە سان بولۇشى كېرەك. تىمسقىلاپ يۈرۈش، نۇدۇل كەلكىنىنى نىشىلەش نۇسۇلى ئاقمايدۇ:
تەجىرىسىلەرنى يەكۈنلەشكە ماھىر بولۇپ، خىزمەتتە تەشىبىسكارلىقنى، ئالدىن كۆرەرلىكى ۋە پىلاچانلىقنى
كۈچەيتىپ، خىزمەت سەۋىيىمىزنى نۇزلۇكىسىز نۇستۇرۇشىمىز كېرەك.

ئەمەلىيەشتۇرۇشنى تۈتۈشتا، نازارەت قىلىش-تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىش لازىم. بۇ ئالدىنىقى
باسقۇچلۇق خىزمەتىسى مۇھىم بىر تەجىرى، ٹورۇنلاشتۇرۇشلا بولۇپ، تەكشۈرۈلمىسى، چىرىكلىككە قارشى
تۈرۈش خىزمىتىدە ئاسانلا شەكلىۋازلىق كېلىپ چىقدۇ. بولۇپىمۇ چىرىكلىككە قارشى تۈرۈش خىزمىتىدە
نۇنداق ياكى مۇنداق توsequنلۇقلار مەمۇجۇت بولۇۋاڭان جايilar ۋە تارماقلار نۇچۇن نازارەت ۋە تەكشۈرۈشنى
كۈچەيتىش تېخىمۇ زۆرۈر. يەنمۇ ئىلگىلىپ قارايدىغان بولساق، نازارەت ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش
نۆھەتىسى چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنىڭ مۇھىم بىر ئالاھىدىلىكىمۇ ھېسابلىنىدۇ. يېڭى ۋەزىيەت ئاستىدىكى
چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ ھەركىزنى يېقىدىن چۆرىدىكەننەن
قانۇنچىلىق يولغا سېلىپ، رەھبەرلىكى بولغان، تەرتىپلىك ھالدا ئېلىپ بېرىش كېرەك، ئامىسى ھەرىكتە
قوزغاشقا بولمايدۇ، لېكىن يەنە ئامىمغا تايىنىش كېرەك. بۇ نۇقتىنى قانداق كەۋدىلەندۈرۈش كېرەك؟ نازارەت
ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش ئامىسىي نۇسۇل-چارىلەرنىڭ بىرى. نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنىڭ بىرى
ئامىسى ئازارەت يەنە تۆھەندىن يۇقىرىغا بولغان نازارەتتۇر، يەنە بىرى يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ
نازارتى ۋە تەكشۈرۈشى، يەنە يۇقىرىدىن تۆھەندىكە بولغان نازارەت ۋە تەكشۈرۈشتۇر. ئامىسى ئازارەتتىنىڭ
بىر ئامىسى شەكلى خەت ئارقىلىق پاش قىلىش. بۇ ئالدىنىقى باسقۇچلۇق چىرىكلىككە قارشى كۈرەشتە
مۇھىم رول ئۇپىنىدۇ. بۇ يېل ئەنلىكەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىدە نۇنۇمنىڭ چوڭ-كىچىك
بولۇشى يەنلىك ئامىنىڭ پاش قىلىش ئەمۇالغا باغانلىق. شۇنىڭ نۇچۇن، نۇزلۇكىسىز تۈرە كۈچلۈك
تەدىرىلەرنى قوللىنىپ، ئامىنىڭ چىرىكلىك مەسىلىرىنى مەلۇم قىلىش، پاش قىلىش ئاتكىپلىقنى قوغداش،
ئىلها مالاندۇرۇش، قوزغاش كېرەك، ئامىنىڭ چىرىكلىك مەسىلىرىنى پاش قىلىشنى بېسىقا، زەربە بېرىشىكە
ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ، خەت ئارقىلىق پاش قىلىشنىڭ چىرىكلىككە قارشى كۈرەشتە ئۇينايىدىغان مۇھىم
رولىنى يەنمۇ ئىلگىلىپ تۇبىدان جارى قىلدۇرۇش لازىم. يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ نازارەت
قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشمۇ نۇخشاشلا ئالاھىدە مۇھىم رولغا ئىكە. پارتىيىمىز ھەر دەرىجىلىك
تەشكىلاتلاردىن دېمۆکراتىيە-ھەركەزەشتۇرۇش پېرىنسېپى بويىچە تەشكىل قىلىنغان بىر پۇتۇن گەۋەدە. تۆھەن
دەرىجىلىك تەشكىلاتلار يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ خىزمەت يولىرۇقنى ئىجرا قىلىش، يۇقىرى
دەرىجىلىك تەشكىلاتلار تۆھەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇنىڭغا يېتە كچىلىك
قىلىش پارتىيىنىڭ تەشكىلىي پېرىنسېپىنىڭ تەلىپى. يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ تۆھەن دەرىجىلىك
تەشكىلاتلارنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشى ھەم كۈچلۈك نويۇزلىققا ئىكە، ھەم ئاسانلا ئۇنۇم بېرىدۇ.
نازارەت قىلىشنى، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش چىرىكلىككە قارشى كۈرمىشنىڭ رەھبەرلىك ھوقۇقىنى ئىكەللەپ،
خىزمەت ۋەزپىلىرىنى ٹورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ زۆرۈر شەرتى، شۇنداقلا ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلار
ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتى، بۇ يېل مۇشۇ باسقۇچلۇق چىرىكلىككە

قارشى كۈرمىش بىر قەدەر نۇزاققا سوزۇلىدۇ، چىك تۇتۇلماسا، ئىزمىلىك قىلىش، دەسلەپتە چىك تۇتۇپ ئاخىربا بوشىشىپ قىلىش هادىسىلىرىنىڭ كۆرۈلۈشى ئېتىمالغا ناھايىتى يېقىن. شۇنىڭ نۇچۇن، خىزمەتلەر-كە واقىدا يېتە كېچىلىك قىلىش ۋە نۇنى ئىلگىرى سۈرۈش نۇچۇن نازارەت قىلىشنى، تەكشۈرۈشنى نۇبدان ئورۇنلاشتۇرۇش تېخىمۇ مۇھىم.

داۋاملىق تۇتۇش توغرىسىدا

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى تېچىۋىتىش ۋە ئۇقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ پۇتكۈل جەريانىدا چىرىك-لىككە قارشى تۇرۇش پارتىيەمىزنىڭ نىزىچىل فائىجىنى، «دىڭ شىايىتىك ماقالالىرىدىن تاللانما»نىڭ 3-تومىنى ۋە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يولىورۇقنى ئۆگىنىش ئارقىلىق ۋە ئالدىنىقى باسقۇچلۇق چىرىكلىككە قارشى كۆرۈشنىڭ ئەمەلىيىتى ئارقىلىق بىز بۇ جەھەتتە تېخىمۇ چوڭقۇر تەسراقا ئىگە بولۇدق. چىرىكلىك ئىللەتلەرى تۈگىتىلمىسە، دۆلەت ۋە خەلقە تۈگىمەس بالا يېتىپەت كەلتۈرىدۇ؛ چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش پارتىيەنىڭ روناق تېپىشى ياكى چۈشكۈنلىشىشىگە، دۆلەتتىڭ ئامانلىقىغا ياكى خەتلەتكە، خەلقنىڭ مايدى بولۇش-بولما سلسلىقىغا بېرىپ تاقلىدۇ. يولدا شىلىرىمىزنىڭ ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرى-مىزنىڭ ھەممىسىدە مۇشۇنداق سىياسى سەزگۈرۈك ۋە خەۋىتن پەخەس بولۇش ئېڭى بولۇشى، ئىسلا-ھات-تېچىۋىتىش ئىشلەرى ۋە ئۇقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ پۇتۇن جەريانىدا چىرىكلىككە قارشى كۆرۈشنى بوشاشتۇرماي داۋاملىق ئۇبدان تۇتۇش كېرىك.

خوش، نۇنىڭ نۇسۇل-چارلىرىدىن ئېلىپ تېيتىقاندا، قانداق قىلغاندا ئاندىن داۋاملىق تۇتقىلى بولىدۇ؟ ئالدىنىقى باسقۇچىتىكى ئەمەلىيەتتىن قارىغاندا، بىر نۇسۇل مۇۋەببە قىيەتلىك بولغان، نۇ بولسىمۇ بەلكىلەنگەن نىشان ئاستىدا، باسقۇچقا بۆلۈپ ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە يولغا قويۇش، بىر مەزگىل تېچىدە كۈچنى مەركەزەلەش-تۇرۇپ بىرقانچە كەۋدىلىك مەسىلىنى نۇقتىلىق ھەل قىلىش ھەمدە ئۆزلۈكسىز تۇرۇدە باسقۇچلۇق نەتىجىنى قولغا كەلتۈرۈش ئارقىلىق، چىرىكلىككە قارشى كۆرۈشنىڭ ئۇمۇمىي جەھەتتىن تەرەققى قىلىشى ۋە چوڭقۇرلىشىشىنى قەدەم مۇقۇدەم ئىلگىرى سۈرۈش. بۇنىڭدا ستراتېكىيە ۋە تاكتىكا ئىدىيىسى مەسىلىسى بار. ستراتېكىيە جەھەتتە، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشنى ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپە دەپ تونۇپ، ئۇمۇمىي بىلان تۇرۇپ چىقىش لازىم؛ تاكتىكا جەھەتتە، باسقۇچلۇق نىشان بەلكىلەپ، قەدەم مۇقۇدەم ئەمەلکە ئاشۇرۇش لازىم. خۇددى ئۇرۇشنى بىر-بىرلەپ قىلغاندەك، چىرىكلىككە قارشى كۆرۈشنى باسقۇچمۇ باسقۇچ ئېلىپ بېرىش كېرىك. بۇ خىل ئىدىيىنىڭ شەكىلىنىشنى كۆپ يىللەق چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۆرۈشنىڭ تەجربى-سَاۋاقلىرىنىڭ يەكۈنى، چىرىكلىككە قارشى كۆرۈشنىڭ رېئال تەلىپى دېپىشىكە بولىدۇ، شۇنداقلا يېڭى ۋەزىيەتتە چىرىكلىككە قارشى كۆرۈشنىڭ ئالاھىدىلىكى، قانۇنىيىتى ئۇستىدىكى ئىزدىنىشنىڭ نەتىجىسى دېپىشىكىمۇ بولىدۇ.

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش خىزمەتتىنى تۇتۇشنى قەتىي داۋاملاشتۇرۇشتا، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشىتى-كى ئۇمۇمىي نىشان بىلەن باسقۇچلۇق ئورۇنلاشتۇرمىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈش لازىم. بۇنداق ئۇي-پىكىر ۋە نۇسۇلنىڭ تۆۋەندىكىدەك ئالاھىلىكلىرى بار؛ بىرىنچى، باسقۇچلۇق ۋەزىپە ئۇمۇمىي نىشانغا بويىسۇندۇ،

ئۇ ئۇمۇمىي نىشانى ئەمەلکە ئاشۇرۇشتا كم بولسا بولمايدىغان ئەمەلىي باسقۇج، باشقىچە قىلىپ تېتىقاندا، ئۇمۇمىي نىشان ۋە ئۇمۇمىي نەتىجە باسقۇچلۇق نىشان ۋە باسقۇچلۇق نەتىجىنىڭ ئىچىدە بولىدۇ؛ ئۇككىنجى، باسقۇچلۇق نىشاندا ھەل قىلمაچى بولغان مەسىلە رېناللىقتا ئۇمۇمىيۇزلىك مەۋجۇت بولۇۋاتقان، ئامىنىڭ سۈنكاسى كۈچلۈك بولغان، يەنە كېلىپ سىياسەت چىكىرسىنى ئاسان بەلكىلكلى بولىدىغان، ترىشىش ئارقىلىق قىسقا مۇددەت ئىچىدە ئاساسىي جەھەتسىن ھەل قىلىشقا بولىدىغان مەسىلىدەردۇ؛ ئۇچىنجى، ئانچىمۇ ئۇزاق بولىغان ئۆاقت ئىچىدە ئەمەلىي، كىشىلەر كۆرەلەيدىغان خىزمەت نەتىجىسىنى قولغا كەلتۈرگۈلى بولىدىغانلىقى ئۇچۇن، پارتىيەلىك ۋە پارتىيېسىز كادىرلارنىڭ، ئامىنىڭ چېرىكلىككە قارشى تۇرۇشتىكى ئۇشەنچىنى ئاشۇرغىلى، جەڭىزئارلىق روھىغا ئىلھام بەرگىلى بولىدۇ؛ تۆتىنجى، باسقۇچلۇق خىزمەتتە مەسىلە كۆپىنچە يۈزەكى ھەل قىلىنىدۇ، تەرمەققىيات داۋامىدا ئۇنىڭغا يەنە تۆپتىن ھەل قىلىش مەزمۇنلىرى قوشۇلدۇ، فانۇن-نىزام، تۆزۈم، باشقۇرۇش ۋە ئەخلاق جەھەتلەر دە ئىجابىي ۋە ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرىلىك تەدبىرلەر قوللىنىلىپ، يۈزەكى ھەل قىلىش بىلەن تۆپتىن ھەل قىلىش بېرلەشتۈرۈلدۈ؛ بېشىنجى، چېرىكلىككە قارشى كورەشنىڭ باسقۇچلرى تۇرالىرا ئۇلانغان، باغلانغان بولغاچا، پۇتكۈل خىزمەتنى ھەم باسقۇچلۇق ھالدا، ھەم توختاتىماي قانات يايىدۇرۇپ، تېبىزلىقتىن چوڭقۇرلاشۇرۇش، ئاز نەتىجىلەرنى يىغىپ چۈڭرەق نەتىجىگە ئايلاندۇرۇش، قىسمەت دائىرىلىك نەتىجىلەرنى يىغىپ ئۇمۇمىي دائىرىلىك نەتىجىگە ئايلاندۇرۇش ئېمکانىيىتىكى ئىكە بولغىلىمۇ بولىدۇ. بۇ جەھەتسىكى تونۇش ئەمەلەيەتتىك چوڭقۇرلاشىغا ئەكشىپ پەيدىنېي چوڭقۇرلاشىپ بارغۇسى.

چېرىكلىككە قارشى كۈرەشنى تۇتۇشنى داۋاملاشتۇرۇشتا، نۆۋەتتە مۇنداق ئىككى خىل بىر تەرەپلىمە تونۇشتىن ساقلىنىشقا دىنقةت قىلىش لازم:

بېرىنچى خىلى، "چېرىكلىككە قارشى كۈرەش بىر يەرگە بېرىپ قالدى" دەپ قاراب، ئالدىنلى باسقۇچىنى نەتىجىلەر بىلەن قانائەتلەنىپ قىلىش. باسقۇچلۇق نىشان ۋە تەلەپلەر ئۇمۇمىي نىشان ۋە ئۇمۇمىي تەلەپنى نامايمىن قىلىدۇ، لېكىن ئۇلار ئۇمۇمىي نىشان ۋە ئۇمۇمىي تەلەپنىڭ ئۇرۇنى ئالالمايدۇ. مەسىلەن، رەھبىري كادىرلارنىڭ پاك بولۇشى، ئۆزىنى تۇتۇشى توغرىسىدىكى بەلكىلەمە ئالدىنلى باسقۇچتا ئۇتتۇرۇغا قويۇلغان ھېلىقى بەش ماددىدىنلا ئىبارەت دەپ ھېسابلايدىغان بىر خىل چۈشەنچە بار، بۇ خىل چۈشەنچە توغرا ئەمەس. بېرىنچىدىن، پارتىيەمىزنىڭ بۇ جەھەتتە ئۆلگىرلا ناھايىتى كۆپ بەلكىلەمە ئىكەنلىك، بۇنىڭدىن كېيىنمۇ يەنە يېڭى بەلكىلەمەر چقىرىلەدۇ، بۇ يېلىنى ئالساق، يېڭىدىن بار ئىدى، بۇنىڭچىدىن، بۇنىڭدىن كېيىنمۇ يەنە يېڭى بەلكىلەمەر چقىرىلەدۇ، بۇ يېلىنى ئالساق، يېڭىدىن بەش ماددا ئۇتتۇرۇغا قويۇلدى. باسقۇچلۇق نىشان ۋە باسقۇچلۇق تەلەپ ئەستايىدىل ئەمەلکە ئاشۇرۇلۇشى كېرەك، لېكىن، ئۇلار يەنە چەكلەك نەرسە، بۇنىڭ بىلەن قانائەتلەنىپ قىلىپ، قەدەمنى تۆختىشقا بولمايدۇ. يەنە بىر خىلى، ئىشنى بىرلا ئەجر بىلەن ۋۇجۇدقا چىقىرىشنى ئۇمىد قىلىپ، باسقۇچلۇق نىشان ۋە باسقۇچلۇق نەتىجىگە سەل قاراش. چېرىكلىك ھادىسىلىرىنى بىراقلا پۇتۇنلىي تۈكىتىش مۇمكىن ئەمەس. بەزى يۈلداشلار باسقۇچلۇق ئۇرۇنلاشتۇرما ۋە باسقۇچلۇق نىشانغا قانائەت قىلماي، مەسىلىنى تەلتۈكۈس ھەل قىلىشقا ئالدىرالاپ كېتىدۇ. نەتىجىدە، ئاززو-ئۇمىد بىلەن رېئال ئەھۋال ماسلاشمای قىلىپ، ئاسانلا ئۇمىدىسىزلىنىپ روهى چۈشۈش تەرمەپكە تۇتۇپ كېتىدۇ. شۇنى كۆرۈش كېرەككى، ھەر بىر كونكربىت باسقۇچتا تەرىشچانلىق كۆرسەتمىسەك، چېرىكلىككە قارشى تۇرۇشتىكى ئۇمۇمىي نىشان ۋە ئۇمۇمىي نەتىجە

غاییئی نه رسیدنلا ئبارەت بولۇپ قالدۇکى، رېئاللىققا ئايلىنا المايىدۇ. ئەگەر قىسقا مۇددەت تىچىدە چىرىكلىك ھادىسىلىرىنى يىلتىزىدىن قۇرۇتىمايدىغان، يەنە كېلىپ، باسقۇچلۇق چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش ۋە زېپسىنى چىڭ تۇتىمايدىغان بولساق، چىرىكلىككە قارشى كۈرمەشنى ئالغا سىلجىتىشكە ئىلاجىسىز قالىمزا، دەل بۇنىڭ ئەكسىچە، چىرىكلىككە قارشى كۆرمەشنىڭ تەرىققىباتىنى ئاستىلىتىپ قوبىمىز. ئۇزاق مۇددەت كۈرمەش قىلىشنى نەزەرەدە تۇتۇپ، نۆۋەتىسىنى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇش پوزىتىسيسى ۋە ئۆسۈلى ئاكتىپ، ئەمەلەتكە ئۇيغۇن پوزىتىسي ۋە ئۆسۈلدۈر.

سوتىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەريا قىلىش ئىجادىي ئىش. مۇشۇنداق ئىجتىمائىي مۇھىتتا چىرىكلىككە قارشى كۈرمەشنى قانات يايىدۇرۇشنىڭ بۇرۇنقىغا ئوخشاشمايدىغان ئالاھىدىلىكى ۋە قانۇنۇيىتى بار. بۇ يىل مۇشۇ باسقۇچلۇق خىزمەت داۋامدا، بىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تۇرۇنلاشتۇر-مىسىنى ئۇزۇلوكسز تۇردە قەتىسى ئىزچىللاشتۇرۇشمىز ۋە ئەمە لىلە شتۇرۇشمىز، چىرىكلىككە قارشى كۈرمەشنى تېخىمۇ پۇختا، تېخىمۇ ئۇنۇملۇك قانات يايىدۇرۇش ئارقىلىق، ئىسلاھات-تېچمۇتىشنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش، خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئىزچىل، تېز، ساغلام راۋاجىلىنىنى ئەمەلكە ئاشۇرۇش، سىياسىي ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملەقنى ساقلاش ئۇچۇن كۈچلۈك كاپالىت يارىتىپ بېرىشمىز لازىم. بۇ جەرياندا، يەنە سوتىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتسا چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە قانۇنۇيىتى ئۇستىدە پائال ئىزدىنپ، چىرىكلىككە قارشى كۈرمەشكە يېتە كچىلىك قىلىش ئىقتىدارنى ئۆسۈرۇشمىز كېرەك، مۇشۇنداق قىلىاق، چىرىكلىككە قارشى كۈرمەشتە تېخىمۇ تەشەببۈسكارالىق تۇرۇندا تۇرۇپ، ئۇزۇلوكسز تۇردە يېڭى نەتىجە يارىتىش ئىمكانييىتىگە ئىشكە بولالايمىز.

(ئاپتۇر: مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى)

تەرىجىمە قىلغۇچى: ئاىشەم تاۋار

مەسئۇل مۇھەممەر: ئەركىنچان

ئىسلاهات-ئېچۈپتىشكە دالىر مۇهاكىمە.

ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى ئىسلاهاتنىڭ يولى ئۈستىدە ئىزدىنىش

بەي لىچىن

15 يىلدىن بۇيان، جۇڭگونىڭ دېڭىز بوبى رايونلىرى ۋە تەرقىقىي تاپقان رايونلىرىغا تۇخشاش، نىڭشىا خۇيىز ئاپتونوم رايونىمۇ ئىقتىصادىي ۋە ئىجتىمائىي جەھەتلەردى زور تۇزگىرىش ياساپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. بۇنداق بولۇشنىڭ تۈپ سەۋەبى يولداش دېڭ شىاۋىپىڭ تۇتۇرۇغا قويغان ئىسلاهات-ئېچۈپتىشن ئىبارەت چوڭ سىياست، چوڭ مۇھىتىڭ بولغانلىقدىن ئىبارەت. جۇڭگونىڭ غەربىي قىسىمىدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى بولغان نىڭشىا ئۆزىنىڭ بىرمۇنچە ئالاھىدىلىكى ۋە كونكىرت ئەھۋالى تۈپەيلدىن، ئىسلاهاتتا دۈچ كەلگەن قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەر جەھەتتە، تۇلارنى ھەل قىلىشنىڭ بولى ۋە چارىلىرى جەھەتتە تۇزىگە خاس بەزى ئالاھىدىلىكىلەرگە ئىكە بولۇپ، دېڭىز بوبى رايونلىرى ۋە تەرقىقىي تاپقان رايونلارنىڭ ئەھۋالغا تۇخشمایدۇ. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ ئىسلاهاتنى ئالغا سىلىجىتىش ئۇچۇن، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ ئەمەلىي ئەھۋالنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، دادىل ئىزدىنىش كېرەك.

1. ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ ئىسلاهاتىدا ئىشنى ئەنەنۋى ئۆزقارا-ش-

لارنى ئۆزگەرتىشتن باشلاش كېرەك

نىڭشىا ئېچىكى قۇرۇقلۇققا جايلاشقان بولۇپ، تاؤار ئىكلىكى ئاساسى ئاجز، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى سەۋىيىسى تۆۋەن، تەرقىقىيات سۈرئىنى ئاستا. پۇتكۈل دۆلسىمىز سوتىسيالزىمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا تۈرۈۋاقدان بولسا، نىڭشىا "سوتىسيالزىمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىنىڭ بىرقةدر تۆۋەن فاتلىمىدا تۈرۈۋاتىدۇ". بۇ — تارىختا شەكىللەنگەن تۇبىپكتىپ پاكت، لېكىن نىڭشىانىڭ جۇغرابىيىسى جەھەتتە تۇزىگە خاس ئۆستۈنلۈكىمۇ بار، تۇ بولسىۇ، خواڭى دەرياسى نىڭشىانى كېپ تۇتىدۇ، بېقشى ئاستا، سۇ مقدارى كۆپ، سۇغۇرشقا باب كېلىدۇ، "خواڭى دەرياسىنىڭ زىينى كۆپ بولغان بىلەن، خېتائۇ رايونىغا پايدىلىق" دېگەندەك، نىڭشىا ئەزەلدىنلا "سەددىچىن سېپىلىنىڭ شىمالدىكى بostانلىق" دەپ ئاتلىپ كەلگەن. بۇنداق تەبىئى شارائىتتا ۋە ئىقتىصادىي تەرقىقىيات ئەھۋالدا تۇرغان كىشىلەر ئاسانلا قانائەتلىنىدۇ، "سەللا بېبىپ قالسا كۆڭلى ئارام تاپىدۇ"، ئىدىيە ۋە ئالىڭ-پىكىر جەھەتتە بىر قەدر بېكىنمه حالەتتە تۇرىدۇ ۋە بىر قەدر مۇتەھەسىپ بولىدۇ، كۆپ چاغلاردا سىرتفى دۇنيانى كۆرمەيدۇ ۋە بىلمەيدۇ، بېڭى ئىدىيە، بېڭى شەئىلەرنى قوبۇل قىلىشى ئاستىراق بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا، نىڭشىالقلارنىڭ

نار مەھەللەۋازلىق تىدىيىسىمۇ بىر قەدەر قويۇق. كىشىلەر: "نىڭشىادا ھەر يەرلىك ئادەم بار، لېكىن هېچ يەردىن نىڭشىالقلارىنىڭ ئىزى تېپىلمايدۇ" دېپىشىدۇ، بۇ گەپنىڭ مەلۇم داؤلىسى بار. نىڭشىالقلاردىن ئۆز ئۆيىدىن چىقىپ، ئۇ يەر-بۇ يەرگە بېرىپ، تېخىمۇ كەڭ زېمىنغا ئاتلىنىدىغان كىشى ھەققەتەن ئاز. بۇنداق ئەنئەن ئۆز قاراشلار كادىرلارنىڭ ۋە ئامىنىڭ ساپاسىغا بىۋاستە تەسر كۆرسەتمەكتە، بۇ ئۇلارنىڭ ھەرىكەتتە كۆپىنچە "قەدىمىنى ئاستىلىتىپ، تەرەپ-تەرمەكە قاراپ بېقىپ، ئاندىن بولدىن ئۆتىدۇ" ئانلىقىدا ئىپادىلىنىدۇ، بۇنىڭ ئارقىسىدا، ئۇلار تەرەققىياتقا پايىدىلىق بەزى پۈرەسەتلەرنى ئۆز-ئۆزىدىن بېكىنىۋىلىشى ۋە ئۆز-ئۆزىدىن قانائەت قىلىشى سەۋەبى بىلەن قولىدىن كەتكۈرۈپ قويىدۇ. نىڭشىانىڭ ئۇراقتىن بۇيان ئارقىدا قالغانلىقىدىكى مۇھىم ئوبىيپىتىپ ئامىل مانا مۇشۇ.

پارتىيە 11-نۆزەتلىك مەركىزىنى كومىتېتىنىڭ 3-ئۆمۈمىي يېغىنلىدىن بۇيان، جەمئىيەتتە بولغان غايىت زور ئۆزگەرشنى كۆرۈپ، بىز شۇنى چوڭقۇر ھېس قىلدۇقكى، ئۇقتىسادى ئارقىدا قالغان ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى تىدىيىدە ئازاد بولۇپ، ئۇراقتىن بۇيان كىشىلەرنى ئېغىر دەرىجىدە چۈشەپ كەلگەن ئەنئەن ئۆز قاراشلارنى بۇزۇپ تاشلىغاندىلا، ئاندىن ئىسلاھاتنىڭ تەلىپىكە ماسلىشىپ، ئىسلاھات يولدا ئالغا قەدم تاشلىيالايدۇ. ئەلۋەتتە، دېڭىز بۇيى رايونلارى ۋە تەرەققىي تاپقان رايونلارمۇ شۇنداق قىلىشى لازىم؛ لېكىن ئۇقتىسادى ئارقىدا قالغان ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى ئۈچۈن ئېيتقاندا، بۇنداق قىلىش تېخىمۇ مۇھىم، ئالاھىدە كەۋدىلىك ئەھمىيەتكە ئىكە. كۆپ يىللاردىن بۇيان، بىز تۈرلۈك ۋاسىتەلەر ئارقىلىق كادىرلارغا ۋە ئامىغا ئىچكى قۇرۇقلۇق ئېڭىنى ۋە تەبىئەتنىڭ ئىلىتپاتىنى كۆتۈپ تۈرۈش تىدىيىسىنى تۈرىكتىپ، تاۋار ئېڭى، رىقابىت ئېڭى، ئىسلاھات ئېڭى، يول ئىچىپ ئىلگىرىلەش ئېڭى قاتارلىق ئاڭلارنى تۈرۈزۈش توغرىسىدا تەربىيە بېرىپ، نىڭشىانىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىنى كۈچلۈك حالدا ئىلگىرى سۈرۈق. شۇنداق دېپىشكە بولىدۇكى، كۆزقاراشلارنى ئۆزگەرتىشنى يېتەكچى قىلىپ، كۆزقاراشنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئىسلاھاتنى ئالغا سۈرۈش، ئىسلاھاتنىڭ پۇتۇن جەريانىدا بۇ ھالقىنى چىڭ تۇتۇش بىزنىڭ ئۇن نەچە يىلدىن بۇيانقى ئەڭ مۇھىم بىر تەجربىمىز ۋە ھاسلاتىمىز بولدى.

بىز كۆزقاراشلارنى ئۆزگەرتىشنى چۆرىدىكەن حالدا، دائىملىق تەشۇنىق-تەربىيىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىرگە، مۇنداق ئىككى جەھەتسىكى خزمەتتىنى نۇقتىلىق تۇتۇق:

كادىرلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، يول ئىچىپ ئىلگىرىلەش، يېڭىلىق يارىتىش روھىغا ئىكە بىر تۈركۈم كادىرلارنى پەيدىنپەي رەھبەرلىك ئۇرۇنغا چىقاردۇق؛ كادىرلارنىڭ تىدىيىسىدە ئۆزگەرشن ياساشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىسلاھات ئېڭىنى كۈچەيتىش، ئەينى ۋاقتىتا ئۇلار ئارقىلىق چەتىن ئىلغار باشقۇرۇش ئۆسۈلىنى، يەن-تېخىنikiنى ۋە ھەر جەھەتسىكى ئۆچۈرلەرنى ئەكلىش ئۈچۈن، ئۇزلۇكىز تۈرەدە كادىرلارنى باشقا ئۆلکە، شەھەرلەرگە بېرىپ ۋەزىپىدە تۈرۈپ چىنىقىشقا ئۇھەتىپ تۈرۈق. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈش ۋە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرددۇق، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىنى، ئالىي مەكتەپ ۋە تېخنىكىملاрадا مىللەي تېبىارلىق سىنىپلىرىنى ئېچىش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىل ئارقىلىق، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈدۇق. ئاز سانلىق مىللەت كەسپىي كادىرلىرىنىڭ ئىكلىكىن نسبىتى ئاپتونوم رايونىمىز قۇرۇلغان دەسلەپىكى مەزگىلدىكى 44.5% - 1993-يىلىنىڭ ئاخىرiddىدە كى 14.9% كە ئۆستى. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ ئۆمۈمىي ساپاسىدىمۇ خېلى چوڭ ئۆسۈش بولدى.

كەڭ يېزىلاردا، كەڭ دېقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى كۆزدە تۇتۇپ، "مەدەننېيەت چەھەتىكى ساۋاتىزلىقنى تۈكتىش، ئىلىم-پەن جەھەتىكى ساۋاتىزلىقنى تۈكتىش، مەدەننېيەت بىلەنلىرىنى تۈكتىش، پەن-تېخنىكىنى تۈكتىش، ئىكلىك باشقۇرۇشنى تۈكتىش، بىر نەولاد بېگىچە دېقانلارنى تەرىپىلەپ يېتىشتۈرۈش" مازمۇن قىلىغان "2—3 — 1 قۇرۇلۇشى" زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بېرىلدى. "2 — 3 — 1 قۇرۇلۇشى" يولغا قويۇلغان نۇچ بىلدىن بۇيان، پۇتون ئاپتونوم رايونمىزنىڭ يېزىلىرى بويىچە 180 مىڭ كىشى ساۋاتىزلىقتىن قۇتۇلدى، ياش، ئۇتۇرا ياشلىقلارنىڭ ئىچىدە ساۋاتىزلاრنىڭ نسبىتى 1990-يىلى 4-قىتىمىلىق نوپۇس تەكشۈرۈشتە ئېنىقلانغان 22.69 % تىن ھازىرقى 14.47 % كە چۈشتى. 400 مىڭ دېقان مەلۇم پەن بىلەنلىرىكە ئىگە ئىكەن دەپ باھالىنىپ، تەكشۈرۈپ مۇتكۈزۈپلىشتىن ئۇتى، بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ بېشىدىكى پەندە ساۋاتىز دېگەن قالاپق ئېلىۋېتىلىدى. يېزىلاردا پەن-تېخنىكا، ئىكلىك باشقۇرۇش قاتارلىق ساھىلەر بويىچە 40 مىڭ قارارغا يېقىن هەر خىل بىلەن ئاشۇرۇش كۇرسى ئېچىلىپ، كۇرسقا قاتاشقان دېقان 2 مىليون 200 مىڭ ئادەم-قىتىمىدىن ئاشتى؛ دېقانلاردىن بىر تۈركۈم تېخنىklar يېتىشتۈرۈپ چىقلىدى، پەن-تېخنىكا بويىچە بىر تۈركۈم ئۇلكلىك يېزىلار، ئۇلكلىك كەنلىلەر ۋە ئۇلكلىك ئائىلىلەر ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى. بۇ پاڭالىيەت كەڭ دېقانلارنىڭ ئۇمۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ۋە "پەن-تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىكلىكىنى گۈللەندۈرۈش" ستراتېجىيىسى يولغا قوبۇشا پاڭال ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئۇينىدى، شۇنداقلا يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا بىر ئاساسىي قۇرۇلۇش بولۇپ قالدى.

2. ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ ئىسلاھاتىدا ئۆستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇش.

تىن چىقىش يولىنى تېپىش كېرەك جۇڭكونىڭ غەربىي قىسىدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ بىر ئاساسىي خۇسۇسىيەتى باىلىقى مول، ئۇقتىسىدەي جەھەتتە نامرات بولۇشتىن تىبارەت. ئىڭشىيانىڭ نەھۋالدىن ئېلىپ ئېتىقاندا، ئۇقتىسىدەي تەرەققىيات سەۋىيىسى تۆۋەن، تېخنىكا كۈچى ئاجىز، قاتىشى قۇلایىز، سىرتىن ئۇچۇرلارنى قوبۇل قىلىشى ئاستا بولسىمۇ، لېكىن مول باىلىق ئۆستۈنلۈكىكە ئىگە. پۇتون ئاپتونوم رايونمىز يەزلىرىنىڭ يېرىمى ئەخىزلىك بولىرىدا، سۇ مەنبەسى مول، سۇ چىقىرۇپتىش بىلەن سۇغىرىش مۇئىسىسىلەرى يۈرۈشلەشتۈرۈلگەن، قۇرغاقچىلىقىسى، ھۆلچىلىكتىمۇ هوسۇل ئېلىشقا كاپالىتىلەك قىلىنىدۇ، خۇاڭىخى دەرييا- سىدىن ئۆستەڭ-ئېرىق ئارقىلىق باشلاپ كەلگەن سۇ بىلەن سۇغىرىلىدىغان يەر كۆلىمى 4 مىليون مودىن ئاشىدۇ، پۇتون ئاپتونوم رايون بويىچە تېرىبلغۇ يەرنىڭ ئۇمۇمىي كۆلىمى 12 مىليون مو بولۇپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىبلغۇ يەر جەھەتتە مەملىكتە بويىچە ئىككىنچى ئۇرۇندا تۈرىدۇ، دېمەك، يېزا ئىكلىكىنىڭ تەرەققىياتدا يۈشۈرۈن كۈچ ناھايىتى زور. كۆمۈر ۋە مېتاللوئىدلار باىلىقى مول، ئېلىكتىر كۈچى يېتەلىك، ئېنېرىكىيە سانائىتى كەڭ تەرەققىيات مۇستىقبالغا ئىگە. يېزا ئىكلىكى بىلەن ئېنېرىكىيە ئىڭشىيانىڭ چوڭ ئىككى ئۆستۈنلۈكى ھېسابلىنىدۇ. بىز، ئىڭشىيانىڭ ئىسلاھاتىدا ئۆستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇشنى چىقىش نۇقتىسى قىلىش كېرەك، دېگەن قاراشقا كەلدۈق. ئىدىيە ئازاد بولۇش، كۆزقاراشلارنى ئۆزگەرتىش ئىساسىدا، بىز ئۆستۈنلۈكى ئاساس قىلىپ تۇرۇپ چىقىش يولىنى تېپىش، تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈشتىن تىبارەت يېتە كېچى فاكچىنى ئۇتۇرۇغا قويدۇق. مۇشۇ يىللاردىن بۇيان، بىز بېگى تەرەققىيات

مېخانىزمنى بەرپا قىلىش تۈستىدە تىرىشىپ ئىزدىنىپ، مەبلغ ۋە كەسىپ قۇرۇلمىلىرىنى ئۆزلۈكىسىز تەگىشەپ، مەبلغ سېلىش ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق يېزا ئىكلىكى بىلەن ئېپرىگىيەدىن تىبارەت بۇ تۈستۈن ئورۇندا تۇرىدىغان ئىككى چوڭ كەسىنى كۈچەيتىق هەمدە ئاڭلىق حالدا ئاپتونوم رايونمىزدىكى بازارلارغا، بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونمىزنىڭ سىرتىدىكى چوڭ بازارلارغا يۈزلىنىپ، بایلىق ئۇستۇنلۇككە ئىگە كەسىپلىرىنى كەڭلىككە ۋە چوڭقۇرۇققا قاراپ تەرقىقىي قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونمىزنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى ئۇنۇملۇك تۈرددە ئاشۇردۇق.

يېزا ئىكلىكى جەھەتتە، 90-بىللاردا، بىز كۈچى مەركەز لەشىرۇرۇپ خېتاۋ سۈغىرىش رايونىدىكى يېزا ئىكلىكىنى ھەر تەرمەپىلەمە تەرقىقىي قىلدۇرۇش ئىشىنى ۋە چوڭ تىپتىكى بىرئەچە سۇ ئىنسائاتى قۇرۇلۇشنى ئوبىدان تۇتۇپ، يەنمۇ ئىلگىلىكەن حالدا ئۆز ئىقىشىغا قاراپ سۈغىرىش شارائىتنى ياخشىلاشقا تىرىشىمىز. خواڭىخى دەرياسىدىن سۇ باشلاپ كېلىپ سۈغىرىش رايوننىڭ ئۇستۇنلۇككىنى مۇستەھەملەش ۋە جارى قىلدۇرۇش ئاساسدا، تۈرلۈك ئاماللار بىلەن تاغلىق رايونلارنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى قېزىپ، ئۇ يەرلەرنىڭ يېزا ئىكلىك شىلەپچىقىرىش شارائىتنى ياخشىلايمىز. بىز بەلگىلىكەن يېزا ئىكلىكى تەرقىقىياتەنىڭ يېڭى نىشانى: يېزىلارنىڭ ئىكتىسادىي تەرقىقىياتىنى تېزلىتىپ، دېقانلارنىڭ كەرىمىنى ئۆزلۈكىسىز ئاشۇرۇشنى يېزا ئىكلىكى جەھەتسىكى ئۇستۇنلۇككىنى جارى قىلدۇرۇشنىڭ تۈپ چىقىش نۇقتىسى ۋە ئاخىرقى مەقسىتى قىلىپ، بازارغا يۈزلىنىپ تۈرۈپ يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۇنۇملۇك يېزا ئىكلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش؛ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىماشتۇرۇش ئاساسدا، قوشۇمچە قىممىتى يۇقدەرى، تاۋارلىشىش نسبىتى يۇقىرى، پېرىۋۇت يارىتىش نسبىتى يۇقىرى بولغان كەسىپ ۋە مەھسۇلاتلارنى بولۇشچە تەرقىقىي قىلدۇرۇپ، يېزا ئىكلىكىدىكى زېرائەتلەر قۇرۇلمىسىنى كۆپ خىللاشتۇرۇپ، تىرىشىپ قۇرۇلۇنى سەرخىللاشتۇرۇش، سورتىنى ياخشىلاش، ئۇنۇمنى ئۇستۇرۇش، دېقانلارنى بىيىتىش مەقتىشكە پېتىشتىن تىبارەت. دېقانلار مەسىسى جۇڭگو ئىنقىلابى ۋە قۇرۇلۇشدىكى تۈپ مەسلە. شۇڭا، ئالدى بىلەن دېقانلارنى بىيىتىش كېرەك، بۇ بىزنىڭ مۇھىم پىتەكچى ئىدىيىمىزدۇر.

كۆمۈر، سۇ بايلىقى، نېفت ۋە تەبىئىي كاز قاتارلىق تەبىئىي بايلىقلار ئىكلىكىدىكى يەنە بىر ئۇستۇنلۇككى — ئېپرىگىيە ئۇستۇنلۇككىنى شەكىللەندۈرگەن. قانداق قىلىپ بۇ بايلىق ئۇستۇنلۇككىنى دېشال ئىقتىسادىي ئۇستۇنلۇككە ئايلاندۇرۇش ئىسلاھاتىمىزدىكى ئاساسىي ھۈجۈم قىلىش نىشانى بولۇپ كەلەتكە. قاتىاش قۇلايىز، توشۇش قىيىن بولغاچقا، ئاپتونوم رايونمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئۇستۇنلۇككە بايلىقلرىنى سەرتقا چىقاڭىلى بولمايۋاتىدۇ، بۇنىڭ بىلەن بايلىق ئۇستۇنلۇككى ئىقتىسادىي ئۇستۇنلۇككە ئايلىنالماي قالدى-دە، ”ئالىئۇن تاۋاقنى كۆتۈرۈپ تۈرۈپ ئاچ قېلىۋاتىمۇز“، بۇنداق ئەھۋال بىزنى بازار ئىكلىكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، كارخانىنىڭ ئىكلىك باشقۇرۇش مېخانىزمنى ئۆزگەرتسىش بىلەن بىر ۋاقتىنا، تىرىشىپ كۆمۈر، ئېلىكتىر، تۆمۈر يول كارخانىلىرىنى بىر گەۋدەلەشتۇرۇش، گۇرۇھلاشتۇرۇش، كۆمۈر كارخانە-لىرى، ئېلىكتىر كارخانىلىرى ۋە ئېپرىگىيە سەرپىياتى يۇقىرى كارخانىلارنى يۈرۈشلەشتۇرۇش يولغا مېڭىش تۈستىدە ئىزدىنىشكە مەجبۇر قىلدى. بىز كۆمۈرنى سەرتقا چىقىرمالسىق ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ، ھېچكىمىدىن ئاغرىنىماي، پائال ئامال ئىزدەپ، كۆپنىڭ ئەقلىل-پاراستىنى جارى قىلدۇرۇپ، ”ئېلىكتىر بارسىنى قۇرۇپ، كۆمۈر چىقىرىشقا ئۆزگەرتسى“ دېگەن يېڭى ستراتېگىيلىك تەسۋەۋۇرۇنى ئېنىق

ئۇتتۇرغا قويدۇق، بىز بۇنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تېپىرىگىيە ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇشنىڭ ياخشى چارىسى دەپ ھېسابلايمىز، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ۋە ئۇنى يولغا قويۇش مۇمكىنچىلىكىنى دەللەش نارقىلىق "غەربىتىكى توکنى شەرقىه يەتكۈزۈش" دېكەن تەسەۋۋۇرنىڭ ياخشى ئىستىقىبالغا ئىكەنلىكى مەلۇم بولۇپ چىقىسى.

3 ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىنىڭ ئىسلاھاتىدا يېتەرسىز تەردەپلەرنى ئۆزگەر-

تىشكە كۈچ چىقىرىش كېرىم

ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىنىڭ بايلىق مول بولۇش، ئەمما تەرقىييات سەۋىيىسى تۆۋەن، نىسپىي نامرات بولۇشتەك نىكى جەھەتتىكى خۇسۇسىيەتنى كۆزدە تۆتۈپ، ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ تەرقىيياتنى قولغا كەلتۈرۈش بىلەن بىرگە، ئىسلاھات تېلىپ بېرىشتىا يەنە يېتەرسىز تەردەپلەرنى ئۆزگەرتىشكە كۈچ چىقىرىش لازىم، ئۇنداق قىلماي، ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇشنىلا بىلىپ، يېتەرسىز تەردەپلەرنى تولدو روۇشنى بىلمەي، بىر بۇت بىلەنلا يول ماڭىدىغان بولساق، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش تەمسىك چۈشىدۇ، تەرقىييات تېخىمۇ تەكشىز بولۇپ كېتىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نەڭ زور يېتەرسىز تەرىپى كەڭ نامرات رايونلارنىڭ بولغانلىقىدىن ئىبارەت، مەملىكتە بويىچە نامرات ناھىيەلەرنىڭ خېلى بىر قىسى غەربىتىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونلىرىغا جايلاشقان، نىشىيانىڭ تاغلىق رايونىغا جايلاشقان، سەكىز ناھىيەنى ئۆز ئىچىكە ئالغان شىخەيىڭۈ ۋىلايتى ئاتاقلۇق نامرات رايون دەپ تۈنۈلغان ئۆچ ۋىلايەتسىڭ بىرىدۇر. نامرات رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي نەھۋالى تۈپتىن ياخشىلانىسا، ئىسلاھاتنى ئالغا سلېجىتىش تەس بولىدۇ، تەرقىياتىنىمۇ سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. يېقىنلىق ئۇن يىلدىن بۇيىان، بىز ئىزىچىل تۈرۈدە نامرات ناھىيەلەر بارلىقىدىن ئىبارەت يېتەرسىز تەردەپنى كۆزدە تۆتۈپ، نامراتلارنى يۆلەش بويىچە قەتىي بوشاشماي ئىستەكاماڭغا ھۇجۇم قىلىش چېڭىنى تېلىپ بارادۇق. بىز تاغلىق رايوننىڭ تېبىشى شارائىنى ناچار بولۇش، يېزا ئىكىلىك ئىشلەپچىرىشى مۇقىم بولماسلۇق وە مەدەننیيەتى، ئىقتىسادى ئارقىدا قېلىش قاتارلىق نەھۋالارنى نەزىركە ئېلىپ، بىر قاتار نامراتلارنى يۆلەش تەدىرىلىرىنى قوللاندۇق. بازار ئىكىلىكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسن، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدىكى يېتەكچى ئىدىبىنى يەنمۇ ئايدىگىلاشتۇرۇۋېلىپ، نوقۇل حالدا ھۆكۈمەتسىڭ كۈچكە تايىنسىپ نامراتلارنى يۆلەشنى پۇقۇن جەمئىيەتسىكى كۈچنى سەپەرۋەر قىلىپ نامراتلارنى يۆلەشكە ئۆزگەرتتۈق؛ قۇقۇزۇش بېرىش بولى بىلەن نامراتلارنى يۆلەشنى پەن-تېخىنگىغا، ماڭارىپقا تايىنىش، قان ياساش ئىقتىدارنى ئاشۇرۇش بولى بىلەن ئىكىلىكىنى تەرقىي قىلدۇرۇش ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەشكە ئۆزگەرتتۈق. بىر نەچە يەل بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق، تاغلىق رايونلاردىكى نامرات ناھىيەلەرنىڭ يېزا ئىكىلىكىدىكى ئاساسىي ئىشلەپچىرىش شارائىنى ياخشىلىنىپ، ئۇلارنىڭ نامراتلىقىتن قۇتۇلۇپ بېىشىغا پۇختا ئاساس سېلىنىدى. شۇ جايىدىكى بايلىق مەنبەلىرىنى ئاساس قىلىپ، كۆپ خىل ئىكىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، تايىنج كەسپىلەرنى بەرپا قىلىش، رىقاپەت كۈچى بار مەھسۇلاتلارنى ۋوجۇدقا كەلتۈرۈش ئارقىلىق، نامرات رايونلاردا پەيدىنپەي "قان ياساش" مېخانىزمى بەرپا قىلىنىدى؛ يېڭى. كۆچمەنلەر بازسى ئېچىلىپ، يېڭى ئېچىلغان جايىدا نامراتلارنى يۆلەش-ئىكىلىكىنى تەرقىي قىلدۇرۇش ئىش ئالغا سۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا، تاغلىقلار سەرتقا چىقىپ ئەمكەك قىلىدىغان ئەمكەك مۇلازىمىتى بازىرى پائال ئېچىلىپ، دېقانلارنىڭ تاغلىق رايوندىن

چىقىپ، چىقىش يولىنى تېپىپ، كىرىمنى ئاشۇرۇشغا يېتەكچىلىك قىلىنىدى؛ يېزا-بازار كارخانىلىرى راسا تەرەققىي قىلدۇرۇلۇپ، تاغلىق رايونلارنىڭ ئۇقتىسادىي كۈچى ئاشۇرۇلدى. بۇنىڭدىن باشقا، بىز جايالارنىڭ ۋە مىللەتلەرنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئىكىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش-ئامراتلارنى يۆلەشنىڭ يېڭى شەكلى ئۇستىدە پائال ئىزدىمندۇق. مەسىلەن، خۇيزۇلار توپلىشىپ ئۇلتۇرالقلاشقان تۈڭشىن ناھىيىسى بايلق مەنبەسى كەمچىل ناھىيە، لېكىن ئۇ ئىكشىيانىڭ ئۇتتۇرسىغا جايلاشقا، يەنە كېلىپ خۇيزۇلار ئاممىسى سودا بىلەن شۇغۇللىنىش ئادىتكە ئىگە، بىز بۇ ئالاھىدىلىكىنى نەزەرگە ئېلىپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، قايتا مۇزاكىرە قىلىش ئارقلق، تۈڭشىن ئۇبوروت سىناق رايونى قۇرۇپ، تېرە، فاسەي، ياخاج ماتېرىيال قاتارلىق بىرئەچە تۈرلۈك زور مقداردىكى بۇيۇملار بويىچە تىجارەتنى قوييۇتىشنى، سودا-سانائەتنى باشقۇرۇش، باج، ئېكسپورت قىلىپ پېرىپۇوت يارىتىش قاتارلىق جەھەتلەردىن ئېتىبار بېرىش سىياستىنى يولغا قوييۇشنى قارار قىلدۇق. بىرئەچە يېل سىناق تەرقىسىدە يولغا قوييۇش ۋە تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقلق، بۇنداق "ئۇبوروتنى يېتەكچى قىلىپ، هەرقايسى كەسىپلەرنىڭ تەرەققىيەتىنى ئىلىكىرى سۈرۈش" تەدبىرى شۇ ناھىيە ئىكىلىكىنىڭ گوللىنىشنى كۈچلۈك حالدا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئامراتلىقىن قۇزۇلۇپ بېيىش يولغا مېڭشى سۈرۈتىنى تېزلىتى. بۇلتۇر مەركەزدىكى بىر مەسىۇل يولداش خىزمەتنى كۆزدىن كەچۈرۈش ئۇچۇن نىكشىغا كەلگەنە، تۈڭشىنىڭ ئۇسۇلىنى تولۇق مۇئۇيەنلەشتۈردى، بۇ سىناقنىڭ مۇۋپىھقىيەتلىك بولۇپ چىقىشى بىزگە زور ئىلھام بەردى، بىز بۇنىڭدىن يەنمۇ ئىلگىرىلىكەن ئامراتلىقىن قۇزۇلۇپ بېيىش يولغا مېڭشىنىڭ ئامرات رايونلارنىڭ ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، بارلىق ئاماللار بىلەن حالدا شۇنى تونۇپ يەتتۈقكى، ئامراتلارنى يۆللىشتە ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، بارلىق ئاماللار بىلەن ئۇسۇلى ئۇستىدە ئىزدىنىش لازىم ئىكەن؛ ئۇنداق قىلمىغاندا، ئارزوئىمىز ھەرقانچە ياخشى بولغان بىلەن، ئامراتلىق مەسىلسىنى توب يىلتىزىدىن ئەمەس، يۈزلا ھەل قىلايىدىكەنمىز، تەلتۆكۈس، مۇقىم ھەل قىلىپ كېتىش مەقسىتىگە يېتەلمەيدىكەنمىز. 1991-يىلى بىز يەنە لۇخۇ ئامراتلارنى يۆلەش-ئىكىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش رايونىنى قۇرۇپ، ئامراتلارنى يۆلەش-ئىكىلىكى تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە، ئاھالىلەرنى كۆچۈرۈش بىلەن ئىكىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، سانائەت بىلەن يېزا ئىكىلىكى، خەلقنى بېيىش بىلەن ناھىيىنى بېيىش بىرلەشتۈرۈلگەن، سانائەت، يېزا ئىكىلىكى، سودا، ترانسپورت، بىناكارلىق قاتارلىق كەسىپلەر ئۇتۇپرسال راۋاجلاندۇرۇلدىغان سىرتىقا يۈزلىنگەن ئىكىلىكىنى بەرپا قىلىش تېپىنى يارىتىپ، ئامراتلارنى يۆلەش جەھەتتە يېڭى تەجربە ھاسىل قىلدۇق. تۈرلۈك ئامراتلارنى يۆلەش تەدبىلىرىنى قوللىنىش ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات تاغلىق رايونلارنىڭ قىياپىتى ئۆزگەرىشكە باشلىدى، ئامراتلار داىئرسى كۆپ كېچىكلىدى، قورسىقى توق، كېيمى پۇتۇن بولمىغان دېھقان ئائىلىلىرى ئۇن يىلىنىڭ ئالدىدىكى 70% تىن % 13 كە چۈشتى، گۇۋۇيۇم بېقىندا چاقرغان ئامراتلارنى يۆلەش يېغىنىنىڭ روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، "يەتتە يېل ئىجىدە 80 مiliون نامرات ئاھالىنى يۆلەپ ئامراتلىقىن قۇزۇلۇرۇش نىشان قىلىنغان ئامراتلىق ئىستەكماڭغا ھۇجۇم قىلىش پىلانى"نىڭ تەلىپىكە بىنائەن، مۇشۇ ئەسلىنىڭ ئاخىر تەغچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات رايونلارنىڭ مەسىلسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىشقا ئىرادىمىز چىڭ، ئىشەنچمىز كامىل. نىكشىيانىڭ ئىچكى قۇرۇقلۇققا جايلاشقا بولۇش، قاتاش قۇلابىسز بولۇش شۇنىڭدەك زېمىنى كېچك،

ئاھالىسى ناز، بازار سغىمچانلىقى كېچىلىك بولۇش قاتارلىق پايدىسىز ئامىللەرىنى كۆزدە تۈتۈپ، بىز "شەرق بىلەن غەرب بىر-بىرىنى تولۇقلاش" تاكتىكىسىنى قوللىنىپ، قېرىنداش تۇلکە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن بولغان كۆپ يوللىق، كۆپ ساھەلىك، كۆپ شەكىللەك توغرىسىغا يۈنلىشلىك ئۇقتىسادىي بىرلىشىش ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتتۈق، بۇنىڭ بىلەن رايونلۇق ئۇقتىسادىي ھەمكارلىق، كەسىپ بويىچە ياردەملەشىش، چەتنىن مەبلەغ، تېخنىكا ۋە تۇختىسالىق خادىملارنى كىركۈزۈش، ماددىي ئەشىيا بويىچە ھەمكارلىشىش، ئۇچۇرلارنى ئالماشتۇرۇش، ئۇقتىسادىي گەۋىدىلەرنى قۇرۇش، سىرتقا يۈزلىنگەن ئىكىلىكىنى راواجلاندۇرۇش قاتارلىق جەھەتلىرىدە يېڭى تەرەققىيات بولدى. ھازىر، ئاپتونوم رايونمىز 20 نەچچە تۇلکە، شەھەر، ئاپتونوم رايون بىلەن ئۇقتىساد-تېخنىكا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئۇرتاتۇق، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىدا يەنە خۇاڭخى دەرياسى ئۇقتىسادىي ھەمكارلىق رايونى قاتارلىق ئۇن نەچچە رايونلۇق ئۇقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى ۋە كەسىپداشلار جەمئىيەتكە قاتتاشتۇق، شاڭخەي بىلەن كەسىپ بويىچە ياردەملەشىش ئاساسدىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئۇرتاتۇق، غەربىتىكى بەش تۇلکە، ئاپتونوم رايون بىلەن بىرلىشىپ "غەربكە چىقىش" تەدبىرىنى قوللىنىش ھەقىسىدە دەسلەپكى قەددەمە پۇتۇشۇپ قويدۇق. بىز شۇنى ھېس قىلدۇقكى، ئۇقتىسادىي جەھەتتىكى بۇنداق "شەرق بىلەن غەرب بىر-بىرىنى تولۇقلاش" تاكتىكىسى سوتىيالىستىك بازار ئىكىلىكىنى راواجلاندۇرۇشنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى، تۇجىتمائىي بايلقىنى مۇۋاپىق تەقسىم قىلىشنىڭ مۇھىم يولى بولۇپلا قالماستىن، ئاپتونوم رايونمىزنىڭ ۋارتۇقچىلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، يېتەرسىزلىكى تۈكۈتىپ، يېتەرسىز تەرمەپەرنى تۆزگەرتىپ، ئۇقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم تەدبىر بولۇپمو ھېسابلىنىدۇ.

بىز نىڭشىيانىڭ چىكرا بويىغمۇ، دېڭىز بويىغمۇ يېقىن بولماسىلىق، خەلقئارا بازار بىلەن بىۋاستە ئالاقە قىلاماسلىقتەك قىيىنچىلىقى نەزەردە تۈتۈپ، تەجربىلەرنى يەكۈنلەپ، سىرتقا ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش جەھەتتە "ئۇچ نۇقتا، بىر لىنىيە" دىن ئىبارەت يېڭى ئۇي-پىكىر ۋە ستراتېگىيلىك تەدبىرىنى تۇتتۇرغا قويدۇق. بۇ ستراتېگىيەنىڭ ئاساسىي تەلپى مۇنداق: نىڭشىيانى بازا قىلىپ، دېڭىز بويى (چىكرا بويى) رايونلىرىغا ھەتقىتا چىكىنىڭ سىرتىغا بېرىپ "ۋىترىنا" لىق دول ئۇينايىدىغان كارخانىلارنى قۇرۇپ، شۇ جايىنىڭ ئۇنىۋېرسال ئۇستۇنلۇكىدىن پايدىلىنىپ، "خەقىكىڭ كېمىلىرى بىلەن سىرتقا مال چىرىپ، خەقىكىڭ كېمىلىرى بىلەن چەتنىن مال كىركۈزۈپ"، نىڭشىيانىڭ دېڭىز بويى رايونلىرى بىلەن ۋە چەت ئەللەر بىلەن بولغان ئۇقتىسادىي ئالاقىسىنى، سودا ئالاقىسىنى، تېخنىكا ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقىنى كېڭىيەتىش، شۇنىڭ بىلەن نىڭشىا -- دېڭىز بويى (چىكرا بويى) رايونلىرى -- دېڭىز سىرتى (چىكرا سىرتى) دىكى ئەللەر ۋە رايونلاردىن تەشكىل قىلغان "ئۇچ نۇقتا، بىر لىنىيە" لىك ئېچىۋېتىش ئەندىزىسىنى شەكىللەندۇرۇپ، نىڭشىيانىڭ بايلقىنى ئېچىشى ۋە ئۇقتىسادىنى كۇلەندۇرۇشنى ئىلىكىرى سۇرۇش مەقسىتىكە يېتىش. بىر-نەچ-چە يىلدىن بۇيان، "ئۇچ نۇقتا، بىر لىنىيە" لىك ئەندىزىنىڭ تەلپىكە ۋە بۇ جەھەتتىكى ئۇرۇنلاشتۇرۇشلارغا ئاساسەن، بىرمۇنچە كارخانىلار دېڭىز بويى رايونلىرىغا بېرىپ "ۋىترىنا" لىق دول ئۇينايىدىغان كارخانىلارنى قۇردى، چەت ئەللەرگە بېرىپ شرکەتلەرنى قۇردى ۋە بىناكارلىق قۇرۇلۇشلىرىنى ھۆددىكە ئالدى. نىڭشىا ئامېرىكا، تایلاند، سینگاپور، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشىمىسى ۋە شىاڭاكىڭدا مەبلەغ سېلىپ ئۇن نەچچە چىكرا سىرتى كارخانىسىنى قۇردى، تۇنىڭ 160 نەچچە خىل تاۋارى 60 نەچچە دۆلەت ۋە

رايونغا چىرىلىدى، 20 نەچچە دولەت ۋە رايوندىكى سودىگەرلەر نىڭشىيادا ئۇچ خىل مىبلغ كارخانىسىدىن 260 نەچچىسىنى قۇردى. نىڭشىيا چەتنىن كىرگۈزگەن مىبلغ، ئۇسکۈنە ۋە تېخنىكىدىن پايدىلىنىپ سانادت، يېزا ئىكلىك ئىشلەپچىرىشغا ۋە ئىلىم-پەن، مائارىپ، مەدەننېت، سەھىيە ئىشلىرىغا داشر بىر تۈركۈم قۇرۇلۇشلارنى ئىلىپ باردى، بىر قىسىم كارخانىلارنى تېخنىكا جەھەتنىن ئۆزگەرتىپ چىقىتى. پاكىتلار ئىسپاتلىدىكى، "ئۇچ نۇقتا، بىر لىنىيە" دىن ئىبارەت سىرتقا ئېچىۋېتىش ستراتېجىيىسى نىڭشىيا رايوننىك ئەمەلىيىتكە ئۇيغۇن، دېڭىز بوبىي رايونلىرىدىكى ۋە چەت ئەللەردىكى "ۋەتەننا" لىق دول ئۇينايىدیغان كارخانىلار ئاپتونوم رايونمىزنىڭ ئۇتسادىنى خەلقئارا بازار بىلەن توقاتشۇردىغان كۆرۈك بولۇپ قالماقتا.

4. ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوندا سىياسى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملېقنى ساقلاش-

نمڭ ئاچقۇچى مىللەتلەر مۇناسىۋېتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشتا يولداش دېڭ شىاۋىپىڭ، مۇقىملۇق ئىسلاھات ۋە تەرقىيياتنىڭ كاپالىتى، دەپ قايتا تەكتىلىگەن. ئۇ مۇنداق دەيدۇ: "جۇڭگو ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىشە جەزمن چىك تۈرىدۇ، جۇڭگونىڭ مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشنىڭ ئۇمىدى ئەنە شۇنىڭدا. لېكىن ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش ئۇچۇن، چوقۇم مۇقۇم سىياسىي مۇھىمەت بولۇشى كېرەك." («دېڭ شىاۋىپىڭ ماقالىلىرىدىن تاللانما»، 3-توم، 586-بەت) بۇ سۆز ئىنتايىن توغرا. ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ ئىسلاھاتىمۇ شۇنداق. كۆپ يىللاردىن بۇيان، بىز مۇنداق تونۇشتا بولۇپ كەلدۈقكى، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوندىكى مۇقىملېقنىڭ مەزمۇنى ۋە ئامىللەرى كۆپ تەرمەپلىمە بولىسمۇ، لېكىن ئۇنىڭ ئاچقۇچى ۋە يادروسى بېكىچە سوتىسيالىستىك مىللەتلەر مۇناسىۋېتىنى ئاساس قىلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلقىنى، جۇملىدىن مىللەتنىڭ ئىچكى قىسىدىكى ئىتتىپاقلقىنى كۈچەيتىش ۋە قوغداشتىن ئىبارەت. مىللەتلەر باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلقى ۋە ھەمكارلىقىدا چىك تۇرۇش ماركسزمنىڭ مىللەرى مەسىلىلىرىنى بىر تەرمەپ قىلىشتىكى بىر تۆپ پېرىنسىپى، شۇنداقلا پارتىيەمىزنىڭ مۇھىم بىر مىللە سىياسىتى. پارتىيە 11-نۆھەتلەك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئۇمۇمىي يېغىندىن كېپىن، بىز ئۇزاقتنى بۇيان مىللەي خىزمەتتە ساقلىنىپ كەلگەن "سول" چىل خاتالقلارنى ئېنقلاب ۋە تۇزىتىپ، پارتىيەنىڭ مىللە سىياسەتلەرنى ئەمەلىيەشتۈرۈپ، ئاز سانلىق مىللەت ئامىسىنىڭ ئىسلاھاتقا ئاتلىنىش، تۆتى زامانىۋلاشتۇ- رۇشتىكى ئاكتىپلىقىنى ئىنتايىن زور دەرىجىدە قوزىدۇق. ئىسلاھات ئىلىپ بېرىلغان 15 يىلدا ئاپتونوم رايونمىزدىكى مىللەتلەر بىر-بىرى بىلەن دوستانە، ئىنراق ئۆتۈپ كەلمەكتە. "خەنزوڭلار ئاز سانلىق مىللەتلەر- دىن ئاپريلالمايدۇ، ئاز سانلىق مىللەتلەرمۇ خەنزوڭلاردىن ئاپريلالمايدۇ" دەيدىغان ئىدىيە كىشىلەرنىڭ قەلبىدىن كۇنسايىن چوڭقۇر تۇرۇن ئالماقتا، بۇ پۇتۇن ئاپتونوم رايونمىزنىڭ ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئۇتسادىي تەرقىيياتغا مۇقۇم، ئىتتىپاقلقى بولغان مۇھىتىنى يارىتىپ بېرىپ، مۇھىم كاپالەتلەك رولىنى ئۇينىدى.

ئىسلاھات چوڭقۇرلىشىپ، ئىجتىمائىي تۈرمۇشنىڭ ھەرقايىسى ساھەلرىگە چىتلىپ قالىدۇ، باشقا ساھەلرگە ئوخشاش، مىللەي خىزمەتتە ئۇنداق-مۇنداق مەسىلىلىرىنىڭ كۆرۈلۈشى ئەجەبلەنەرلىك ئەمەس، گەپ ئۇنىڭغا قانداق مۇئامىلە قىلىش ۋە ئۇنى قانداق ھەل قىلىشتا. مىللەتلەر تۇتۇرسىدىكى ۋە مىللەتنىڭ ئىچكى قىسىدىكى مەسىلىلەرگە قارىتا، ماۋ زېدۇگىنىڭ خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتلەرنى توغرا ھەل قىلىش توغرىسىدىكى نازەرىيە ۋە تاكتىكىسىنى قوللىنىپ، يېتەكلەش، تەربىيەلەش، ئىتتىپاقلقىش فاڭچىنىدا چىڭ

تۈرۈپ، كونكىپت مەسىلىنى كونكىپت تەھلىل قىلىپ، ئۇنى ۋاقتىدا، سوغۇققانلىق بىلەن مۇۋاپىق بىر تەرىپ قىلىش بىزنىڭ كۆپ يىللۇق نۇمىدىليت داۋامىدا ئىزدىنسىپ بىرۈپ پەيدىنپەي ۋۆجۇدقا كەلتۈركەن بىر بىرۈپش نۇنۇمۇلۇك فائىجىن ۋە نۇسۇلمىز. ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىدا، بىز دىنغا بېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىنى، دىنى ۋە ۋەتەننى قىزغۇن سۆبۈشنى تەشەببۈس قىلىمىز، قانۇن بويىچە نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى قوغدايمىز، دىنىي تۇشلارنى باشقا ئاشۇرۇشقا ئائىت خىزمەتلەرنى ياخشى تۇشلەبىمىز، دىنىي مەسىلە-لەرنى تۇبىدان بىر تەرمەپ قىلىمىز. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىدا، بىز ئىنتايىن ئاز ساندىكى يامان غەزلىك كىشىلەرنىڭ دىنىي پائالىيەتلەردىن پايدىلىنىپ مىللەتلەر سۇتتىپاقغا ۋە مىللەتنىڭ ئىچكى قىسىدىكى ئىستىپاقيقىقا بۈزۈنچىلىق قىلىشدىن ئىنتايىن هوشىار بولىمىز ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئالىمىز. ئىنتايىن ئاز ساندىكى يامان غەزلىك كىشىلەرنىڭ دىندىن پايدىلىنىپ قانۇنغا خلاپ پائالىيەتلەرنى تېلىپ بېرىشغا قارتىدا، بىز "قانۇنچىلىقنى ساقلاش، خەلقنى قوغداش" فائىجىندا چىڭ تۈرۈپ، قاتىق چاره كۆرمىز. مىللەي مەسىلە، تېكى-تەكتىدىن ئالغاندا، نۇقتىسىدىي مەسىلىدۇر؟ نۇقتىسىدە ۋە مەدەننەتتىڭ تەرەققى قىلىشى مىللەتلەر باراۋەرلىك ۋە ئىستىپاقيلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئاساسى، شۇنداق دېبىش كېرەككى، بۇمۇ بىزنىڭ كۆپ يىللار داۋامىدا ئالغان تەسىراتىمىز. كۆپ يىللاردىن بۇيان، بىز مىللەي مەسىلەكە مۇئامىلە قىلىش ۋە ئۇنى بىر تەرمەپ قىلىشتا ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشغا پائالى ياردەم بېرىشنى ئىزچىل تۈرۈدە چىقىش نۇقىتمىز ۋە ئاخىرقى مەقسىتمىز قىلىپ، ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق مۇقىملەققىا پۇختا ئاساس سېلىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ ئىبەدبىي ئامان بولۇشنى ئەمەلكە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تەرىشچانلىق كۆرسىتىپ كەلدۈق. بىز بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتنى تېزەتتۈق. نۇقتىسىدىي ۋە نۇجىتمائىي تەرەققىياتنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، خۇيزۇلار توپلىشىپ ئولتۇرۇقلاشقان رايونلارغا سېلىنىدىغان مەبىلەغىنى قەددەمۇ قەددەم كۆپەتىپ كەلدۈق، 7-بەش يىللۇق، پىلان مەزگىلىدە ئومۇمۇي مۇلۇكچىلىك بويىچە ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سېلىنىغان مەبىلەغ 6-بەش يىللۇق پىلان مەزگىلىدىكىدىن 50.8% ئاشتى. دۆلەتتىن ھەر يىلى ئاپتونوم رايونمىزغا ئاچىرىتىپ بېرىلگەن "تەرەققىي تاپىغان رايونلارنىڭ تەرەققىي قىلىشغا ياردەم بېرىش مەبلىغى" بۇتۇنلەي خۇيزۇلار توپلىشىپ ئولتۇرۇقلاشقان رايونلارنىڭ تۇقتىسىدىي تەرەققىيات تۈلۈرگە ئىشلىتىلىدى. خۇيزۇلار توپلىشىپ ئولتۇرۇقلاشقان ھەم مەركەزىلەشكەن نامرات تاغلىق رايونلارغا قارتىدا، كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىلدى. ئاپتونوم رايونمىزنىڭ ھەرقايىسى تارماقلارى كەسپ بويىچە ياردەم بېرىش يولىنى تۇتۇپ، مەبىلەغ جەھەتتىن ئۇلارغا كۆپەك ئاچىرىتىپ بەردى، مالىيە جەھەتتىن ئۇلارغا يار-بىلەك بولدى، ياخ جەھەتتىن ئۇلارغا ئېتىبار بەردى، ئۇختىسالىق خادىم جەھەتتىن ئۇلارغا ياردەمەش-تى. بۇ خۇيزۇلار توپلىشىپ ئولتۇرۇقلاشقان ناھىيەلەرنىڭ تۇقتىسىدىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىبەدبىي ئامان بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا. نۇجابىي رول ئۇينىدى ۋە داۋاملىق ئۇينىайдۇ.

نىڭشىيانىڭ تەرەققىياتى شۇنى كۆرسىتىدۇكى، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايوننىڭ تەرەققىيات دۆلەتنىڭ يۆلىشى ۋە ئۇقتىسىدىي تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭ ياردىمىدىن ئايىپلەلامايدۇ. ئەمەلىيەتتە، دۆلەت ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىغا پائال ياردەم بېرىش بىلەنلا قالماستىن، ئۇقتىسىدىي تەرەققىي تاپقان رايونلارنى ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىغا ياردەم بېرىشكە پائال سەپەرۋەرمۇ قىلدى، بۇ پارتىيىمىز ۋە دۆلتىمىزنىڭ ئىزچىل

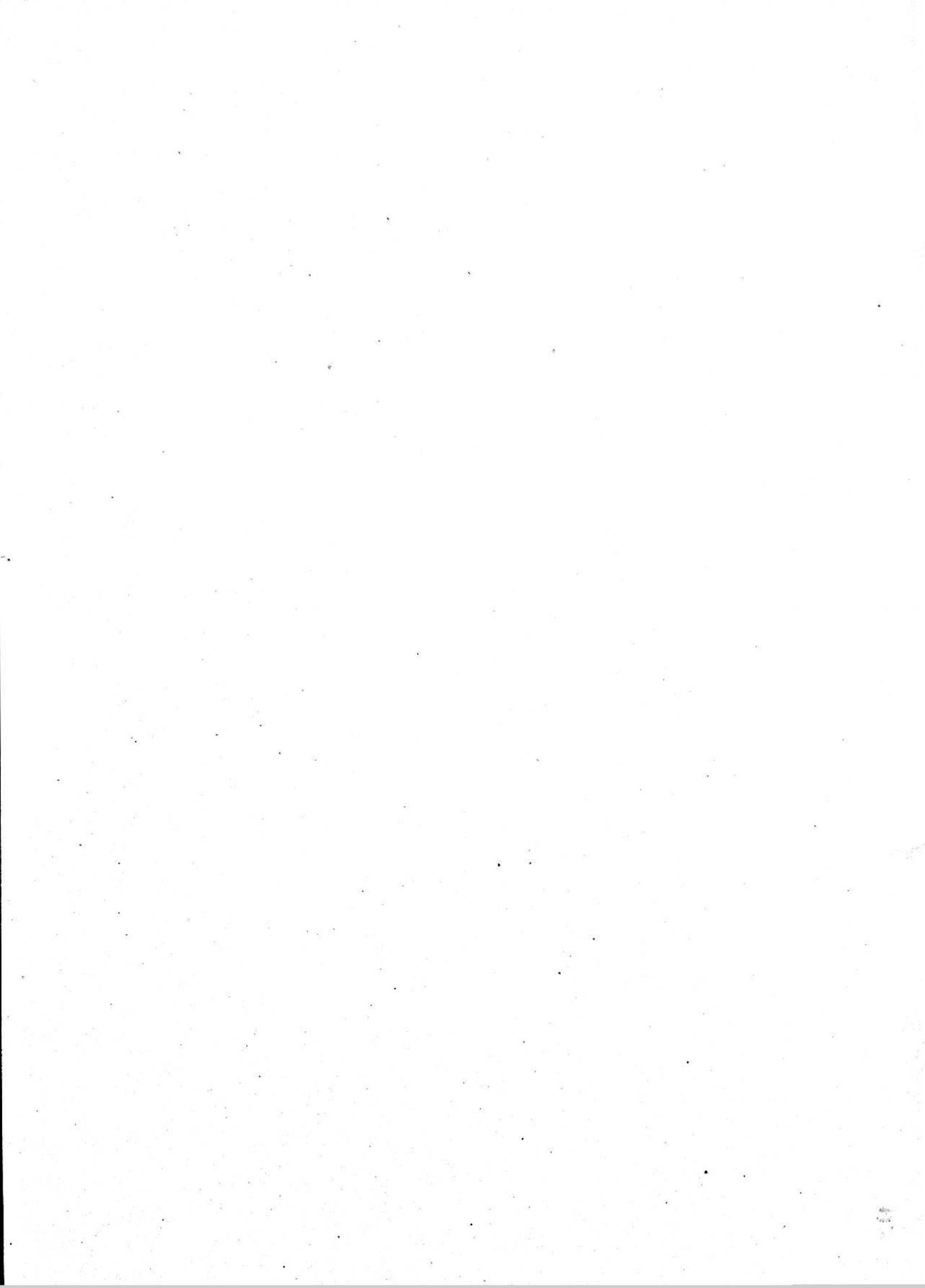
سیاستى، بۇ جەھەتتە، بىز نىڭشىا خەلقى پارتىيە ۋە دۆلەتكە شۇنىڭدەك تۇقتىسادى تەرەققىي تاپقان رايونلاردىكى خەلقە ئىتتىپ دەنەمەت ئېيتىمىز. لېكىن، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى تەرەققىياتقا ئېرىشىش ئۈچۈن، ئاساسلىقى، ئۆزىنىڭ كۈرمىش قىلىشىغا تايىنىشى لازىم، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى ئۆز كۈچكە تايىنىپ تىش كۆرۈش روھىغا ئىكە بولمسا، دۆلەتنىڭ يۆللىشى ھەرقانچە كۈچلۈك، تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭ ياردىمى ھەر قانچە كۆپ بولغان بىلەنمۇ تېكىشلىك رولىنى جارى قىلدۇرالمايدۇ، بۇنىمۇ ئېنىق تونۇپ يېتىشىمىز كېرەك.

بىزنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونى ئىسلاھاتنىڭ يولى ئۇستىدىكى ئىزدىنىشىمىز دېڭ شىاپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتىسىالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆكىنىش ۋە ئۆزلەشتۈرۈش جەريانى، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەھۋالغا بولغان تونۇشنى ئۆزلۈكىسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش جەريانى، شۇنداقلا ئۆزلۈكىسىز تەجربىلەرنى يەكۈنلەش جەريانى بولدى. 15 يىللەق ئەمەلەتىنى ئەسلىپ باقساق، بىزدە زور تەرەققىيات بولغانلىقىنى كۆرىمىز، لېكىن ئەمەن ئاقتىتا شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈۋاتىمىزكى، غەربىتىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىنىڭ تۇقتىسادىي تەرەققىياتى دېڭىز بويى رايونلىرى ۋە تەرەققىي تاپقان رايونلار بىلەن بولغان پەرقى ھېلىمۇ ناھايىتى زور؛ ئىلگىرى بىز تەرەققىي قىلىشتا ئىسلاھاتقا تايىغانىدۇق، بۇنىڭدىن كېيىن تەرەققىي تاپقان رايونلار بىلەن بولغان پەرقىنى كىچىكلىشىش، تۇقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئىشلارنى ئالغا سۈرۈپ تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشتۈرۈشتىمۇ يەنلا ئىسلاھاتقا تايىنىشىمىز لازىم. بىز ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەھۋالنى قايتا-قايتا تونۇش ئاسىدا، ۋەزىيەتنىڭ تەلىپىگە بىنائەن، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونىنىڭ ئەمەلەتىنى ئاساس قىلىپ، دادىل ئىزدىنىش روھىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھاتى ئۆزلۈكىسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئۆزىنىڭنىڭ ئىسلاھات يولىنى تېپىپ چىقىمىز ۋە بۇ يولدا تۇبدان ماڭىمىز.

(ئاپتور: فىڭشىا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دەنسى)

تەرجمە قىلغۇچى: ئەركىنجان

مەسئۇل مۇھەممەر: ئايشەم تاۋاد

《求是文选》（维吾尔文版）国外代号：M5——V 国内统一刊号：CN11——2498
邮发代号：2—373 定价：0.95元 邮政编码：100013